

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΛΗ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 — ΤΗΛ. 27.689 | 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1961 | ΑΡΙΘ. 19

ΠΑΡΕΘΕΩΡΗΘΗ ΔΥΣΤΥΧΩΣ ΟΛΟΣΧΕΡΩΣ

Ἡ Βουλὴ διελύθη πρό τινων ἡμερῶν. Καὶ ὁ Ἑλληνικὸς λαός, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει ἡ τιμὴ ἀλλὰ καὶ ἡ εὐθύνη τῆς ἐκλογῆς τῶν Κυβερνητῶν του, καλεῖται τὴν 29ην Ὀκτωβρίου ν' ἀναδείξῃ τὴν νέαν Βουλὴν, ἡ ὁποία θὰ ἐκπροσωπῇ τὸν νέον συσχετισμὸν τῶν πολιτικῶν δυνάμεων τῆς χώρας.

*

Σημαντικὸν εἶναι τὸ νομοθετικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον αὕτη ἐπετέλεσε. Καὶ κατὰ τὴν προεκλογικὴν αὐτὴν περίοδον θὰ ὑπάρξουν ἀσφαλῶς καὶ οἱ ἐνθουσιώδεις ὑπέρμαχοι καὶ οἱ αὐστηροὶ ἐπικριταί. Ἡ τελικὴ ὅμως ἀπόφανσις περὶ τούτου ἀνήκει εἰς τὸν λαόν, ὁ ὁποῖος τόσον ἔχει δοκιμασθῆ καὶ τόσον ἔχει ὀριμᾶσει μέσα εἰς τὰ στύγια σκότη ἀλλεπαλήλων σκληροτάτων δοκιμασιῶν. Ἀνευδοιάστως ὅμως δύναται τις νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι σπουδαῖα καὶ βασικὰ νομοθετήματα ἐψηφίσθησαν κατὰ τὴν ἀποδραμοῦσαν κοινοβουλευτικὴν περίοδον. Οὕτω—διὰ ν' ἀναφέρωμεν τινα ἐξ αὐτῶν— ἡ γεωργικὴ ἀσφάλισις, ἡ μονιμοποίησις τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, ἡ κατοχύρωσις τῆς συντάξεως τῶν αὐτοκίνητιστῶν, καὶ τὸ δικαίωμα τῆς διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως, ὑπῆρξαν νομοθετήματα ὅλως ἰδιαιτέρας κοινωνικῆς σημασίας, τὰ ὁποῖα θὰ ἀποτελέσουν ἀληθῆ σταθμὸν, καὶ θὰ συμβάλλουν εἰς τὴν ὀρθολογικωτέραν καὶ εὐρυθμοτέραν διαμόρφωσιν καὶ ἀνέλιξιν τῆς κοινωνικῆς μας ζωῆς.

*

Καὶ μόνον τὸ δίκαιον τῶν πτωχῶν ἱερέων μας παρεθεωρήθη ὀλοτελῶς! Πλήρης—καὶ τὸ γράφομεν μὲ βαθυ-

τάτην πικρίαν—ὑπῆρξεν ἡ ἀδιαφορία τοῦ πολιτικοῦ μας κόσμου εἰς τὰς ἀπεγνωσμένας ἐκκλήσεις τοῦ Ἱεροῦ Συνδέσμου Ἀθηνῶν καὶ τοῦ ἐπαρχιακοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου, ὡς καὶ εἰς τὰ ἐπανειλημμένα πρὸς τοῦτο διαβήματα τῆς ἐπισήμου Ἐκκλησίας μας.

Καὶ ὅμως εἶδομεν νὰ διακηρύσσεται καὶ νὰ προγραμματίζεται ἐσχάτως—καὶ ὀρθῶς—«ἡ ἀνάγκη μιᾶς εἰρηνικῆς ἐπαναστάσεως ἀρετῆς». Καὶ ἐρωτῶμεν. Πιστεύει λοιπὸν σοβαρῶς ὁ πολιτικὸς μας κόσμος, ὅτι εἶναι πραγματώσιμος ἡ ἐξανάστασις αὐτῆ τῶν συνειδήσεων, μὲ τὴν παραθεώρησιν καὶ αὐτόχρημα τὴν καταφρόνησιν πού ἐκδηλοῦται πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ; Εἴμεθα πικροὶ εἰς χαρακτηρισμούς. Τὸ συνομολογοῦμεν. Ἀλλὰ τίς ἀρνεῖται, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀπομακρυνόμενος τοῦ Θεοῦ ἐκμηδενίζεται ὡς πνευματικὴ προσωπικότης καὶ ἀτομικότης, ἀποβάλλει τὴν «εἰκόνα» τοῦ θείου ὄντος· καὶ ὅτι τελικῶς ὑλιστικοποιεῖται, ὑποτασσόμενος μοιραίως εἰς τὸν νόμον τῆς φθορᾶς καὶ τῆς ἀναγκαιότητος, καὶ εἰς τὴν ὑπαμοιβὴν τῆς γεννήσεως καὶ τοῦ θανάτου;

Ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ, ἀπομένουσα μονήρης καὶ βυθισμένη εἰς τὰ τενάγη τοῦ εὐδαιμονισμοῦ, ἔλκεται καὶ ἀπορροφᾶται τελικῶς ὑπὸ τῆς ἀβύσσου τοῦ μὴ ὄντος, καὶ ἀδυνατεῖ νὰ διαδραματίσῃ ἓνα ὑπέρτερον ρόλον εἰς τὴν ζωὴν.

Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πᾶσιν. Πῶς εἶναι δυνατόν—ἐρωτῶμεν καὶ πάλιν— νὰ λησμονῆται τόσον ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους ἡγέτας μας ἡ ὑπέροχος ἐθνοποιὸς δύναμις τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας μας; Ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ἐσφυρηλάτησε τὴν ἱστορικὴν μας προσω-

ΟΙ ΚΑΤΗΧΗΤΑΙ

ΨΥΧΟΠΛΑΣΤΑΙ ΚΑΙ ΕΘΝΑΠΟΣΤΟΛΟΙ

Δημιουργία είναι ἡ ζωὴ. Ὁ ἄνθρωπος δὲν ζῆ, παρὰ μόνον ὅταν εἶναι δημιουργός· καὶ μάλιστα ἐπ' ἀγαθῶ τῶν ἄλλων. Ὅταν δὲ πλέον αὐτοὶ οἱ ἄλλοι εἶναι αἱ ἀπαλαί, ἄπλαστοι καὶ εὐπλαστοὶ παιδικαὶ ψυχαί, τότε δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, ὅτι ἐνώπιόν μας ἔχομεν τὴν κατ' ἐξοχὴν δημιουργίαν. «Τί γὰρ ἴσον τοῦ ρυθμίσει ψυχὴν καὶ διαπλάσει νέου διάνοιαν;», ἐρωτᾷ στοχαστικῶς ὁ ἱ. Χρυσόστομος. Διὰ τοῦτο ἡ Κατηχητικὴ διακονία πρὸς χριστιανοπρεπῆ μορφωσιν τῶν Ἑλληνοπαίδων δέον νὰ θεωρηθῆ ὡς προσπάθεια ὄντως δημιουργικὴ καὶ σωτήριος, τοῦτ' αὐτὸ ἔθνοσωτήριος.

Κανεὶς κόπος καὶ καμμία θυσία δὲν εἶναι μεγάλη, ὅταν ἀποβλέπουν, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, εἰς τὴν σωτηρίαν τῆς παιδικῆς ἡλικίας, τῆς χρυσοῦς ἐλπίδος μας, ἀλλὰ καὶ «ἐλπίδος τοῦ Θεοῦ» κατὰ τὸν χαρακτηρισμὸν κορυφαίου Παιδαγωγοῦ. Εἶναι τὸ παιδί ὁ θεσαυρός μας ὁ ἀτίμητος, τὸ μεγαλεῖτερον θαῦμα τῆς ζωῆς, ἄνθος ζωντανόν. Εἶναι τὸ λεπτεπίλεπτον

πλάσμα. τοῦ ὁποίου ἡ ψυχὴ «εἶναι πολυτιμότερα τοῦ χρυσοῦ, ἀλλ' εὐθραστοτέρα τῆς ὑάλου». Αὐτὸς ὁ Θεός, ὅταν πρὸ δύο χιλιάδων ἐτῶν «ἐκκλινεν οὐρανούς καὶ κατέβη» εἰς τὴν γῆν μας, ζητῶν νὰ ἀναδημιουργήσῃ τὸν κόσμον, εἰς τὸ παιδί ἔστρεψε τὴν προσοχὴν Του. Τὸ ἠγάπησε μὲ τρυφερότητα. Κατὰ δὲ τὴν γραφικὴν ἐκείνην σκηνὴν τῆς ὑπ' αὐτοῦ εὐλογίας τῶν παιδιῶν, ἠθέλησε, μὲ τὴν ἀπλὴν φαινομενικῶς, ἀλλὰ βαθυστόχαστον καὶ παροιμιώδη καταστάσαν ἐκείνην φράσιν Του («ἄφετε τὰ παιδιά...») μίαν μεγάλην ἀλήθειαν νὰ ὑπογραμμίσῃ: Ὡσὰν νὰ ἔλεγε: «Πα ρα μ ε ρ ῖ σ α τ ε, ν ἄ π ε ρ ἄ σ η ἢ Α. Μ. τ ὁ Π α ι δ ῖ ! Σταθήτε ἐμπρὸς του μὲ σεβασμὸν καὶ δέος...». Καὶ μάλιστα ἐζήτησεν ἀπὸ τοὺς μεγάλους κατὰ τὴν ἡλικίαν, νὰ στραφοῦν καὶ γίνουν «ὡς τὰ παιδιά». ἅπλοϊ καὶ ἀθῶοι τὴν ψυχὴν, (Ματθ. 18, 3 καὶ 19, 13—14).

Ἡ μεγάλη σημασία τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἔχει κατανοηθῆ, εὐτυχῶς, εἰς τὸν αἰῶνα μας. Ἐν ἀπὸ

πικότητα; Ὅτι ἀπὸ τὰς μεγάλας ἀρχὰς τοῦ Ἐσταυρωμένου ἐδιδάχθη ἡ φυλὴ μας ν' ἀναλαμβάνη ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς τὸν βαρὺν Σταυρὸν τῶν μόχθων καὶ τῶν θυσιῶν; Καὶ ὅτι ἡ Ἑλλάς, μόνον πιστεύουσα ἀνέβη πασιχαρῆς ἐκάστοτε τὰς βαθμίδας τοῦ Γολγοθᾶ τῆς καὶ ἐμεγαλοῦργησεν;

*

Καὶ τοῦτο γίνεται πότε; Ὅταν ὁ νέος παράγων τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας ἀλλάζει, ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, τὴν ὄλην γεωπολιτικὴν ὄψιν τοῦ κόσμου. Ὅταν τὸ πᾶν γύρω μας σαλεύεται καὶ συνεχῶς μετατοπίζεται. Ὅταν ἡ ζωὴ κατέστη ἀγχώδης καὶ φρικώδης ἐκτὸς τῆς θείας ἀληθείας. Ὅταν ἡ Οἰκουμένη, ὡς ὁ ἄσωτος υἱὸς τῆς Γραφῆς, ἐπιστρέφῃ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Πατρὸς, πρὸς τὴν πηγὴν τῆς ζωῆς, καὶ τὴν πνευματικὴν τῆς πατρίδα. Ὅταν τέλος ἡ Ὁρθοδοξία, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία κατέχει ἠγετικὴν θέσιν, ἐπ ἐ σ τ η ὀ κ α ι ρ ὀ ς ν' ἀνεμίση τοὺς τρισαγίους θυρεοὺς τῆς, διὰ ν' ἀντιμετωπισθοῦν τελεσφόρως τὰ καινοφανῆ συστήματα τῆς οὐτοπίας καὶ τοῦ ψεύδους, ποὺ καταμολύνουν τὴν πνευματικὴν ἀτμόσφαιραν τῆς Οἰκουμένης!

*

Ἄς τὸ σκεφθῆ καλῶς ὁ πολιτικὸς μας κόσμος. Οἱ καιροὶ μας εἶναι κρίσιμοι.

Εἰς τὰς ἡμέρας μας αὐτὰς ἡ παγκόσμιος Χριστιανικὴ συνείδησις προσανατολίζεται συνεχῶς πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Καὶ ἀπαντῶσα εἰς τὴν θεϊαν κλήσιν, κλήσιν ἀγάπης, καὶ ἀμοιβαιότητος, καὶ ἐνότητος, ὁδοιπορεῖ πρὸς τὸ Νέον Δελχί. Καὶ ἔπειτα ἀπὸ μακραῖωνα νέφωσιν, ἐπάνω ἀπὸ τὰ ἐδάφη τῆς Ρόδου μας πάμφωτον ἀνέτειλε καὶ ἀκτινοβολεῖ τὸ ὀ δ η γ η τ ι κ ὸ ν ἄστρον τῆς Ὁρθοδοξίας. Ποὺ σημαίνει ἐκπολιτιστικὴν πορείαν. Καὶ ζωογόνον πνοὴν ἐλευθερίαν. Καὶ ἀστείρευτον πηγὴν ἐμπνεύσεως, Καὶ Σταυρόν. Ἀλλὰ καὶ φῶς καὶ δόξαν Ἀναστάσεως.

*

Καὶ εὐχόμεθα ὀλοψύχως ἢ μέλλουσα νὰ προκύψῃ νέα Βουλὴ, ν' ἀκολουθήσῃ, ὡς πρὸς τὴν ἀγίαν μας Ἐκκλησίαν, ἀ ν τ ῖ ἰ δ ρ ο μ ο ν τῆς διαλυθείσης πορείαν. Διότι τὸ πτωχικὸν μαῦρον ράσον τῶν δεινοπαθόντων ἱερέων μας εἶναι τὸ τιμωτάτον Ἐθνικόν μας σύμβολον. Ποὺ ἀντλεῖ τὴν ἱερότητά του καὶ τὸ κῦρὸς του ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἑλληνορθοδόξου συνειδήσεως. Καὶ μᾶς ἐνθυμίζει τὰς ὑψηλοτέρας θυσίας, τοὺς ἐκθαμβικωτέρους ἡρωϊσμούς, καὶ τοὺς εὐγενεστέρους θριάμβους τῆς μαρτυρικῆς μας Φυλῆς.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

τὰ χαρακτηριστικά του εἶναι ἀκριβῶς ἡ στροφή πρὸς τὸ παιδί, δι' ὅπερ καὶ «Αἰὼν τοῦ Παιδιοῦ» ἔχει χαρακτηρισθῆ. Ἡ πρὶν «ἀμελητέα ποσότης», τώρα ἀποτελεῖ ἀντικείμενον ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος. Τῶν ἡμερῶν μας μάλιστα τὸ παιδί καὶ ὁ ἔφηβος ἔχει ἀκόμη περισσότερα δικαιώματα ἐπὶ τῆς προσοχῆς καὶ μερίμνης μας. Εἶναι τὸ ἀθώτερον καὶ ἀδικώτερον θῦμα τοῦ πολέμου καὶ τῆς μεταπολεμικῆς συμφορᾶς. Ἐγεννήθη ἐπὶ τῶν ἐρειπίων. Τὸ συμπαρέσυρεν ὁ ἀδυσώπητος τροχὸς τῆς μεταπολεμικῆς ζωῆς καὶ τὸ συνέθλιψε. Ζῆ ἐντονώτατα τὸ ἀνθρώπινον δράμα τῶν καιρῶν μας καὶ τὴν παντοειδῆ κρίσιν. Εἰς ἐπιμέτρον, τὸ παιδί σήμερον, ὅπως διδάσκει ἡ Ἐπισημὴ, ὠριμάζει βιολογικῶς ἐνωρίτερον ἀπὸ ἄλλων ἐποχῶν τὰ παιδιά. Ἐάν δὲ πάντοτε ἦτο «κεδρύπιστον καὶ εὐεξαπάτητον καὶ εὐόλισθον» (ὅπως λέγει ὁ ἱ. Χρυσόστομος), σήμερον τὸ κακὸν κορυφούται, διότι τόσοι κίνδυνοι παραμονεύουν τὸ παιδί, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦτον τοῦ λυσσώδεστέρου ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἰδεῶν. Ὅλοι ἔχουν ἐπιπέσει ἐναντίον του λάβρωσ, προξενούντες ἠθικὰ τραύματα εἰς τὴν εὐαίσθητον ψυχὴν του. Εἶναι, θὰ ἐλέγομεν, τὸ μῆλον τῆς ἔριδος ὄλων αὐτῶν, πολλοὶ τῶν ὁποίων ἀσκοῦν μίαν τρομακτικὴν ἀρνητικὴν ἐπίδρασιν, πρὸς διάβρωσιν παντὸς ἱεροῦ καὶ ὀσίου μέσα εἰς τὰ παιδικὰ ψυχᾶς, ὥστε νὰ ἐκτρέψουν τὴν νεότητα τῆς πατρίδος ἀπὸ τὰς ἀκαταλύτους ἑλληνοχριστιανικὰς παραδόσεις μας καὶ εὐκολώτερον νὰ τὰς κερδίσουν. Γνωρίζουν δὲ οὗτοι, ὅτι «ἅμα κερδίσουν τὴν νεότητα, ἐκέρδισαν τὴν κοινωνίαν τῆς αὔριον». Καὶ ἔχει τοῦτο τεραστίαν σημασίαν. Ἄς μὴ λησμονῶμεν, ὅτι, «ἂν οἱ γονεῖς εἶναι οἱ γεννητόρες τοῦ παιδιοῦ, τὸ παιδί εἶναι ὁ γεννήτωρ τοῦ ἀνθρώπου». Τὸ πρόβλημα ὅμως περιπλέκει, εἰς ἀφάνταστον βαθμόν, καὶ ἡ ἐπ' ἐσχάτων ἐνταθεῖσα, ἕνεκα καὶ τῶν ὡς ἄνω αἰτίων καὶ ἀφορμῶν, παιδικὴ ἐγκληματικότης, διὰ τὴν ὁποίαν οἱ πάντες ὀλοφύρομεθα.

Τί εἶναι λοιπὸν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θὰ χρησιμεύσῃ ὡς φράγμα ἀνασχετικὸν εἰς τὸ κύμα τοῦτο τῆς ἐγκληματικότητος; Ποῖος παράγων θὰ σώσῃ, ἐπὶ τέλους, τὸ παιδί; Ἀδιστακτῶς ἀπαντῶμεν: μόνον ἡ διὰ μακρῶν αἰῶνων δοκιμασθεῖσα καὶ ὡς μόνη ὀρθὴ ἀποδειχθεῖσα, «ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου» (Ἐφεσ. 6,4) διαπαιδαγωγῆσις, ἥτις, παραλλήλως πρὸς τὴν ἐν τῇ «κατ' οἶκον Ἐκκλησίᾳ» χριστιανικὴν ἀνατροφήν, ἐπιδιώκεται ἀβιάστως καὶ εἰς περιβάλλον ὑποβλητικόν, μέσα εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Κατηχητικὸν Σχολεῖον, ὅπου μὲ σύστημα παιδαγωγικῶς ἀρτιον, (ὅπως ὁμολογοῦν ἄλλως τε παιδαγωγοὶ περιωπῆς), καί, πρὸ παντὸς, μὲ πνοὴν καὶ παλμόν, τὸ μάθημα ἀποβαίνει εὐχάριστος ψυχαγωγία, τὸσον ἐν τῇ κυρίᾳ τῆς λέξεως σημασίᾳ, ὅσον καὶ ἐν τῇ ἐν χρήσει σήμερον.

*

Ἄς εἶναι ὑπερήφανοι ἐν Κυρίῳ οἱ φίλοι Κατηχηταὶ (κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, εἴτε εἰς πόλεις διακονοῦν, εἴτε εἰς χωρία τῆς ἑλληνικῆς Πατρίδος καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ), διότι τοιοῦτο

ἔργον τοῖς ἔχει ἀνατεθῆ. «Συνεργοὶ Θεοῦ» καὶ «στόμα Χριστοῦ» μέσα εἰς τὸ Κ.Σ., τὸ «ἐργαστήριον τοῦτο τοῦ Ἁγ. Πνεύματος», προσφέρουν εἰς τὰ «ἀρνία» τῆς Ἐκκλησιαστικῆς «μάνδρας» τὸ «γάλα» τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας (Α' Κορ. 3,2). Μὲ δέος πλησιάζουν τὴν ἔδραν του, ὡς νὰ προσήγγιζον πρὸς Ἁγ. Τράπεζαν! Καὶ ἐκεῖ, μυσταγωγοὶ αὐτοὶ τῆς Χριστιανικῆς ἀληθείας, ἱεουργοῦν τὰ ἱερώτατα. Δὲν εἶναι μικρὸν πρᾶγμα νὰ βοηθήσωμεν τὴν ψυχὴν τοῦ παιδιοῦ νὰ λάβῃ ἐπαφήν μὲ τὰ ζῶντα Θεόν, νὰ ἀνοίξωμεν ἐνώπιόν του τοὺς ὀρίζοντας τῆς αἰωνιότητος!

Μία μῆσις ἱερὰ λαμβάνει χώραν ἐκεῖ. Διὰ τοῦτο οὐδεὶς Κατηχητῆς ἐπιτρέπεται «ἀνίπτους χερσὶ» νὰ τολμᾷ νὰ πλησιάσῃ... Ἐκεῖ καλεῖται νὰ «μετουσιῶνῃ τὸ γῆινον εἰς οὐράνιον, τὸ χῶμα εἰς αἶθερα, τὸν πηλὸν εἰς πνεῦμα». Ψαύει ἐπιδειξίως τὰς χορδὰς τῆς παιδικῆς ψυχῆς ὡς ὁ καλλιτέχνης ἐπὶ μουσικοῦ ὄργανου, διὰ νὰ ἀναδίδῃ ἀρμονίας τοῦ πνεύματος καὶ τῆς κατὰ Χριστὸν ζωῆς. Προσαρμόζει τὸν βηματισμὸν τῆς παιδικῆς ψυχῆς πρὸς τὰ παραγγέλματα τοῦ Χριστοῦ. Σμιλευτῆς ψυχῶν, λαξεύει τὸ μάρμαρον τοῦ χαρακτήρος. Μὲ ὑπομονητικὴν κατεργασίαν τοῦ μετάλλου τῆς ψυχῆς, ὥστε νὰ ἀναπηδοῦν σπινθήρες ἱεροί, ποῦ θὰ ἀνάψουν μέσα του τὴν τρίφωτον λυχνίαν τῆς πίστεως, ἐλπίδος καὶ ἀγάπης. Κτίσται τῆς αἰωνιότητος μέσα εἰς τὰ παιδικὰ στήθη εἶναι οἱ ἐμπνευσμένοι Κατηχηταί. Ψυχοπλάσται ἀληθινοί! Καλλιεργοῦν τὸ ἦθος, ὥστε νὰ ὑψῶνται εἰς ἀνθρώπους οἱ ἄνθρωποι. Δημιουργεῖται τοιοῦτοτρόπως ἡ ὀλοκληρωμένη προσωπικότης, ὁ αἰσιόδοξος καὶ ἀξιοπρεπῆς ἄνθρωπος μὲ τὸν ὀρθὸν προσανατολισμὸν εἰς τὴν ζωὴν. Τίς οἶδε ποῖοι μεγάλοι καὶ σπουδαῖοι θὰ προέλθουν κάποτε ἀπὸ τὰς τάξεις τῶν σημερινῶν μαθητῶν τῶν Κ.Σ.! Οὕτω, ὁ ἄξιος τῆς ἀποστολῆς του Κατηχητῆς ἀποβαίνει καὶ Πνευματικὸς Ἡγέτης, ἐστία ἠθικῆς ἀκτινοβολίας, κατακτητῆς ψυχῶν. Ἀριστοκράτης τῶν αἰσθημάτων, γοητεύει μὲ τὸν λόγον του, ἀλλὰ πρὸ παντὸς μὲ τὸ ἦθος καὶ τὴν καλωσύνην του. Τὸ βαθυστόχαστον παιδαγωγικὸν ἀξίωμα τοῦ ἱ. Αἰγυπτίνου «ama et fae quod vis» (ἀγάπα καὶ κάμε ὅ,τι θέλεις) ἀποτελεῖ κανόνα τῆς πρὸς τοὺς κατηχητόπαιδας συμπεριφορᾶς του. Ἠγάπησεν ὁμως προηγουμένως τὸν Χριστὸν, μετὰ τοῦ Ὁποίου ἡ ψυχὴ του ἔχει λάβει μίαν ἐσωτερικὴν ἐπαφήν καὶ ἐξ Αὐτοῦ ἐξάρτησιν. Τὸν ἔχει μέσα του, ρυθμιστὴν ὄλων τῶν παλμῶν τῆς ἀναγεννημένης καρδίας του καὶ ἐμπνευστὴν εἰς τὸ ἔργον του. Ἔργον, ὃχι πᾶρεργον. Μὲ πείσμα ἅγιον καὶ ἀυταπάρνησιν ἀποστολικήν. Μὲ ἀφοσίωσιν καὶ εἰς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν. τῆς ὁποίας τὰς κατεθύνσεις πιστῶς ἀκολουθεῖ. Προσφέρει κάτι ἀπὸ τὴν ψυχὴν του, διαθέτει δὲ καὶ κάθε ἰκμάδα τοῦ σώματος ὁ σκαπανεὺς οὗτος τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, τῶν διδύμων αὐτῶν καὶ ἀκαταλύτων ἰδανικῶν μας. Καλλιτεχνεῖ ψυχᾶς ἑλληνικᾶς. Συνειδητοῦς Χριστιανὸς καὶ καλὸς Ἕλληνας. Διδάσκαλοι τοῦ Γένους καὶ Ἐθναπόστολοι ἀποβαίνουν, ἐπομένως, οἱ Κατηχηταί, εἰς χεῖρας τῶν ὁποίων ἔχομεν ἐπι-

Η ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ (*)

β'. Ὀνομασία. Τὸ ΠΣΕ ἐδρεύει ἐν Γενεύῃ τῆς Ἑλβετίας (17 Route de Malagnou), φέρει δὲ τὸν τίτλον «World Council of Churches» (WCC), ὅπερ ἀποδίδεται γαλλιστὶ μὲν διὰ τοῦ τίτλου (Conseil Oecumenique des Eglises), γερμανιστὶ διὰ τοῦ «Oekumenischer Rat der Kirchen» καὶ «Weltrat der Kirchen», παρ' ἡμῶν δὲ διὰ τῶν: «Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν» καὶ «Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν», ὅπερ καὶ ἐπεκράτησε. Προτιμότερα θὰ ἦτο ἡ πρώτη προσωνυμία λόγῳ ἰδιαζούσης ἐν προκειμένῳ χρήσεως, ὑπὸ ἡμετέρων καὶ ξένων, τῶν λέξεων «Οἰκουμένη» καὶ οἰκουμενικός». Ἡ προσωνυμία «World Council of Churches» προὔταθῃ τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ S. Mc. Cavert ἐν Λονδίῳ κατὰ τὴν ἐκεῖ σύνοδον τῆς Διεθνούς Ὁργανώσεως Ἱεραποστολῆς τῆς 8-10 Ἰουλίου 1937, ὅτε αὕτη προέβαινε μετὰ τῆς προαναφερθείσης τριακονταπενταμελοῦς ἐπιτροπῆς εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ΠΣΕ. Ἡ προσωνυμία «Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον» εἶχε χρησιμοποιηθῆ καὶ προηγουμένως κατὰ τὸ ἔτος 1929 ὑπὸ τῶν Γάλλων καὶ Γερμανῶν πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς παγκοσμίου ὀργανώσεως τοῦ πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ «Ζωὴ καὶ Ἔργασίαι», ἀπὸ δὲ τοῦ 1937, ἐχρησιμοποιήθη καὶ ὑπὸ τῶν Ἀγγλων πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς αὐτῆς ὀργανώσεως. Ἡ προσωνυμία τοῦ ΠΣΕ, πρόκειται νὰ διευρυνθῆ κατὰ τὴν Γ' Γενικὴν Συνέλευσιν αὐτοῦ, τὴν συνερχομένην τὸν προσεχῆ Νοέμβριον ἐν

Νέῳ Δελχί τῶν Ἰνδιῶν, ἐνεκα τῆς ἐπικειμένης ἐπικυρώσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἐνσωματώσεως τῆς Διεθνούς Ὁργανώσεως Ἱεραποστολῆς μετὰ τοῦ ΠΣΕ. Ἡ ἐνσωμάτωσις αὕτη ἀπεφασίσθη ἐν Ρόδῳ τῷ 1959 κατὰ τὴν ἐκεῖ σύνοδον τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΠΣΕ, παρὰ τὰς ἀντιρρήσεις καὶ τὴν μειοψηφίαν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, κατόπιν τῶν ἐπανειλημμένων προτάσεων τῶν πρὸς τοῦτο ἐνδιαφερομένων Ἐκκλησιῶν. Αἱ Ἐκκλησίαι, αὗται μετέχουσι καὶ τοῦ ΠΣΟ καὶ τῆς Διεθνούς Ὁργανώσεως Ἱεραποστολῆς.

γ'. Καταστατικόν. Τὸ καταστατικὸν τοῦ ΠΣΕ¹, συντάγη ὑπὸ ἐιδικῆς ἐπιτροπῆς τῷ 1937, ἐκυρώθη δὲ ἐν Amsterdam τῷ 1948 ὑπὸ τῆς Α' Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ ΠΣΕ καὶ πρόκειται νὰ τροποποιηθῆ κατὰ τὴν Γ' Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Νέου Δελχί κατόπιν τῶν σχετικῶν προτάσεων, τῶν γενομένων καὶ κατὰ τὴν Β' Γεν. Συνέλευσιν τοῦ Evanston καὶ μετὰ ταῦτα. Ἡ οὐσιαστικώτερα τροποποιήσις αὐτοῦ ἀφορᾷ τὴν βᾶσιν τοῦ καταστατικοῦ, ὡς καὶ εἰς πᾶν ὅτι ἔχει σχέσιν μὲ τὴν πρὸς τὸ ΠΣΕ ἐνσωματώσει τῆς Διεθνούς Ὁργανώσεως Ἱεραποστολῆς.

Αἱ περισσότεραι τῶν παραγράφων τοῦ καταστατικοῦ ἀναφέρονται εἰς θέματα ὀργανώσεως, παρὰ ταῦτα ὁ θεολογικὸς αὐτοῦ χαρακτήρ γίνεται ἐμφανῆς καὶ ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου, καὶ ἐκ τῆς βᾶσεως αὐτοῦ, ἥτις ἐμπεριέχεται εἰς τὸ 1ον ἄρθρον. Εἶναι δὲ τὸ θεολογικὸν στοιχεῖον τοῦ καταστατικοῦ καθαρῶς ἐκκλησιολογικόν. Περὶ τὸν

* Συνέχεια ἐκ εἰς σελ. 334 τοῦ προηγουμένου τεύχους.

1. Ὁρα περιοδικὸν «Θεολογία», τομ. Κ', 1949, 19-23.

στευθῆ ὅ,τι ἰερώτερον περικλείει τῆς Φυλῆς μας τὸ ἅγιον Ἄρτοφόριον!

Ἐάν, λοιπόν, πιστεύουν, ὅτι ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία δὲν εἶναι μία «εὐσεβῆς φλυαρία», ποῦ ἀποκοιμίζει τὴν νεότητα ἢ τὴν ναρκώνει ὡς «ὄπιον» δῆθεν, τῶν λαῶν» καὶ «πτωματολογία» (ὅπως ἐδογματίσαν κάποτε οἱ ἐδῶ ὁμόφρονες τῶν ἐπιδόξων Ἡροστράτων, οἱ ὅποιοι καὶ αὐτὴν τὴν Ἀκρόπολιν βαναύσως ἠπέιλησαν...), ἀλλ' ὅτι εἶναι «τὰ ἱερά γράμματα τὰ δυνάμενα σοφίσει εἰς σωτηρίαν», (Β' Τιμ. 3, 15) ἢ πεμπτούσια τῆς σωζούσης γνώσεως καὶ στοιχεῖον ζωῆς ἀληθινῆς—

Ἐάν πιστεύουν, ὅτι ἡ ἀρετὴ δὲν εἶναι λέξις κενὴ ἢ καθαρὰ οὐτοπία—Ἐάν πιστεύουν εἰς «Χριστὸν καὶ τοῦτον Ἐσταυρωμένον», ὁ ρ θ ο δ ὁ ξ ω ς καταγγελλόμενον καὶ πρὸ παντός βιούμενον—Ἐάν, τέλος, εἰς τὸ Κ. Σ. βλέπουν τὸ «Κρυφὸ Σχολεῖο» εἰς σύγχρονον σχῆμα, δυνάμενον μάλιστα νὰ ὑπερνικήσῃ τὰ ἐκ διαφόρων αἰτίων ἐμφανιζόμενα σήμερον ἀδύνατα σημεῖα του καὶ ἀναχθῆ εἰς περιωπὴν ὀργανιστηρίου χαρακτήρων καὶ σχολείου ἔθνικοῦ ὀργανισμοῦ, εἰς ἐποχὴν ἠθικῶς χρεωκοπημένην, ὡς ἡ σημερινή—Ἐάν, μὲ μίαν λέξιν, ἔχουν συλλά-

βει βαθύτερον τὸ ὄλον πρόβλημα τῆς νεότητος τῆς πατρίδος μας καὶ π ο ν ο ὖ ν διὰ τὴν θλιβερὰν ἐκτροπὴν τῆς, π ο θ ο ὖ ν δὲ νὰ ἀγωνισθοῦν δι' ὄλων τῶν δυνάμεων διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῶν ἐσωτερικῶν μας βωμῶν—, τότε ἄς χωρήσουν ἐμπρός. Μὲ ἐνθουσιασμὸν δημιουργικόν, ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὸν ἀπλοῦν συναισθηματισμὸν καὶ τὰς ἀγόνους ἐξάρσεις, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἐλατήριον πρὸς δρᾶσιν, ἄς πλησιάσουν καὶ ἐφέτος τὴν παιδικὴν ψυχὴν μέσα εἰς τὸ εὐλογημένον Κ.Σ. Διὰ νὰ κοινωνήσουν πνευματικῶς μαζί τῆς κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα τοῦ Μεγάλου Φίλου τοῦ παιδιοῦ καὶ ὑπὸ τὴν πνοὴν τῆς Χάριτός Του, δανεϊζόμενοι κάτι ἀπὸ τὸ πῦρ, τὸ ὅποῖον ἔκαιεν εἰς τὴν καρδίαν Ἐκείνου, ὅταν ἔλεγε «πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν...». Διὰ νὰ μεταδώσουν καὶ εἰς τὰς ἀπαλὰς ψυχὰς φλόγα ἀγάπης δημιουργικῆς πρὸς τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Ἑλλάδα.

«Ὡς ὠραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιστῶν» εἰς τὰ ὠραίας παιδικῆς ψυχῆς τὸ μήνυμα τῆς ἠθικῆς ἀναπλάσεως καὶ ἔθνικῆς σωτηρίας!

Πρωτοσ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

ἐκκλησιολογικὸν χαρακτῆρα τῆς βάσεως ταύτης ἡσυχολήθη ἰδιαιτέρως ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν ἐν Toronto σύνοδον αὐτῆς τῷ 1950, ὅτε ἐπελήφθη τοῦ θέματος «Ἐκκλησία, Ἐκκλησίαι καὶ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν». Τὴν βάσιν τοῦ καταστατικοῦ ἀποτελεῖ ἡ ἀναγνώρισις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὡς Θεοῦ καὶ Σωτῆρος καὶ ἀρχηγῶν δῆλον ὅτι τῆς Ἐκκλησίας. Δι' αὐτῆς ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς προβάλλεται εἰς τὸ κέντρον τοῦ ΠΣΕ, ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ ὁποίου καὶ ἀναγνωρίζονται ἡ θεία Αὐτοῦ ἐνσάρκωσις καὶ ἡ δι' Αὐτοῦ ἀπολύτρωσις, ὡς τὰ σημαντικώτερα γεγονότα τῆς θείας Οἰκονομίας. Σκέψεις περιορισμοῦ ἢ καὶ διευρύνσεως τῆς βάσεως ταύτης τοῦ καταστατικοῦ διετυπώθησαν κατὰ καιρούς, ὥστε τείνει νὰ προσλάβῃ τοῦτο τὴν ἀκόλουθον περίπου μορφήν ὁμολογίας πίστεως. «Τὸ ΠΣΕ εἶναι κοινωνία Ἐκκλησιῶν, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὰς Γραφὰς ὁμολογοῦν Ἰησοῦν Χριστόν, ὡς Θεὸν καὶ Σωτῆρα», διὸ καὶ ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἐκπλήρωσιν τῆς κλήσεως αὐτῶν, πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Ἡ διατύπωσις αὕτη ἐγένετο ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΠΣΕ, ἵνα τεθῇ ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Γ. Γενικῆς Συνελεύσεως¹.

Τὸ ΠΣΕ δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὰ μέλη αὐτοῦ οἰανδήποτε ὁμολογίαν. Οὕτω κατὰ τὸ καταστατικὸν αὐτοῦ, τοῦτο εἶναι ἰδιότυπος κοινωνία Ἐκκλησιῶν («Fellowship») ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀπλοῦ συνεταιρισμοῦ, δι' οὗ ἀποκλείεται ἡ δημιουργία τύπου ὑπερεκκλησίας, παρὰ τὰς ἐν αὐτῷ σοβαρὰς ἐπιδιωξεις τῆς Una Sancta, ὡς καὶ οἰαδήποτε ἐκκλησιαστικῆ, θρησκευτικῆ καὶ θεολογικῆ ἔνωσις μεταξύ τῶν μελῶν Ἐκκλησιῶν. Αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ οὐδέμιαν ἀποτελοῦν δέσμευσιν διὰ τὰς ἀνηκούσας εἰς αὐτὸ Ἐκκλησίας. Τὸ κῦρος τοῦ ΠΣΕ ἔναντι τῶν Ἐκκλησιῶν-μελῶν αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ τρόπου ἐνεργείας καὶ συμπεριφορᾶς αὐτοῦ ἔναντι τούτων. Οὕτω τὸ ΠΣΕ πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς ἔχον περιορισμένην καὶ παροδικὴν ἀποστολὴν ἔναντι τῆς Una Sancta, τὴν ἀποστολὴν δηλαδὴ τῆς ἀπλῆς προσεγγίσεως τῶν Ἐκκλησιῶν. Τὸ ΠΣΕ εἶναι ἀπλῶς ὄργανον διεκκλησιαστικῶν μόνον ἐπαφῶν ἐπὶ πρακτικῶν θεμάτων, ἄνευ οἰανδήποτε αὐθεντίας καὶ δυνάμεως ἐπιβολῆς. Οἱ ἐπιδικώμενοι ὑπ' αὐτοῦ σκοποὶ εἶναι ἡ ἀπὸ κοινοῦ παρακολούθησις ὑπὸ τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν τῶν μεγάλων κοινωνικῶν, οικονομικῶν, πολιτικῶν, διεθνῶν καὶ ἠθικῶν ἰδίᾳ προβλημάτων, ἡ μελέτη καὶ ἡ χριστιανοπρεπὴς ἀντιμετώπισις αὐτῶν, πρὸς ἐπικράτησιν τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν εἰς τὸν κόσμον. Ἐντεῦθεν καὶ τὸ ἔργον τοῦ ΠΣΕ ἀναφέρεται κυρίως εἰς τὰ θέματα τοῦ πρακτικοῦ χριστιανισμοῦ, τῆς διαδόσεως τῆς πίστεως καὶ τῆς προαγωγῆς τῆς οἰκουμενικῆς συνειδήσεως.

δ'. Μέλη. Κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ ΠΣΕ μόνον Ἐκκλησίαι δύνανται νὰ γίνωσι μέλη αὐτοῦ. Ὅθεν ἀποκλείεται αἱ πάσης φύσεως θρησκευτικαὶ ὀργανώσεις καὶ τὰ πάσης φύσεως πρόσωπα.

1. ¹ Opa Arbeitsbuch-Dritte Vollversammlung. Ökumenischer Rat der Kirchen. Neu Delhi 1961, Genf 1961 σελ. 32-34.

Μετὰ πᾶσαν αἴτησιν συμμετοχῆς οἰασδήποτε ἐνδιαφερομένης Ἐκκλησίας λαμβάνεται ἀπόφασις ἐπ' αὐτῆς εἴτε ὑπὸ τῆς πρώτης μετὰ τὴν αἴτησιν Γεν. Συνελεύσεως εἴτε ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Δικαίωμα ἐνστάσεως ἔχει ἐντὸς ἑξ μηνῶν πᾶσα Ἐκκλησία-μέλος. Αἱ αἰτούσαι συμμετοχὴν Ἐκκλησίαι ὀφείλουσι νὰ ἀποδείξωσι τὴν αὐτονομίαν αὐτῶν, τὴν ὀργάνωσιν των καὶ τὴν σταθερότητα τῆς ὑποστάσεώς των. Ὁ ἀριθμὸς τῶν πιστῶν ἐκάστης Ἐκκλησίας, ὡς καὶ αἱ σχέσεις τῆς πρὸς τὰς λοιπὰς Ἐκκλησίας, λαμβάνονται σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν κατὰ τὰς ἐγγραφὰς νέων μελῶν. Αἱ αἰτήσεις ἐγγραφῆς γίνονται δεκταὶ διὰ τῶν 2/3 τῶν ψήφων τῶν Ἐκκλησιῶν-μελῶν. Ἡ διαγραφή μιᾶς Ἐκκλησίας εἶναι ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν δυνατὴ, ἀποβολὴ δὲ οἰασδήποτε Ἐκκλησίας δὲν προβλέπεται ἐκ τοῦ καταστατικοῦ. Τὰ μέλη Ἐκκλησιῶν ὀφείλουσι ν' ἀναγνωρίσωσι τὴν βάσιν τοῦ ΠΣΕ, καθ' ἣν τοῦτο ἀποτελεῖ Κοινωνίαν Ἐκκλησιῶν, ἀναγνωρίζουσάν τὸν Ἰησοῦν Χριστόν ὡς Θεὸν καὶ Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Εἰς τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ ΠΣΕ (1938) αἱ πρὸς ἐγγραφὴν ἐνδιαφερόμεναι Ἐκκλησίαι ἦσαν 50. Σήμερον μετέχουσι τοῦ ΠΣΕ 178 Ἐκκλησίαι, ὁ ἀριθμὸς δὲ αὐτῶν, ἀυξάνει συνεχῶς, κατόπιν τοῦ ἐνθουοῦ ἐνδιαφερόντος τῶν νέων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς, τῶν ὁποίων αἱ χῶραι ἀποκτοῦν πολιτικὴν ἀνεξαρτησίαν. Αἱ Ἐκκλησίαι μετέχουσαι σήμερον τοῦ ΠΣΕ προέρχονται ἐκ 56 χωρῶν καὶ ἀντιπροσωπεύουσι τὰς χριστιανικὰς ὁμολογίας τῶν Ἀγγλικανῶν, τῆς Ἀγίας Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἀσσυρίων τῆς Ἀνατολῆς, τῶν Ἀρμενίων, τῶν Ἀρμενιανῶν, τῶν Βαπτιστῶν, τῶν Βαπτιστῶν τῆς ἐβδόμης ἡμέρας, τῶν Ἐπισκοπιανῶν, τῆς Ἐνώσεως τῶν ἐλευθέρων Ἐκκλησιῶν τῆς Σκωτίας, τῶν Εὐαγγελικῶν, ἀβιγκλιανῶν, Καλβινιστῶν, τῆς ἐν Κίνα Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, τῶν Κυργρεσιοναλιστῶν, τῶν Κοπτῶν, τῶν Κουακέρων, τῶν Λουθηρανῶν, τῶν Μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ (Καναδᾶς), τῶν Μεθοδιστῶν, τῶν Μενωνιτῶν, τῶν Πρεσβυτεριανῶν, τοῦ Στρατοῦ τῆς Σωτηρίας, τῆς Συριακῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς Συριακῆς Ἐκκλησίας τοῦ Μάρ-Θωμᾶ τοῦ Μαλαμπέρ, τῶν Παλαιοκαθολικῶν, τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, κ. ἄ. Αἱ Ἐκκλησίαι αὗται συνεργάζονται ἐντὸς τοῦ ΠΣΕ πρὸς ἀντιμετώπισιν ἀπὸ κοινοῦ τῶν μεγάλων παγχριστιανικῶν προβλημάτων. Ἡ Ρωσικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία πρόκειται νὰ γίνῃ δεκτὴ κατὰ τὴν Γ' Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Νέου Δελχί, ὅπου ὀὰ εἰσαχθῇ πρὸς ψήφισιν ἢ ὑπ' αὐτῆς ὑποβληθεῖσα προσφάτως αἰτήσις, συμμετοχῆς. Οὕτως ἐκ τῶν μεγάλων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν μόνον ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία δὲν μετέχει τοῦ ΠΣΕ.

ε'. Διοικητικὴ ὀργάνωσις. Ἡ διαάρθρωσις τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν τμημάτων τοῦ ΠΣΕ ἐγένετο βάσει μακρᾶς ὀργανωτικῆς πείρας τῶν μεγάλων διεθνῶν ὀργανισμῶν καὶ τῶν ἀρτιωτέρων ἐκκλησιαστικῶν ὀργανώσεων Ἀμερικῆς καὶ Εὐρώπης, διὸ καὶ παρουσιάζει τι τὸ θαυμαστὸν καὶ ἐξόχως τολμηρὸν. Ἡ ὀργάνωσις αὕτη ἐγένετο ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, τὰ πορίσματα τῆς ὁποίας υἱο-

θέτησεν ἡ Β' Γενικὴ Συνέλευσις τοῦ Evanston. Τῆς ὁργανώσεως ταύτης ἡ ὅλη διάρθρωσις πρόκειται νὰ ὑποστῇ οὐσιαστικὰς μεταβολὰς κατὰ τὴν Γ' Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Νέου Δελχί ἐξ ἀφορμῆς, τῆς ἐπικυρώσεως κατ' αὐτὴν τῆς ἀποφασισθείσης ἐνσωματώσεως τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἱεραποστολῆς εἰς τὸ ΠΣΕ, ὡς καὶ ἕνεκα τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1959 ἐγκρίσεως ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν ἐν Ρόδῳ συνέλευσιν αὐτῆς τῶν γενομένων τότε προτάσεων εὐρυτέρας κοινωνικῆς δράσεως τοῦ ΠΣΕ εἰς τὰς ὑπαναπτύκτους χώρας.

στ'. Αἱ Γενικαὶ Συνελεύσεις. Κατὰ τὴν ἤδη ἰσχύουσαν ὁργανώσιν, ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ἀσκει τὴν ἀνωτάτην ἐξουσίαν τοῦ ΠΣΕ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν αὐτῇ ἐδρῶν εἶναι σταθερός. Αὗται ἦσαν κατὰ τὴν Β' Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Evanston 500, ἠδὲξήθησαν δὲ εἰς 600 διὰ τὴν προσεχῆ Γ' Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Νέου Δελχί. Ἡ κατανομὴ τῶν ἐδρῶν τούτων ἀποτελεῖ ἐν τῶν δυσκολωτέρων θεμάτων τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν πιστῶν ἐκάστης Ἐκκλησίας, ἀν καὶ παράγων ἀξιόλογος, δὲν ἀποτελεῖ τὸ πλεόν σημαντικὸν ἐν προκειμένῳ κριτήριον. Τὰς ἔδρας κατανέμει ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ διαφόρων κριτηρίων (ἀρχαῖότης μιᾶς Ἐκκλησίας, αἱ σχέσεις αὐτῆς πρὸς τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας, ἡ γεωγραφικὴ τῆς θέσις, κ.λ.π.). Οἱ μετέχοντες τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων διακρίνονται εἰς ἀντιπροσώπους τῶν Ἐκκλησιῶν, οἵτινες καὶ καταλαμβάνουσι τὰς τακτικὰς ἔδρας, εἰς συμβούλους, ἐταίρους, παρατηρητὰς καὶ ἀντιπροσώπους τῆς Νεολαίας. Διὰ τῆς διακρίσεως ταύτης ἐπιτυγχάνεται ἡ συμμετοχὴ μεγαλύτερου ἀριθμοῦ συνέδρων. Ἐκάστη Γενικὴ Συνέλευσις ἐκλέγει ἐν ἀρχῇ τὸ προεδρεῖον αὐτῆς, ἧτοι ἐπιτροπὴν, ἡ ὁποία ὀρίζει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς Συνελεύσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπιλαμβάνεται πάντων τῶν θεμάτων αὐτῆς. Ἡ ἴδια προβαίνει καὶ εἰς τὰς σχετικὰς δημοσίας ἀνακοινώσεις. Εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἀρμοδιότητα τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ἀνήκει ἡ ἐκλογή τῶν ἐκάστοτε προέδρων τοῦ ΠΣΕ καὶ τῶν μελῶν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις συνέρχεται κανονικῶς ἀνά πενταετίαν.

Κατὰ τὴν Α' Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Amsterdam (22 Αὐγούστου - 4 Σεπτεμβρίου 1948) ἐκυρώθη τὸ καταστατικὸν τοῦ ΠΣΕ καὶ ἀπεφασίσθη ἡ σύστασις αὐτοῦ (23 Αὐγούστου 1948). Τῆς Συνελεύσεως ἐκείνης ἔλαβον μέρος 147 Ἐκκλησῖαι διὰ 351 ἀντιπροσώπων, προσερχομένων ἐκ 44 διαφόρων χωρῶν. Ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ταύτης ἐξελέγη καὶ ἡ πρώτη Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ, ἧτις πάλιν ἐξελέξε τὴν πρώτην ἐκτελεστικὴν Ἐπιτροπὴν εἰς ἀντικατάστασιν τῆς ὑπαρχούσης πρώτης προσωρινῆς ὁργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς. Τὸ βασικὸν θέμα τῆς Α' Γενικῆς Συνελεύσεως ἦτο: «Ἡ ἀκαταστασία τοῦ κόσμου καὶ τὸ σωτηριῶδες σχέδιον τοῦ Θεοῦ».

Κατὰ τὴν Β' Γενικὴν Συνέλευσιν, τὴν συνελθοῦσαν ἐν Evanston Illinois (15-31 Αὐγούστου 1954), ἔλαβον μέρος 1298 ἄτομα, ἐξ ὧν τὰ 502 ἦσαν τακτικοὶ ἀντιπρόσωποι 163 Ἐκκλησιῶν-Μελῶν, προερχόμενοι ἐκ 48 χωρῶν. Πολυαριθμώ-

τεροι ἦσαν οἱ σύμβουλοι καὶ οἱ παρατηρηταί, οἱ ἀντιπροσωπεύοντες τὰς μετὰ τοῦ ΠΣΕ συνεργαζομένας διαφόρους διεθνεῖς Ὀργανώσεις, ὡς καὶ τὰ διάφορα ἰδρύματα. Τὸ βασικὸν θέμα τῆς Συνελεύσεως ταύτης ἦτο: «Ὁ Χριστὸς ἡ ἐλπίς τοῦ κόσμου». Κατὰ τὴν συνέλευσιν ταύτην ἐπεδιώχθη ὁ καθορισμὸς τῶν σχέσεων μεταξὺ ΠΣΕ καὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς καὶ ἡ στενὴ συνεργασία τοῦ ΠΣΕ καὶ τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἱεραποστολῆς. Τότε ἀκριβῶς ἐρρίφθη καὶ ἡ ἰδέα τῆς ἐνσωματώσεως ἀμφοτέρων τῶν ὁργανισμῶν τούτων. Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐνσωματώσεως ταύτης ἐτονίσθη ἐν συνεχείᾳ κατὰ τὰς τακτικὰς συνελεύσεις τῆς Κεντρικῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐτῶν 1957, 1958 καὶ 1959, ὅτε καὶ αὕτη ἀπεφασίσθη παρὰ τὰς ἀντιδράσεις καὶ τὴν μειοψηφίαν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἡ Β' Γενικὴ Συνέλευσις ἀπεφάσισεν ὅπως οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐκκλησιῶν συντελέσωσιν ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν εἰς τὴν δημιουργίαν σαφοῦς συνειδήσεως μεταξὺ τῶν πιστῶν τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν ἐπὶ τῶν ἐπιδιώξεων καὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ ΠΣΕ. Ἡ Β' Γενικὴ Συνέλευσις ἐξέλεξε νέαν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν ἐξ 90 μελῶν, ἐξ ὧν τὰ 15 προήρχοντο ἐκ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς, τὰ 5 ἐκ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Αὐστραλίας καὶ Νεοζηλανδίας, τὰ 34 ἐκ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Εὐρώπης, τὰ 22 ἐκ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Β. Ἀμερικῆς, 1 ἐκ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς καὶ 13 ἐκ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ὠρίσθη εἰς Νέον Δελχί τῶν Ἰνδιῶν διὰ τὸ ἀπὸ 18ης Νοεμβρίου μέχρι τῆς 5ης Νοεμβρίου 1961 χρονικὸν διάστημα. Ἡ σύγκλησις τῆς Συνελεύσεως ταύτης προπαρασκευασθῆν ἐν πολλοῖς τῶ 1959 ὑπὸ τῆς ἐν Ρόδῳ τακτικῆς συνόδου τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Τὸ βασικὸν θέμα τῆς Γ' Γενικῆς Συνελεύσεως εἶναι: «Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τὸ φῶς τοῦ κόσμου». Κατὰ τὴν συνέλευσιν ταύτην πρόκειται νὰ ἐπικυρωθῇ τὸ κείμενον τῆς προσαρτήσεως εἰς τὸ ΠΣΕ τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἱεραποστολῆς, ὅπερ κατ' οὐσίαν ἀποτελεῖ νέον καταστατικὸν τοῦ ΠΣΕ καὶ νέον κανονισμὸν λειτουργίας αὐτοῦ. Διὰ τοῦ νέου τούτου καταστατικοῦ δὲν γίνονται μὲν τροποποιήσεις βασικῶν διατάξεων τοῦ παλαιοῦ καταστατικοῦ, πρόκειται ὅπως περὶ ἀφομοιώσεως καὶ συγχωνεύσεως τῶν κανονισμῶν δύο μεγάλων ὁργανισμῶν, ἐξ ἧς θὰ προέλθῃ ἀναγκαστικῶς τὸ ὅλον νέον, ὡς ἄλλωστε συνέβη καὶ προηγουμένως κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1937 συγχώνευσιν τῶν δύο ὁργανώσεων «Πίστις καὶ Τάξις» καὶ «Ζωὴ καὶ Ἔργασία», διὰ τῆς ὁποίας συγχωνεύσεως προῆλθε τὸ ΠΣΕ. Ἀξία ἰδιαίτερας ὑπογραμμίσεως τυγχάνει ἡ προτεραιότης, ἧτις δίδεται διὰ τῆς ἐπιχειμένης ἐνσωματώσεως τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἱεραποστολῆς εἰς τὸν «Εὐαγγελισμόν», ἧτοι τὴν διάδοσιν τῆς πίστεως, γεγονός, τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι ἐπιζήμιον εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ἰδίᾳ ἕνεκα τῶν αὐξανομένων τάσεων προσηλυτισμοῦ.

(Συνεχίζεται)

ΜΑΡΚΟΣ Α. ΣΙΩΤΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ΚΥΚΛΑΔΙΤΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΙ ΑΠΟ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΕΞΗΣ (*)

Ούτω πως Διονύσιος ο Γ' ανέλαβε την ποιμαντο-
ρίαν τῆς τῶν Θεσσαλονικίων Μητροπόλεως, υπογρ-
φόμενος «Διονύσιος ἐλέω Θεοῦ Πατριάρχης πρώην
Κωνσταντινουπόλεως καὶ Πρόεδρος Θεσσαλονίκης».¹⁰²
Τέλη τοῦ ἔτους 1669 ἢ ἀρχὰς τοῦ 1670 ἐπεσκέφθη
τὴν τέως αὐτοῦ ἐπαρχίαν τῆς Λαρίσσης, ὑπὸ τῶν
Χριστιανῶν τῆς ὀποίας τὰ μέγιστα καὶ ἀδιαλείπτως
ἤγαπᾶτο, καὶ ἔτυχε διὰ τοῦτο παρ' αὐτῶν λίαν ἐνθου-
σιώδους ὑποδοχῆς. Ἐκεῖθεν, ἐν συνεχείᾳ, μετέβη
εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἔνθα ἐώρτασε τὸ Πάσχα τοῦ ἔτους
ἐκείνου. Χάριν δὲ τῆς ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας, καὶ
εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ ἀφιέρωσεν εἰς τὸν Ἱ. Κοινὸν
τοῦ Παναγίου Τάφου 10.000 γρόσια¹⁰³ ὑπὸ τὸν ὄρον,
ὅπως δαπανᾶται ὁ τόκος αὐτῶν πρὸς κατασκευὴν
ἄρτων λευκῶν καὶ καθαρῶν, διανεμομένων κατὰ
πᾶν Σάββατον εἰς τοὺς ἁγιοταφίτας Πατέρας.

Ἐξ Ἱεροσολύμων ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινού-
πολιν, τῷ 1671, ὅτε παρητήθη ὀριστικῶς τῆς ἐπὶ
τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης προεδρείας. Ἐκτοτε
διέμενεν ἐν τῇ βασιλευούσῃ. Φαίνεται δ' ὅτι ἐκινήθη
ζωηρῶς ἕως ὑπὸ ἄλλων παρακινήθει, κατὰ μῆνα
Σεπτέμβριον, πρὸς ἀνακατάληψιν τοῦ οἰκουμενικοῦ
Θρόνου. Πρὸς τοῦτο μετέβη, μετὰ τῶν Μητροπολι-
τῶν εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν, ἀλλ' ἀπέτυχε τελικῶς
τῶν ἐπιδιώξεων τούτων, καθ' ὅσον δὲν συνεισέφερεν
ὁ «καὶ μακάριος» (ἀντιπρόσωπος τοῦ σουλτάνου),
καίτοι συνήνεσε διὰ τὴν ἔξωσιν Παρθενίου τοῦ Δ'¹⁰⁴

Πάντως ὁ Διονύσιος συμμετέσχεν ἐνεργῶς εἰς
τὴν καθάρισιν τοῦ πατριάρχου τούτου Παρθενίου,
γενομένην τῇ 7 Νοεμβρίου, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τὴν
ἐκλογὴν, ὡς πατριάρχου, Διονυσίου Δ', τοῦ ἐπιλε-
γομένου Μουσελίμη (1671-1673)¹⁰⁵.

Ὁ Διονύσιος Γ' διέμενεν εἰς τὴν Κωνσταντινού-
πολιν καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1672, ὅτε μετέσχε συνόδου,
συγκληθείσης ὑπὸ Διονυσίου Δ', καὶ εἰς τὴν παρόστη-
σαν δύο ἕτεροι πατριάρχαι πρώην Κωνσταντινουπό-
λεως Παῖσιος ὁ Α' καὶ Μεθόδιος ὁ Γ', σὺν τούτοις
δὲ ὁ Ἀλεξανδρείας Παῖσιος καὶ τεσσαράκοντα Μη-
τροπολίται. Τῆς συνόδου δὲ ταύτης κύριος σκοπὸς
ἦτο νὰ παρασχεθῶσι ἐπισήμως αἱ ὑπὸ Ἀγγλων
θεολόγων ζητηθεῖσαι πληροφορίες, περὶ τῆς Ὁρθοδό-
ξου Ἐκκλησίας.¹⁰⁶ Μετὰ δὲ ταῦτα, ὁ ἡμέτερος Διο-
νύσιος καθοδηγηθείς, ὡς λέγεται, ὑπὸ θείας ἀποκα-
λύψεως¹⁰⁷ ἀνεχώρησεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος, ἐγκατα-
βιώσας εἰς τὴν Μονὴν τῆς Μεγίστης Λαύρας, πρὸς
ἣν ἄλλοτε εἶχε πολυτρόπως ἐκδηλώσει τὴν ἀγάπην
καὶ τὸ ἐνδιαφέρον αὐτοῦ δι' ἀναθημάτων καὶ εὐερ-
γесиῶν. Ἦδη, ὑπὲρ αὐτῆς ἀνήλωσεν ἅπασαν τὴν
περιουσίαν αὐτοῦ, εἰς ἐκτέλεσιν ἐξωραϊσμοῦ καὶ πρὸς

ἐξόφλησιν τῶν χρεῶν αὐτῆς. Γενικώτερον ὅμως ὁ
Διονύσιος Γ' «πλεῖστα ἄλλα καλὰ ἐποίησεν εἰς τὸ
Ἅγιον Ὅρος», καθὼς γράφει ὁ Κομνηνός¹⁰⁸.

Ἐφρησυχάζων, ἐπὶ εἴκοσι καὶ τέσσαρα συναπτὰ
ἔτη, ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ἐν τῇ εἰρημένῃ Μονῇ, τῇ
28 Αὐγούστου 1692¹⁰⁹, καὶ ἐτάφη ἐξωθεν τοῦ καθο-
λικοῦ αὐτῆς, ἐν τῷ ναυδρίῳ τοῦ ὁμολογητοῦ ἁγίου
Μιχαήλ, ἐπισκόπου Συναδῶν, δεύτερος, κατὰ σειρὰν,
κείμενος ἐκ τῶν εἰς αὐτὴν μονασάντων καὶ τελευτη-
σάντων πατριαρχῶν¹¹⁰. Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν ἡμῶν
εἰς τὴν ἐν λόγῳ Μονήν, τὸν Ἰούλιον τοῦ 1957, εἶδομεν
τὸν τάφον καὶ τὴν διασωζομένην ὑπὲρ αὐτὸν ἐλαιογρα-
φίαν τοῦ αὐδίου Πατριάρχου, πρὸ τοῦ ὁποίου ἐδεή-
θημεν εὐλαβῶς. Ὡσαύτως αὐτόθι ἐπεδείχθη ἡμῖν
καὶ ἡ ἀργυρὰ ἀρχιερατικὴ καὶ πατριαρχικὴ ράβδος
(πατερῖτσα) αὐτοῦ.

Περὶ τοῦ Διονυσίου Γ' πολλοὶ ἐξεφράσθησαν εὐ-
μενῶς, ἐν οἷς καὶ ὁ Δοσίθεος Ἱεροσολύμων, διαλα-
βῶν: «Μετὰ Τιμόθεον οὐκ ἔχω τὸν συγκρινόμενον
αὐτῷ Πατριάρχην ἕως τῆς ὥρας ταύτης ἐπὶ φρονήσει
καὶ ζωῇ ἐναρέτῃ»¹¹¹. Ὁμοίως γράφει καὶ ὁ Δυοβου-
νιώτης: «κοινῇ ἐκλογῇ καὶ ψήφῳ προχειρίζεται
Διονύσιος ὁ Λαρίσσης ἐπὶ φρονήσει καὶ ἐναρέτῃ βίῳ
οὐκ ἔχων τὸν ὁμοιοῦντα»¹¹².

3. ΓΑΒΡΙΗΛ Γ', Ο ΑΠΟ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ

Ἀναφαίρεται, ὡς Συμυρναῖος, εἰς τὴν ἱστορίαν,
ἀλλὰ πάντως κατῆγετο ἐξ Ἄνδρου, καθ' ὅσον οἱ
γονεῖς αὐτοῦ ἦσαν ἀκραφνεῖς Ἄνδριοι, ἔχοντες ἐγκα-
τασταθῆ εἰς τὴν Συμύρνην, ἐξ οὗ ἡ σύγχυσις¹¹³. Δὲν

108. Ὑψηλάντου — Κομνηνοῦ, ἐνθ' ἄν.

109. Κατὰ τινες ἐτελεύτησε τῷ 1696 (Βλ. Ν.Ε.Α. τόμ. Στ' σελ. 93).

110. Πρῶτος κατὰ σειρὰν κεῖται ὁ Ἄνθιμος Β' (1623, ἀποθανὼν τῷ 1628). Δεύτερος ὁ ἡμέτερος Διονύσιος Γ'. Τρίτος ὁ Ἱερεμίας Γ', ἀποθανὼν τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1735, καθὼς πληροφορεῖ ἡ ἐπιγραφή «ἐνθάδε κεῖται ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, κύρ Ἱερεμίας, ἐκ τῆς νήσου Πάτμου 1735, μηνὶ Ὀκτωβρίῳ. Σύντρεις δ' οἱ Πατριάρχαι οὗτοι εἰκονίζονται ἐνθάδε τῶν ἀπερίττων αὐτῶν τάφων δι' ἐλαιογραφίαν. (Βλ. Γενναδίου, Μητροπολίτου Ἡλιουπόλεως, Ἐξέχουσαι ἐκκλησιαστικαὶ προσωπικότητες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μετὰ τὴν Ἄλωσιν, Σταμποῦλ 1950, σελ. 24).

111. Δοσίθεου, περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις, ἐνθ' ἄν., σελ. 1177.

112. Δυοβουνιώτου, Καλλίνικος Γ' (κατάλογος τῶν μετὰ τὴν ἄλωσιν Πατριαρχῶν), σελ. 89, Γεδεών Μ., Ἀνεκδότα σημειώματα περὶ τῶν Πατριαρχῶν Ἀθλήμου Β', Διονυσίου Γ', Ἱερεμίου Γ', ἐν Ἐκκλησιαστικῇ Ἀλήθειᾳ», τόμ. Β', 1881—82, σελ. 606, Παπαρηγοπούλου Κ., Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς, ἐκδ. Α. Κωνσταντινίδου, τόμ. Ε', ἐν Ἀθήναις 1887, σελ. 487.

113. Μαθᾶ, ἐνθ' ἄν., σελ. 141. Πασχάλη Δ., Ἡ Ἄνδρος, ἐνθ' ἄν., σελ. 362, ἐνθα ἀναγράφεται «Γαβριὴλ ὁ Γ' (1702-1706), καθὼς χαρακτηρίζομενος ὡς Συμυρναῖος, καθ' ὅσον οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἦσαν Ἄνδριοι, διαμένοντες εἰς τὴν Συμύρνην (Βλ. Πασχάλη, Ἡ Ἐκκλ. τῆς Ἄνδρου, ἐνθ' ἄνωτ., τοῦ αὐτοῦ, Βυζαντιναὶ καὶ μεταβυζαντιναὶ Ἐκκλησιαστικαὶ τῆς Ἄνδρου, ὧν ἔναι φράγκικαί, ἐν Ἐκκλησιαστικῇ, τόμ. ΚΗ' (1957), σελ. 289.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 340 τοῦ προηγούμενου τεύχους

102. Ἐκκλ. Ἀλήθειᾳ», αὐτόθι, σελ. 447.

103. Ὁ Γεδεὼν ἀναφέρει μόνον 1.000, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Πασχάλην ἀναβιβάζοντα τὸ ποσὸν εἰς 10.000, ὅπερ βεβαίω-
τερον

104. Γερμανοῦ, ἐνθ' ἄν., σελ. 144.

105. Παπαδοπούλου Χρ. ἐνθ' ἄν.

106. Στεφανίδου, Β., Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία 652.

107. Πασχάλη, ἐνθ' ἄν.

εἶναι, λοιπόν, ἀπίθανον νὰ ἐγενήθη εἰς Ἄνδρον καὶ μετὰ τὴν γέννησιν αὐτοῦ ἀνεχώρησαν οἰκογενειακῶς εἰς τὴν Σμύρνην. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐν αὐτῇ ἐγενήθη¹¹⁴, πάντως δὲν ἀπόλλυσι τὴν Κυκλαδικὴν αὐτοῦ καταγωγὴν, ἀφοῦ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γονέων τυγχάνει Ἄνδριος.

Διακρινόμενος διὰ τὴν ἐντιμότητα τοῦ χαρακτῆρος καὶ τὴν ἀρτίαν αὐτοῦ μόρφωσιν, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τὰ ἔξοχα διοικητικὰ αὐτοῦ προσόντα, πεποικισμένος δέ, πρὸς τούτοις, διὰ φρονήσεως, πραότητος καὶ εὐσεβείας, ἔχαιρε πολλῆς ἐκτιμήσεως μετὰ τῶν Ἀρχιερέων ἰδίᾳ, ὅπερ συνετέλεσε, τὰ μέγιστα εἰς τε τὴν ἀνάδειξιν αὐτοῦ εἰς Μητροπολίτην Χαλκηδόνος καὶ τὴν μετὰ ταῦτα ἀνάρρησιν του εἰς τὸν περιβλεπτόν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, τῇ 29 Αὐγούστου 1702, ὡς καταδείκνυται ἐκ τοῦ Ὑπομνήματος τῆς πατριαρχικῆς αὐτοῦ ἐκλογῆς¹¹⁵, διαδεχθέντος τὸν ἀπὸ Προύσης θανάοντα Πατριάρχην Καλλίνικον Β', τὸν ἐπιλεγόμενον Ἀκαρναῖνα.

Ἐπὶ πενταετίαν ὅλην καὶ μῆνας δύο, διερχόμενος ἡμέρας εἰρηνικὰς, ἀνέπτυξε δρᾶσιν πολύμορφον καὶ ἐθνικῶς σημαντικὴν. Πρωτοβουλία, προτροπὴ καὶ μερίμνη αὐτοῦ συνέστη ἐν Σμύρνη ἡ πρώτη Ἑλληνικὴ Σχολή, ἣτις κατέστη μετὰ ταῦτα περιώνυμος καὶ ἐν ἡ, κληθείς, ἐδίδαξεν ὁ Ρώσιος Διαμαντῆς, πάππος ἐκ μητρὸς τοῦ σοφοῦ Ἀδ. Κοραῆ. Ὡσαύτως, ἔνεκα σοβαρῶν, ἀλλ' ἀγνώστων, λόγων, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Χάλλην τῆς Σαξωνίας, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεως Ἀθανασίου, τοῦ μετὰ ταῦτα γενομένου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου (1709-1711). Πρὸς τούτοις, πλείσται ἐκκλησιαστικαὶ καὶ κανονικαὶ πράξεις τοῦ Γαβριὴλ Γ' εἶναι γνωσταί, ἐνυπάρχουσαι εἰς σιγίλλια καὶ ἐγκυκλίους, ἐξ ὧν σημαντικώτεροι εἶναι αἱ ἀκόλουθοι.

Κατ' Ὀκτώβριον 1702 ἡ ἐπισκοπὴ Ραιδεστοῦ παρεχωρήθη τῷ εἰς ὃ πρότερον, πρὶν ἢ τιμηθῆ εἰς ἀρχιεπισκοπὴν, ἀνήκε Μητροπολίτη Ἡρακλείας. Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1702 ἐξεδόθη σιγίλλιον περὶ τῆς ἐν Μονεμβασίᾳ Ἱ. Μονῆς Θεοτόκου, τῆς ἐπιλεγόμενης Μαρδάτζας. Σιγίλλιδες γράμμα περὶ τῆς ἐν Δρυϊνουπόλει Ἱ. Μονῆς τῆς Κάμωνας ἐξαπελύθη τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1703. Τῷ αὐτῷ ἔτει διὰ συνοδικῆς καὶ πατριαρχικῆς πράξεως ἀνεκηρύχθη εἰς Ἅγιον τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Αἰγίνης Διονύσιον, τὸν Σιγούρον, οὕτινος καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀ. Συμμαχίου συνταχθεῖσαν ἀκολουθίαν, κατ' αἴτησιν τῶν τε Ζακυνθίων καὶ Κεφαλληνίων, ἐκύρωσε καὶ ἐνέκρινεν, ὅπως ψάλλεται ἐν ταῖς νήσοις αὐτῶν, κατὰ τὰς πανηγύρεις τοῦ Ἁγίου. Κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1703 ἐξέδωκεν σιγίλλιον περὶ τῆς ἐν Χίῳ Ἱ. Μονῆς τοῦ Τ. Προδρόμου, τῆς καλουμένης τῶν Μουνδῶν. Τῷ δ' ἐπομένῳ ἔτει (12 Ἰανουαρίου 1704) διὰ συνοδικῆς ἐγκυκλίου, ἐπέτρεψε τὴν δημοσίαν ἠθικοθρησκευτικὴν διδασκαλίαν καὶ ἐπιστάσιαν τοῦ διδασκαλικοῦ ὑπουργήματος εἰς τὸν διαπρεπῆ Ἱεροκήρυκα Ἡλίαν, τὸν Μηνιάτην,

τὸν μετέπειτα γενόμενον Ἐπίσκοπον Κερνίκης καὶ Καλαβρύτων. Δι' ἑτέρου ὁμοίως συνοδικοῦ γράμματος, ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ, τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἐκανόνισε τὰ τῆς ἐορτῆς τῆς ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Εὐφημίας. Ὁμοίως τῷ αὐτῷ ἔτει, Ἰουλίῳ μηνί, ἐξέδωκεν πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγίλλιον, δι' οὗ ὁ παλαιὸς Νὰος τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου, ἐν Ἄνδρῳ (κοινῶς λεγομένου Ξενεμίτη) ἐγένετο σταυροπηγιάκος, ἐνωθεὶς μετὰ τῆς Μονῆς τῆς Ἁγίας. Ὡσαύτως τῷ αὐτῷ ἔτει ἀποκατέστησε διὰ πατριαρχικοῦ σιγίλλιου εἰς σταυροπηγιάκην τὴν ἐν Χίῳ Ἱ. Μονὴν Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου. Ἐν τούτῳ προσέτι τῷ ἔτει (1704) ἐξαπέλυσε συνοδικὴν ἐγκύκλιον, δι' ἣς ἀπεκήρυττεν, ὡς περιττὴν καὶ ἀνωφελῆ τὴν χυδαίαν διάλεξιν καὶ κατὰ λέξιν μετάφρασιν τῶν Ἁγίων Γραφῶν. Διότι, ὡς λέγει («ἡ ἔννοια καὶ τὸ βάθος τῶν νοημάτων τῶν ἱερῶν Γραφῶν χωρὶς ἐξηγητῶν θείων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, οὐδ' αὐτοῖς τοῖς ἐπισταμένοις τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον πρόχειρός ἐστι καὶ εὐκατάληπτος, πολλοῦ γε δὴ τῷ ἀπλῶ λαῷ»). Κατ' Ἀπρίλιον τοῦ ἐπομένου ἔτους 1705 ἐξέδωκε σιγίλλιον, ἐν ᾧ περιείχοντο λύσεις εἰς προβληθέντα ζητήματα ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου πρ. Ἀχριδῶν Γερμανοῦ, καὶ ἀποδοκιμασία τῆς φανερᾶς ἐκφωνήσεως τῶν ἐν τῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ ἰδρυτικῶν λόγων τῆς Θείας Εὐχαριστίας «Λάβετε φάγετε... Κατὰ Μάρτυρα τοῦ ἔτους 1706 διὰ σιγίλλιου ἐτίμησε σταυροπηγιάκῃ ἀξίᾳ τὴν ἐν Μήλῳ Ἱ. Μονὴν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, τοῦ Σιδεριανοῦ, ὑπάρχοντος πρότερον μετοχίου τῆς Πατριάδος Ἱ. Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Τῷ αὐτῷ δ' ἔτει, ἐξαπέστειλεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Ἄνδρον πατριαρχικὴν ἐπιστολήν, εἰς ἀπλὴν γλῶσσαν γεγραμμένην, πρὸς διαφώτισιν τῶν αὐτόσε Χριστιανῶν, καθ' ὅσον πολυπληθεῖς καὶ δυτικοὶ ἱερεῖς ἐπιδραμόντες εἰς τὴν νῆσον, κατέβαλλον ὑπερανθρώπως προσπαθείας διὰ τὸν εἰς τὸν ρωμαιοκαθολικισμόν προσηλυτισμόν τῶν Ὀρθοδόξων, τινὲς τῶν ὁποίων παρεσύρθησαν εἰς τὴν πλάνην αὐτῶν. Γαβριὴλ ὁ Γ' ἠσχολήθη ἐκθύμως καὶ ζωηρῶς ἐμερίμνησε διὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐν Ἄνδρῳ Ἱ. Μονῆς τῆς Παναχράντου κατοχῆν τῆς τιμίας κάρας τοῦ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος καὶ ἱαματικοῦ Παντελεήμονος. Ὡσαύτως ἐξέδωκε πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα περὶ τῶν ἐν Κύπρῳ Μητροπολιτῶν¹¹⁶.

Συνεπεία βαρείας νόσου, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ, τῷ ἔτει 1707, ἐπὶ τοῦ Θρόνου εὐρισκόμενος, προνόμιον ὅπερ ἐλάχιστοι τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως ἔσχον, μετὰ τὴν ἄλωσιν. Κατ' ἐπιθυμίαν δέ, ἣν ἐξέφρασε τὴν ὑστάτην αὐτοῦ στιγμὴν, ἐτάφη εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ σεβασμίαν Μονὴν Κοιμήσεως Θεοτόκου, τῆς Καμαριωτίσσης.

Τὴν ἀξίαν, τὴν ἠθικὴν ἀκεραιότητα καὶ τὰ πολλὰ χαρίσματα τοῦ Πατριάρχου τούτου ἐνεκομίωσαν

116. Καρπαθίου, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 119., Καλλιστόου, Ἀρχιμανδρίτου, Ὁ Πατριαρχικὸς Οἰκουμενικὸς Θρόνος Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὰ δίκαια προνόμια αὐτοῦ ἐπὶ τῶν λοιπῶν Αὐτοκεφάλων ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ὀρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ, Ἀλεξάνδρεια 1921, σελ. 33, Πασχάλη, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 312, τοῦ αὐτοῦ, Βυζαντιναί..., ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 290-292.

114. Νεώτερον Ἑγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν, τόμ. Δ', σελ. 908-909.

115. Πασχάλη Δ., Γαβριὴλ ὁ Γ', Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (1702-1707), ἐν «Ἐπετηρὶς Βυζαντινῶν Σπουδῶν», ἔτ. Ι' (Γ1933), σελ. 304.

προσηκόντως οἱ Α. Βυζάντιος, Ἀθηνῶν Μελέτιος, ὁ Προκοπίου Δ. καὶ ὁ Ρώσιος Δ. Ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν γράψαντες θεωροῦν τὸν Γαβριὴλ Γ', ὡς ἄνδρα ἐνάρετον, φρόνιμον καὶ νουεχῆ, πεπαιδευμένον καὶ τῆς τε Ἀγίας Γραφῆς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἰδήμονα, πρᾶον, εἰρηνικόν, ζήλου ἐνθέου ἔμπλεον ὑπὲρ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ ἧς διέθεσεν ἀπάσας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις ἐν τῇ θεαρέστῳ αὐτῆς διαποιμάνσει καὶ τοῦ χριστεπανόμου λαοῦ¹¹⁷.

4. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ Γ', ΝΑΞΙΟΣ Ο ΑΠΟ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ

Ὁ Καλλίνικος ἐγεννήθη εἰς τὴν Νάξον περὶ τὰ μέσα τοῦ ΙΖ' αἰῶνος. Ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ τῆς γεννήσεώς του διήκουσε τὰ πρῶτα μαθήματα. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐλθὼν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐγένετο μαθητὴς τῆς Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας, ἧτις ἰδρύθη πατριαρχεύοντος Διονυσίου Γ', τοῦ ἐξ Ἀνδρου. Ἀποφοιτήσας ἐξ αὐτῆς μετ' ἀρίστης ἐπιδόσεως, ἐδίδαξεν, ὡς διδάσκαλος, εἰς τὴν Βασιλεύουσαν, τελικῶς δέ, καὶ δὴ ἀρχὰς τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, διωρίσθη ἀρχιδιδάσκαλος, ἧτοι Σχολάρχης, τῆς ἀνωτέρω Πατριαρχικῆς Ἀκαδημίας¹¹⁸. Διεκρίνετο διὰ τὴν πολυμαθειαν αὐτοῦ καὶ διέπρεψεν, πρὸς τούτοις, ὡς Ἱεροκλήρῳ καὶ φιλόσοφος, καθ' ὅσον ἦτο γνώστης, ὅσον οὐδεὶς ἕτερος σύγχρονος αὐτοῦ, τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ εἰδήμων βαθύς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης¹¹⁹. Περὶ αὐτοῦ ὁ Μαθᾶς γράφει ὅτι ἦτο «μεγαλόφρων κεφαλή καὶ συνετὴ καρδιά»¹²⁰.

Κατ' Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1711, παραιτηθέντος τοῦ Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως Νεοφύτου, ἐκλήθη εἰς διαδοχὴν αὐτοῦ ὁ Καλλίνικος ὑπὸ τῆς ψήφου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Πατριαρχείων, παρ' ἧς καὶ ἐχειροτονήθη. Πιθανώτατα θὰ ἦτο προηγουμένως Κληρικός, διότι ἄλλως θὰ ἐγένετο λόγος περὶ τῆς τῆς αὐτῆς προαγωγῆς αὐτοῦ «ἀθρόον»¹²¹.

Τὴν ἐπαρχίαν τῆς Φιλιππουπόλεως ὁ Καλλίνικος διώκησε δεξιῶς, ἐπὶ ἑπταετίαν ὄλην. Καὶ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1718, ὅτε μετέστη πρὸς Κύριον ὁ Μητροπολίτης Ἡρακλείας Γεννάδιος, προτροπῇ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου Γ' (α' 1716-1726,

β' 1732-1733)¹²², ἡ περὶ αὐτὸν Ἱερὰ Σύνοδος προεβίβασε τὸν Καλλίνικον εἰς τὴν ἐπιφανῆ ταύτην Μητροπόλιν, ἣν ἐποίμανε μέχρι τοῦ ἔτους 1726, ὅτε, τῇ 19 Νοεμβρίου, συνεργουῦντος κυρίως τοῦ Μητροπολίτου Νικαίας Γερασίμου, ἐξελέγη Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.

Περὶ τῆς τοιαύτης ἐκλογῆς αὐτοῦ γράφει ὁ Κομνηνὸς τὰ ἐξῆς: «εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Ἡρακλείας Καλλινίκου τὸ ἐξ τῆς πύλης τοῦ Φαναρίου νύκτωρ καὶ κρυφῇ συναχθέντες ἐκλέγουσι τὸν οἰκοδεσπότην Ἡρακλείας· ἡμέρας ἄρτι διαγελώσης, τὸν εὖρον νεκρὸν ὅθεν φοβηθέντες μήπου λάβῃ εἶδῃσιν ὁ Ἱερεμίας Γ' καὶ τοὺς παιδεύσει, μνηύουσι τῷ Μεχμέτ κεχαγιᾶ, ὅτι ἐξελέξαντο ὃν πέμπουσι τῇ ὑψηλότητί του Νικομηδείας Παίσιον»¹²³.

Δὲν νομίζομεν, ἐν τούτοις, ὅτι τὰ ἐν προκειμένῳ γραφόμενα ὑπὸ τοῦ Κομνηνοῦ ἐρεῖδονται πλήρως ἐπὶ τῆς ἀληθείας. Πιθανὸν παρασκηνακαὶ ἐνέργειαι νὰ ἐγένοντο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἡρακλείας Καλλινίκου, τὴν δὲ πρῶταν ἐξηγάγκασαν εἰς παραίτησιν ἀπὸ τοῦ Θρόνου τὸν Ἱερεμίου Γ' καὶ ἐνήργησαν ἐσπευσμένως τὴν ἐκλογὴν. Πάντως ὁ Καλλίνικος οὗτος μαθὼν τὴν ἀπροσδόκητον αὐτοῦ ἐκλογὴν εἰς Πατριάρχην — φαίνεται ὅτι δὲν συμετέσχεν εἰς τὴν κίνησιν — «τοσοῦτο ἐταράχθη», κατὰ τὸν Μαθᾶν, «ἐκ τῆς ἀπροσδοκῆτου χαρᾶς τῆς Πατριαρχίας, ὥστε ἅμα τῇ ἀγγελίᾳ ἀκούσας, ἔπεσε κατάξηρος ἐξ ἀποπληξίας»¹²⁴.

Συνεπεία δὲ τοῦ γεγονότος τούτου ὁ Καλλίνικος Γ', φερόμενος ὡς φίλῳ ὀνόματι Πατριάρχης, δὲν ἀναφέρεται παρά τινων εἰς τοὺς πατριαρχικούς καταλόγους, καὶ ἐπομένως σημειοῦντες «Καλλίνικον Γ'», ἐνοοῦν Καλλίνικον τὸν «Δ'»¹²⁵.

(Συνεχίζεται) Ἀρχιμ. ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ Α. ΒΙΤΑΛΗΣ

122. Παπαδοπούλου Χρυσ., Κατάλογοι Πατριαρχῶν, ἐνθ' ἄν., σελ. 179.

123. Γεδεών, Π. Πίν., ἐνθ' ἄν., σελ. 627-628, Κομνηνοῦ Ἰψηλάντου, ἐνθ' ἄν., σελ. 206.

124. Μαθᾶ ἐνθ' ἄν., Ν. Ε. Α., τόμ. Γ', σελ. 117.

125. Βλ. Γενναδίου, Μητροπολίτου Ἡλιουπόλεως, Κατάλογος τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως, ἐν Μ.Ε.Ε., τόμ. ΠΗ', σελ. 774 (δὲν συμπεριλαμβάνεται), Κ. Ι. Δ. (υοβουσιώτου), Καλλίνικος Γ' (ἐνοοεὶ τὸν Δ'), Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ἐν Ἀἱερὸς Σύνδεσμος, ἔτ. 1915, φύλ. 251, σελ. Ι. Παπαδοπούλου, ἐνθ' ἄν.

117. Πασχάλη, Γαβριὴλ Γ', ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 320, Π(λουμῆ) Π.Π., Γαβριὴλ ὁ Γ' Πατρ. ΚΠόλεως, ἐν «Μεγ. Ἑλληνικῇ Ἐγκυκλοπαιδείᾳ», τόμ. Η', σελ. 6.

118. Γεδεών Μ., Πατρ. Πίνακες, σελ. 627-628, τοῦ αὐτοῦ, Καλλίνικος Γ', ἐν «Μεγ. Ἑλλ. Ἐγκυκλ. παίδειαν», τόμ. Π' σελ. 575., Ἐδαγγελλίδου Γρ., Ἡ Παιδεία ἐπὶ τουρκοκρατίας, τόμ. Α', ἐν Ἀθήναις 1936, σελ. 15, ἐνθ' ἀναγράφεται ὡς ἀπρσισταμένους τοῦ τμήματος τῶν γραμματικῶν.

119. Αὐτόθι.

120. Μαθᾶ Ζαχ., Κατάλογος... σελ. 147.

121. Οὕτω καλεῖται ἡ εἰς ἐπίσκοπον ἀνάδειξις τινὸς ἀπὸ λαϊκοῦ, διερχομένου ἐντὸς ὀλίγων μόλις ἡμερῶν τοὺς τῆς ἱερωσύνης βαθμοὺς, χειροτονουμένου τούτου καθημερινῶς, ἐπὶ τριήμερον, ὡς ἐγένετο εἰς τὸν μέγαν Φώτιον, τὸν τῆς ΚΠόλεως Πατριάρχην, τῷ 857 ἢ 858 (βλ. Στεφανίδου Β., Ἐκκλησιολογία, ἐνθ' ἄν., σελ. 320-322).

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΑΜΟΥ ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ

ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ

ΤΟΜΟΙ 1—4

ΑΘΗΝΑΙ 1960

Πωλοῦνται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα
καὶ εἰς τὰ γραφεῖά μας,

ἀποστέλλονται δὲ καὶ ταχυδρομικῶς,
ἐλευθερά ταχυδρομικῶν τελῶν.

Ἐκαστὸς τόμος τιμᾶται δρχ. 50.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΩΣ

διοργανωθέντος ὑπὸ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν
καὶ συνεληθέντος ἐν LEYSIN τῆς Ἑλβετίας τῇ 11—16 Ἰουνίου 1961.

α'. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεία. Τὴν Ἑλληνικὴν Ἀντιπροσωπείαν ἀπετέλουν:

Οἱ Ἀντιπρόσωποι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου:

1. Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Ἰεζεκιήλ, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ρόδου κ. Σπυρίδων καὶ ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Μελόης κ. Αἰμιλιανός.

2. Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας Σεβ. Μητροπολίτης Καρθαγένης κ. Παρθένιος.

3. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος: ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος καὶ ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Κων. Μπόνης.

4. Ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν ὁ ἐν Γενεύῃ Ἑλληὴν Γενικὸς Πρόξενος καὶ ἀντιπρόσωπος ἐν τῷ ἐν Γενεύῃ Γραφείῳ Ἠνωμένων Ἐθνῶν κ. Ἀγγελος Βλάχος, ἐκ δὲ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ὁ Βουλευτὴς Ἀχαΐας καὶ Πρώην Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ἀχιλλεὺς Γεροκωστόπουλος. Οἱ δύο οὗτοι ἦσαν ἀπλοῖ παρατηρηταὶ καὶ ἀστεροῦντο κατὰ τὸν Κανονισμόν ψήφου, ὡς μὴ ἐκπροσωποῦντες ἐπίσημως Ἐκκλησίας¹.

β'. Τὸ Συνέδριον καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεία: Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεία ἐπετέλεσε πλήρως τὸ καθήκον της, τόσον ἐν ταῖς συζητήσεσιν ἐνώπιον τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως (Ὀλομελείας), ὅσον καὶ ἐν ταῖς συζητήσεσι τῶν ἐπὶ μέρους Ὀμάδων ἐργασίας (Ὑποεπιτροπῶν). Καὶ εἰς τὰς τέσσαρας Ὑποεπιτροπὰς μετεῖχον ἀνὰ δύο ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας. Προκαταβολικῶς ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι καὶ ἡ Ὀλομέ-

λεια καὶ αἱ Ὑποεπιτροπαί, μετ' ἰδιαίτερας προσοχῆς ἤκουον τὰς ἡμετέρας ἀπόψεις ἐπὶ τῶν συζητουμένων θεμάτων καὶ ἤτο ἐκδηλὸς ἡ τιμὴ, ἡ ὑπὸ πάντων σχεδὸν τῶν Συνεδρῶν ἀποδομένη εἰς τὴν ἡμετέραν Ἀγωνιάτην Ἐκκλησίαν. Οἱ Ἕλληνες Ἀντιπρόσωποι ἐπεβλήθησαν καὶ αἱ γινώμαι αὐτῶν, ἐνῶ πολλάκις ἦσαν ἀντίθετοι τῶν ἰδεῶν πολλῶν Ἀντιπροσώπων, διαφόρων Ἐθνῶν, φυλῶν καὶ ποικιλιωτάτων συμφερόντων, ἐν τούτοις καὶ εἰσηκούσθησαν καὶ ἐπεκράτησαν ἐν τέλει, βεβαίως πολλάκις κατόπιν σκληρῶν ἀγῶνων καὶ ἀντιτιθεμένων γνώμων, συμφερόντων καὶ ἀντιλήψεων. Κυρίως οἱ Ἕλληνες Ἀντιπρόσωποι διεκρίθησαν κατὰ τὰς συζητήσεις τῶν Ὑποεπιτροπῶν. Ἐκάστη Ἐκθεσις ἐκάστης Ὑποεπιτροπῆς, ἀνελύθη παράγραφον πρὸς παράγραφον, φράσιν πρὸς φράσιν καὶ λέξιν πρὸς λέξιν. Εἶναι δύσκολον ὁ ἀμύητος εἰς τὰς πολὺπλευρα θέματα τῆς Μεταναστεύσεως ν' ἀντιληφθῇ τὴν τεραστίαν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἐνεῖχε καὶ δ' αὖ τὰς Ἐκκλησίας καὶ διὰ τὰ Ἔθνη καὶ διὰ τοὺς λαοὺς συμπάσης τῆς Οἰκουμένης τὸ Συνέδριον τοῦτο. Καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τότε μόνον εἰσήλθομεν εἰς τὸ βαθύτερον νόημα τοῦ ὅλου Συνεδρίου, ὅταν ἀντικρῶσαμεν τὸ πλῆθος τῶν Ἀνακοινώσεων καὶ ἀνεγνώσαμεν τοὺς τίτλους καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν ἀναπτυσσομένων θεμάτων, τότε πράγματι ἀντελήφθημεν καὶ τὸ πολὺπλευρον καὶ τὴν σοβαρότητα τῶν θεμάτων καὶ προβλημάτων καὶ τὸ καθήκον τῶν Ἀγίων τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησιῶν, ὡς καὶ τῶν δεχομένων τοὺς μετανάστας Χωρῶν, τῶν ἐπιτροπουσῶν τὴν μετανάστευσιν Κυβερνήσεων, ὑπηκόων των καὶ μὴ, αὐτῶν τῶν μεταναστευόντων καὶ τῶν ἐν ταῖς νέαις Χώρας μεταναστευσάντων καὶ διαβιούντων πληθυσμῶν.

Ψυχολογικοί, κοινωνικοί, πολιτικοί, οἰκονομικοί, πολεμικοὶ καὶ ἄλλοι παράγοντες, παρωθοῦν τεράστια πλήθη κατ' ἔτος εἰς φυγὴν ἐκ τῆς Γενετείρας των, ἐκ τῆς οἰκογενειακῆς των Ἑστίας, ἐκ τῶν συγγενικῶν καὶ λοιπῶν φιλάτων αὐτῶν προσώπων, ἐκ τοῦ οἰκείου περιβάλλοντος, εἰς νέαν ἐγκατάστασιν, εἰς νέους τόπους καὶ Χώρας, εἰς ἀναζήτησιν τύχης, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι καλυτέρου μέλλοντος δι' αὐτοὺς καὶ τὰ τέκνα των. Ἄλλ' ὅποσοι καὶ ὅποιοι κίνδυνοι παρακολουθοῦν ἀνὰ πᾶν βῆμα τοὺς ἐκπατριζομένους!... Ἀλλὰ καὶ ὅποσα καὶ ὅποια προβλήματα δημιουργοῦνται καὶ διὰ τὰς Χώρας τῆς νέας ἐγκαταστάσεώς των, καὶ διὰ τὰς Ἐκκλησίας, τὰς ὑφισταμένας τὴν ἀφαιμάξιν τῶν τέκνων των, καὶ διὰ τὰς Ἐκκλησίας, τὰς δεχομένας τοὺς νέους πιστοὺς των, ἡ καὶ τοὺς ἀλλοδόξους καὶ τῶν ξένων πρὸς αὐτὰς Ὀμολογιῶν.

Πολυποίκιλοι ἐπιδράσεις ἐκατέρωθεν, εἶναι ἀναπόφευκτοι. Κίνδυνοι πολλαπλοῦ—ἠθικοὶ, θρησκευτικοί, οἰκονομικοί, οἰκογενειακοί, κοινωνικοὶ κ.ἄ.π. ἐπικρέμονται ἀνὰ πᾶν βῆμα εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ μετανα-

1. Ἐπίσημος Ἀντιπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶχεν ὀρισθῆ καὶ ὁ Ὀμότιμος Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἀμιλιανός Ἀλιβιζάτος, ἀλλ' οὗτος κωλυθεὶς δὲν συμμετέσχε τοῦ Συνεδρίου, ἀλλ' ἀπέστειλεν ἐγκαίρως εἰς τὸ Συνέδριον ἐμπεριστατωμένην καὶ λίαν ἐνδιαφέρουσαν ἀνακοίνωσιν, ὑπὸ τὸν τίτλον: «Τὸ πρόβλημα τῶν μεταναστῶν καὶ τῶν προσφύγων», ἀγγλιστί, ἥτις καὶ διανεμήθη εἰς πάντα τὰ μέλη.

Ἀνακοινώσεις ἀγγλιστί ἐξεφώνησαν ἐνώπιον τῆς Ὀλομελείας ἐκ τῶν ἡμετέρων ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Ἰεζεκιήλ ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ὁ ρόλος τῆς Ἐκκλησίας ὡς πρὸς τὴν προσαρμολογίαν» (The role of the Church with regard to integration) καὶ ὁ Θεοφ. Μελόης κ. Αἰμιλιανός ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ τὸ πρόβλημα τῆς μεταναστεύσεως». Ἀμφότεροι ἀπέσπασαν τὰ θερμὰ χειροκροτήματα τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως.

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Ἰεζεκιήλ ἀπύθωνεν ἀπὸ μέρους συμπάσης τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας, κατὰ τὴν πρώτην ἐπίσημον συνέλευσιν τῆς Ὀλομελείας, μεστὴν περιεχομένου χαιρετιστήριον προσλαλίαν, μετὰ τὰς εὐλογίας τῆς Α. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

στεύσουν και εἰς τοὺς εἰς νέας Χώρας ἐγκατασταθέντας μετανάστας. Καὶ τὰς ποικίλας ταύτας ἐπιδράσεις εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν αἰσθανθοῦν καὶ αἱ Κυβερνήσεις καὶ αἱ Κοινωνίαι τῶν Χωρῶν, αἱ ὁποῖαι πέμπουν τοὺς μετανάστας καὶ τῶν Χωρῶν, αἱ ὁποῖαι δέχονται αὐτούς. Ἡ εὐθύνη, τὸ καθήκον καὶ τὸ ἔργον τῶν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησιῶν, εἶναι ἀνυπολογίστου σημασίας καὶ βαρύτητος, δι' αὐτὸ τοῦτο τὸ μέλλον τῶν Ἐκκλησιῶν, δι' αὐτὸ τοῦτο τὸ μέλλον τῶν πιστῶν, διὰ τὸ σύνολον τῆς ἀνθρωπότητος.

Καὶ ἡ ἡμετέρα Ἀγιοτάτη Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀσφαλῶς ἔχει ὑπ' ὄψει τῆς τὸ μέγα ἔργον, ὅπερ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς μεταναστεύσεως κέκληται νὰ ἐπιτελέσῃ. Ἔργον μέγα καὶ ὑψηλόν, ἔργον ἀληθῶς θεάρεστον καὶ χριστιανικόν, ἔργον ἐν ᾧ καὶ δι' οὗ θὰ ἐμφανισθῇ αὕτη ἐπιτελοῦσα ἐν ὅλῃ τῇ σημασίᾳ τῆς λέξεως, τὰ «ἔργα τῆς Ἀγάπης», τῆς χριστιανικῆς καὶ θείας Ἀγάπης, ἐναντι τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν τέκνων τῆς, ἐναντι τῶν ἀναξιοπαθούντων καὶ—ἐκουσίως ἢ ἀκουσίως, ἀδιάφορον—στερουμένων τῆς θαλαπωρῆς τῆς μητρικῆς γῆς.

γ'. Ἰδιαιτέρας Συναντήσεις: Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεία ἐσκέφθη ὅτι τὰ ἐνδιαφέροντα αὐτῆν εἰδικὰ θέματα μεταναστεύσεως, θὰ ἠδύνατο σαφέστερον νὰ θεοῦν καὶ νὰ τύχουν μεγαλύτερας προσοχῆς, τόσον ὑπὸ τῶν ἰθυνοῦσῶν προσωπικοτήτων τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅσον καὶ ὑπὸ τῶν Ἀντιπροσωπειῶν ὀρισμένων Χωρῶν, δεχομένων Ἑλλήνας μετανάστας, εἰς ἰδιαιτέρας μετὰ τῶν ἀνωτέρω Προσωπικοτήτων συναντήσεις. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεία λοιπὸν ἐπεδίωξε καὶ ἐπέτυχε τέσσαρας τοιαύτας συναντήσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἐτοποθέτησε πλήρως τὰ ἐνδιαφέροντα ἰδιαιτέρως τὴν Χώραν ἡμῶν θέματα τῆς μεταναστεύσεως.

Αἱ συναντήσεις αὗται ἦσαν αἱ ἐξῆς:

1. Μετὰ τῶν ἰθυνοῦσῶν προσωπικοτήτων τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν.
2. Μετὰ τῆς Καναδικῆς Ἀντιπροσωπείας.
3. Μετὰ τῆς Αὐστραλιανῆς Ἀντιπροσωπείας, καὶ
4. Μετὰ τῆς Γερμανικῆς Ἀντιπροσωπείας.

Ι. Συνάντησις μετὰ τῶν ἰθυνοῦσῶν προσωπικοτήτων τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν.

Τὴν συνάντησιν ταύτην δὲν προεκαλέσαμεν ἡμεῖς, ἀν καὶ εἶχομεν καὶ τὴν πρόθεσιν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν πρὸς τοῦτο. Μᾶς προέλαβεν ἡ τιμητικὴ πρόσκλησις τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Συνεδρίου Dr. Franklin Clark Fry καὶ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν Dr. Visser t' Hooft. Τὴν μεσημβρίαν τῆς 13ης Ἰουνίου ἐδόθη πρὸς τιμὴν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας, εἰς ἰδιαιτέραν αἴθουσαν τοῦ Grand Hotel, γεῦμα, ἐν ᾧ παρεκάθησαν, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω καὶ πάντα τὰ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας. Ἐπίσης ἐκλήθησαν μετὰ τὸ γεῦμα

ὁ Διευθυντὴς τῆς Διακυβερνητικῆς Ἐπιτροπῆς Ἑυρωπαϊκῆς Μεταναστεύσεως (Δ.Ε.Μ.Ε.) Dr. Marcus Daly, ὁ κ. Kilpatrick, ὁ κ. Maxwell, ἡ Κυρία Rule—ἡ διευθύνουσα τὸ ἐν Ἀθήναις Γραφεῖον μεταναστεύσεως καὶ προσφύγων—, ἡ ἐν Γενεύῃ ὑπηρετοῦσα ἐν τῷ αὐτῷ Γραφείῳ ἐξαίρετος Κυρία Ἰωαννίδου καὶ μία ἄλλη Ἀγγλὶς Κυρία, ἧς τὸ ὄνομα μᾶς διαφεύγει. Πάντα τὰ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας ἦσαν παρόντα.

Κατὰ τὸ γεῦμα, πρῶτος ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου Dr. Fry, ὅστις ἐξῆρε τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας καὶ τὴν μεγάλην συμβολὴν τῆς εἰς τὰς συζητήσεις τῶν θεμάτων μεταναστεύσεως. Ὑψωσε δὲ τὸ κύπελον ὑπὲρ τῆς ὑγείας τῆς Α.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, τῆς Α.Μ. τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, τῆς Α.Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ πάσης τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὡς καὶ πάντων ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων Ἀντιπροσώπων. Ὑστερον ἔδωκε τὸν λόγον εἰς τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν Dr. Visser t' Hooft, ὅστις ἐξῆρε καὶ οὗτος τὴν ἰσχυρὰν ἀντιπροσώπευσιν τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας δι' ἐξαίρετων προσωπικοτήτων, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, καὶ ἐτόνισεν ἰδιαιτέρως τὴν χαρὰν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἀποστείλῃ Σεβ. Μητροπολίτας, ὡς ἐκπροσώπους αὐτῆς εἰς τὸ Συνέδριον μεταναστεύσεως. Ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος προσλαμβάνει ἐντελῶς ἰδιαιτέραν σημασίαν κατὰ τὴν παρούσαν στιγμὴν, ὅτε εἰς τὸ μέλλον νὰ συνέλθῃ κατὰ τὸν προσεχῆ Ν)βριον Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν εἰς τὴν τρίτην αὐτοῦ Γενικὴν Συνέλευσιν, πρόκειται νὰ συζητηθῇ καὶ νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ καὶ ἡ συμμετοχὴ τῆς Ρωσικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ὄλων, ἴσως, τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῶν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἀπ' αὐτῆς ἐξαρτωμένων. Ἐτόνισε δὲ ἰδιαιτέρως καὶ παρεκάλεσεν εἰς λίαν ἐμφαντικὸν ὕφος ὅπως μεταβιβάσωμεν τοῖς ἀρμοδίοις πᾶσι, τὴν παράκλησιν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅπως εἰς τὴν ἐν Νέῳ Δελχί Γενικὴν Συνέλευσιν, κατ' ἐξοχὴν ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἀντιπροσωπεία, ἀντιπροσωπευθῇ δι' ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων μελῶν, Μητροπολιτῶν καὶ ἐπιστημόνων Θεολόγων, διότι τὰ μέλλοντα ἐκεῖ νὰ συζητηθοῦν θέματα, ἐνδιαφέρουν ἀμεσώτερον καὶ περισσώτερον τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν γενικῶς, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλληνικὴν εἰδικώτερον. Κατ' ἐπανάληψιν δ' ἐτόνισε διὰ τοῦ ἐπιθέτου «ἰσχυρῶς» (strongly) τὴν πολυἀριθμον καὶ ἰσχυρὰν ἀντιπροσώπευσιν τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐν τέλει προέπιεν, ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξιας, τῶν Ἀρχηγῶν τῆς ἀγιοτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ τῶν μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας ἐν τῷ Συνεδρίῳ Μεταναστεύσεως.

Ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς ἀντιπροσωπείας πρῶτος ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος, ὅστις εἶπε περίπου τὰ ἐξῆς: Ἦυχαρίστησεν ἐν πρώτοις διὰ τὴν ἰδιαιτέραν τιμὴν, τὴν προσγενομένην διὰ τοῦ ἐπισήμου τούτου γεύματος εἰς τὴν

Ἑλληνικὴν Ἀντιπροσωπεϊάν καὶ μετέφερε τὰς εὐλογίας τοῦ τε Προκαθημένου τῆς ἀγιωτάτης Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Θεοκλήτου, ὡς καὶ συμπάσης τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Εἶπε περαιτέρω ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μετὰ πολλῆς τῆς προθυμίας καὶ εὐχαριστήσεως ἐδέχθη τὴν ἐπίσημον ἀντιπροσώπευσιν τῆς εἰς τὸ τόσον ταύτην ἐνδιαφέρον Συνεδρίου τῆς Μεταναστεύσεως καὶ ὅτι δύναται πλέον νὰ διαβεβαιώσῃ ὅτι νέος ἄνεμος νῦν πνέει μεταξύ τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν στάσιν τῆς ἐναντι τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν. Εἰς τὴν νέαν δὲ ταύτην εὐνοϊκὴν ὑπὲρ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἀπόφασιν, σπουδαίωτατον ρόλον ἐπαιξεν ἡ ληφθεῖσα νεωστὶ ἀπὸ μέρους τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἀπόφασιν περὶ ἐπισήμου ἀναγνωρίσεως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Τριαδικοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἐπειδὴ δὲ σύμπασα ἡ Ἱεραρχία ἔλαβε κατὰ τὸ παρελθὸν τὴν ἀπόφασιν ὅπως ἀντιπροσωπεύηται εἰς τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν μόνον διὰ λαϊκῶν ἐπιστημόνων Θεολόγων Καθηγητῶν, ἔπρεπεν ὅπως ἡ Ἱεραρχία καὶ πάλιν ἀποφασίσῃ διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς θέσεώς τῆς. Ἄλλ' ἡ Ἱεραρχία ἐκλήθη διὰ τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον καὶ τὸ σύντομον τοῦ χρόνου ἐπέβαλεν, ὅπως ἀπὸ τοῦδε ἀποφασισθῇ ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἐν Νέῳ Δελχί κατὰ Νοέμβριον Γ' Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν. Ὅθεν ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μετὰ σοβαρὰν μελέτην καὶ ἐπανατοποθέτησιν τοῦ ὅλου θέματος, ἔκρινε καὶ ἀπεφάσισε τὴν ἀποστολὴν ἐμπιστευτικῆς Ἐγκυκλίου εἰς πάντας τοὺς σεβ. Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, συνιστῶσα ἐμμέσως τὴν καταφατικὴν ἀπάντησιν τῶν Ἱεραρχῶν μας, διὰ τὴν ἐπίσημον ἀντιπροσώπευσιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ προσεχεῖ Γ' Γενικῇ Συνελεύσει. Ἐκ τῶν ληφθεισῶν ἀπαντήσεων ἀπὸ μέρους τοῦ ἡμίσεος τῶν Ἱεραρχῶν μας, πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μας ἐξ Ἀθηνῶν, δυνάμεθα νὰ συναγάγωμεν τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ πρότασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου θὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ καὶ ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐπισημῶς πλέον θ' ἀντιπροσωπεύηται διὰ Σεβ. Μητροπολιτῶν καὶ ἄλλων Κληρικῶν ἐκτὸς τῶν ἐπιστημόνων λαϊκῶν Θεολόγων ἐν τῷ Παγκοσμίῳ Συμβουλίῳ τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐξέφρασε δὲ πρὸς τοῦτο πλήρη τὴν χαρὰν του καὶ ἐτόνισεν ἰδιαιτέρως τὸν ρόλον, ὃν καὶ οἱ Καθηγηταὶ ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐπαιξάν, συμβάλλοντες ἰσχυρῶς εἰς τὴν λῆψιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἄνω εὐνοϊκῆς ἀποφάσεως. Περαιτέρω ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάσισεν ἡδὴ καὶ συνεκρότησεν, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν αὐτοῦ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου, δύο Ἐπιτροπὰς μελέτης τῶν ἀκολουθῶν ζητημάτων: α) Μίαν Ἐπιτροπὴν μελέτης τῶν μελλόντων νὰ συζητηθῶσι θεμάτων ἐν τῇ Διορθόδοξῳ Διασκέψει τῆς Ρόδου, κατὰ τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον καὶ β) μίαν Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν μελέτην τῶν μελλόντων νὰ συζητηθῶσι θεμάτων ἐν τῇ Γ' Γενικῇ Συνελεύσει τοῦ

Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν Νέῳ Δελχί. Καὶ αἱ δύο αὗται Ἐπιτροπὴ ἀπετελέσθησαν, ἐκτὸς τοῦ Προέδρου Σεβ. Μητροπολίτου Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου, ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μαρωνείας κ. Τιμοθέου, τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ἀχαΐας κ. Παντελεήμονος, ὡς συνδέσμου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Θεοκλήτου, τῶν ὁμοτίμων Καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀθηνῆσι Πανεπιστημίου κ.κ. Ἀμίλκα Ἀλιβιζάτου καὶ Παν. Μπρατσιώτου, τῶν Τακτικῶν Καθηγητῶν τῆς ἰδίας Σχολῆς κ.κ. Ἰωάννου Καρμίρη, Βασ. Ἰωαννίδου, Κων. Μπόνῃ καὶ Ἀνδρ. Φυτράκη καὶ τέλος τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Ἱερωνύμου Κοτσῶνῃ, Τακτικοῦ Καθηγητοῦ ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ ἐν Θεσσαλονικῇ Ἀριστοτελείῳ Πανεπιστημίῳ. Ἡ ἀνωτέρω συσταθεῖσα Ἐπιτροπὴ συνῆλθε κατ' ἐπανάληψιν καὶ ἐμελέτησε τὰ μέλλοντα νὰ ἀπασχολήσουν τὴν ἐν Ρόδῳ Διορθόδοξον Διάσκεψιν ζητήματα, πρόκειται δὲ ν' ἀρχίσῃ μελετῶσα καὶ τὰ θέματα πού θ' ἀπασχολήσουν τὴν ἐν Νέῳ Δελχί Γ' Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν. Τελευτῶν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μυτιλήνης κ. Ἰακώβος, ἠὲχαρίστησε τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τὴν ὄλην συμπαράστασιν του εἰς τὰ Ἑλληνικὰ θέματα β.ηθείας καὶ διὰ τὸ μέγα ἐνδιαφέρον, ὅπερ πάντοτε ἐπέδειξε καὶ ἐπιδεικνύει δι' ὅλα τὰ ἐνδιαφέροντα τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν ζητήματα καὶ μάλιστα τὸ τῆς μεταναστεύσεως. Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ δυνατός, ὃς ἐνισχύη τὸ ἔργον τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐπάγαθῳ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πνεύματος καὶ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐπευλογεῖ τὸ ἔργον του καὶ εὐχεται εἰς τὸν Κύριον, ὅπως ἐνδυναμῶνῃ ἐν παντὶ ἔργῳ τοὺς ἰθύνοντας τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἰδιαιτέρως τὸν Πρόεδρον τοῦ Συνεδρίου Dr. Fry, τὸν Γενικὸν Γραμματέα Dr. Visser 't Hooft καὶ πάντας τοὺς συνδαιτημένους ἐν τῇ τραπέζῃ ταύτῃ. Ὁ Κύριος μετὰ πάντων Ὑμῶν.

Ἀπὸ μέρους τοῦ Οἴκουμενικοῦ Θρόνου ἀπηύθυνε μεστὸν ἀγάπης καὶ χάριτος χαιρετισμὸν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ρόδου κ. Σπυρίδων, ἀπὸ μέρους δὲ τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καρθαγένης κ. Παρθένιος. Μετέφραζον δὲ ὁ Σεβ. Παρθένιος καὶ ὁ Θεοφ. Μελόης κ. Αἰμιλιανός. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς Dr. Visser 't Hooft ἐξῆρε διὰ θερμῶν λέξεων τὸ ἔργον τοῦ Θεοφ. Μελόης κ. Αἰμιλιανοῦ ἐν τῷ Παγκοσμίῳ Συμβουλίῳ τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀντιπροσωπεύει, ὡς σύνδεσμος τὴν Α. Π. τὸν Οἴκουμενικὸν Πατριάρχην. Τὴν Μεγάλην φυσιογνωμίαν τῆς Α.Π. τοῦ Σεπτοῦ ἡμῶν Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Ἀθηνάγορου ἐξῆρον ἐπ' εὐκαιρίᾳ πάντες οἱ ἰθύνοντες τὸ τε Συνεδρίον καὶ τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἰδιαιτέρως ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς Dr. Visser 't Hooft. Ἐνταῦθα καὶ πάλιν ἡ εὐκαιρία εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Συνεδρίου Dr. Fry νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς χαρακτηριστικὰς, λέξεις, τὰς ὁποίας καὶ ἐν τῇ

όλομελεία, εἶπεν ἐπ' εὐκαιρία, περὶ τῆς προσωπικότητος τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου ἡμῶν κ.κ. Ἀθηναγόρου, ὅτι δηλ. «Οὗτος εἶναι γίγας τῷ σώματι, γίγας καὶ τῇ ψυχῇ».

Εἶτα ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Βουλευτὴς Ἀχαΐας καὶ Πρώην Ὑπουργὸς κ. Γεροκωστόπουλος, ὅστις διὰ συντόμου προσλαλιᾶς, ἠὺχαρίστησε τοὺς ἰθύνοντας τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τὸ μέγα ἐνδιαφέρον του ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν ἀπόψεων διὰ τὰ ζητήματα τῆς μεταναστεύσεως καὶ διὰ τὴν ἰδιαιτέραν τιμὴν, ἣν ἐπιδεικνύει πάντοτε ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας Διερμηνήνευσε δὲ τὰ αἰσθήματα πάντων τῶν Ἑλλήνων ἀντιπροσώπων ἔναντι τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἰδιαιτέρως ἔναντι τοῦ Προέδρου τοῦ Συνεδρίου Μεταναστεύσεως Dr. Fry, ὡς καὶ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως Dr. Visser 't Hooft καὶ τέλος ἠὺχαρίστησε διὰ τὸ δοθὲν πρὸς τιμὴν ἡμῶν γεῦμα.

Κατόπιν ἔλαβε τὸν λόγον ὁ ἐξαίρετος Γενικός Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν Γενεύῃ καὶ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ ἐν Γενεύῃ Γραφεῖον τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν κ. Ἀγγελος Βλάχος, ὅστις μὲ διαύγειαν καὶ σεμνότητα ἐτοποθέτησε τὰ Ἑλληνικὰ ζητήματα μεταναστεύσεως, μετὰ προηγηθεῖσαν σύντομον προσλαλιᾶν πρὸς τοὺς τιμήσαντας ἡμᾶς ξένους συνδαιτημόνας. Ὁ κ. Βλάχος ἐξέθεσε τὴν Ἑλληνικὴν ἀποψιν ἐπὶ τῶν ἐξῆς πέντε θεμάτων μεταναστεύσεως:

α) Διακινήσεις πρὸς Αὐστραλίαν καὶ Καναδᾶν: Ἀπὸ προσώπου πάντων τῶν Ἑλλήνων ἀντιπροσώπων ἐξέθεσε τὴν ἀνάγκην αὐξήσεως τῶν διακινήσεων τούτων καὶ παρεκάλεσε τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν νὰ παράσχη ἀμέριστον τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ συμπαράστασιν εἰς τὰς δικαίας ταύτας Ἑλληνικὰς ἀπόψεις.

β) Διακινήσεις τῶν Ἑλλήνων ἐξ Αἰγύπτου: Ἐτέθη τὸ θέμα καὶ ἐζητήθη ἀπὸ τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν, Γραφεῖον τοῦ ὁποῖου λειτουργεῖ ἤδη ἐν Αἰγύπτῳ, μέσῳ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ἐμπροσίου Ἐπιμελητηρίου, εἰ δυνατόν νὰ ἀναπτύξῃ περαιτέρω τὴν δρᾶσιν του. Ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς πρέπει νὰ εἶναι, ὅπως διακινήθωσιν ἐντὸς τῆς προσεχοῦς δεκαετίας δέκα χιλιάδες (10.000) Ἕλληνες ἐξ Αἰγύπτου πρὸς Αὐστραλίαν καὶ Καναδᾶν.

γ) Ἰδρυσις Μεταναστευτικοῦ Κέντρου εἰς τὴν περιοχὴν Ἀττικῆς ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Δ.Ε.Μ.Ε. καὶ μὲ τὴν οἰκονομικὴν βοήθειαν τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως. Ἐζητήθη, ὅπως ἐξετασθῇ δυνατότης παροχῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως καὶ ὑπὸ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν. Κατὰ πληροφορίαν τῆς Δ.Ε.Κ.Ε. ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις ὑπεσχέθη νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὸ ποσὸν τῶν 250.000 δολλαρίων. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὑπεσχέθη ἤδη νὰ παραχωρήσῃ τὸν ἀνα-

λογοῦντα χώρον, ἡ δὲ Δ.Ε.Μ.Ε. νὰ ἀναλάβῃ τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Κέντρου τούτου Μεταναστεύσεως.

δ) Ὑπότροφοι τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐξετέθη ὅτι θὰ ἦτο σκόπιμον, ὅπως τινες τῶν Ἑλλήνων ὑποτρόφων—Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν Πτυχιούχων τῆς Θεολογίας— διδάσκωνται ἐκτὸς τῶν ἄλλων μαθημάτων καὶ ἰδίᾳ τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης καὶ στοιχεῖα χριστιανικῆς Κοινωνιολογίας, ὥστε νὰ ἐξειδικευθοῦν βραδύτερον εἰς τὰ ζητήματα τῆς μεταναστεύσεως, παρέχοντες εἴτε ὡς διδάσκαλοι καὶ διαφωτισταί, εἴτε ὡς συνοδοὶ τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ μεταναστεύσουν καὶ ἰδίᾳ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ Ἴδρύματι.

ε) Ἕλληνες ἐργάται ἐν Γερμανίᾳ καὶ τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ. Ἀνεπτύχθη τὸ δημιουργηθὲν ἐσχάτως πρόβλημα τῶν ἐν Γερμανίᾳ ἐργατῶν καὶ ἐζητήθη, ὅπως τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον βοηθήσῃ εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ νέου τούτου στοιχείου, ἐρχόμενον συνεπίκουρον τῶν Ἑλληνικῶν ἐπὶ τοῦ θέματος ἐνεργειῶν (ἐξευρεσις Ναῶν, κοινωνικὴ Πρόνοια, ἠθικὴ παρακολούθησις τῶν ἐργατικῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν τοῦ Ἐξωτερικοῦ διαφύλαξις ἀπὸ ἀνατρεπτικῶν στοιχείων), ἐν συνεργασίᾳ πάντοτε μετὰ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἀντιπροσώπων, τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων, τῶν Κοινοτικῶν καὶ Μορφωτικῶν Ἰδρυμάτων καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισημῶν Ἑλληνικῶν Ὑπηρεσιῶν, κατ' ἐξοχὴν δὲ μετὰ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἡγετῶν ἐν Εὐρώπῃ καὶ εἰδικῶς ἐν Γερμανίᾳ.

Ὁ κ. Βλάχος δι' ὠραίας διπλωματικῆς εὐστροφίας, ἐτόνισεν ἐν τέλει, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεῖα, τοποθετεῖ ἀπλῶς τὰ ζητήματα ταῦτα καὶ ἐλπίζει διὰ τὴν ἠθικὴν συμπαράστασιν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν τῷ μέλλοντι. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεῖα γνωρίζει πολὺ καλῶς ὅτι τὰ τεθέντα ὑπ' αὐτῆς ζητήματα εἶναι ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν μακρᾶς πνοῆς καὶ δὲν δύναται ἐπομένως νὰ ἀπαιτήσῃ ἄμεσον τούτων λύσιν.

Ἵστερον ἐγένετο διαλογικὴ συζήτησις, εἰς ἣν ἔλαβον μέρος καὶ ἄλλοι μετὰ τὸ γεῦμα προσελθόντες καὶ ἰθύνοντα ρόλον ἐν τοῖς ζητήμασι τῆς μεταναστεύσεως παίζοντες ἐν τῷ Παγκοσμίῳ Συμβ. τῶν Ἐκκλησιῶν ὡς ὁ Dr. Daly, ὁ κ. Kilpatrick, ὁ κ. Maxwell, ἡ Ἑλληνίς Κυρία Ἰωαννίδου, ἡ Mrs. Rule κ. ἄ. Οὗτοι πάντες διετύπωσαν ὀρισμένας γνώμας καὶ ἐτόνισαν ἰδιαιτέρως τὰς δυσχερείας, τὰς ὁποίας συναντοῦν ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων ἰδίᾳ τῆς Αὐστραλίας καὶ Καναδᾶ διὰ τὴν αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ μεταναστῶν ἐξ Εὐρώπης. Ὁ Dr. Daly ἀπέκλεισεν ἐντόνως τὴν ἐπέκτασιν τοῦ ἔργου τῆς Δ.Ε.Μ.Ε. πέραν τῆς Εὐρώπης, εἰς Ἀσιατικὰς καὶ Ἀφρικανικὰς Χώρας, ἐξήγησε δὲ τοὺς λόγους διὰ τί. Τοῦτο ἄλλωστε ἐτονίσθη καὶ εἰς τὴν Ὀλομέλειαν, ὅπου ὑπὸ τοῦ Ἰνδοῦ Ἀντιπροσώπου προεβλήθη ὁ ἀπίστευτος ἀριθμὸς τῶν 35 ἑκατομμυρίων ψυχῶν, ζητούσων μετακινήσιν καὶ μετανάστευσιν! Ἡ Κυρία Ἰωαννίδου ἐτόνισεν, ὅπως ληφθῇ εἰδικὴ μέριμνα διὰ τοὺς ἐξ Αἰγύπτου μετα-

κινουμένους "Ελληνας και ἀναγνωρισθῆ αὐτοῖς προτεραιότης. Ὁ Cr. Visser' t Hooft ἀνταπήντησεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραγνωρίζεται τὸ δικαίωμα τῶν Κυβερνήσεων τῶν Χωρῶν, τῶν δεχομένων μετανάστες, ὅπως ἀξιομειώνουν ἐκάστοτε τὰ ὅρια καὶ τὸν ἀριθμὸν, ὃν δύναται ἡ Χώρα αὐτῶν νὰ βαστάσῃ κατ' ἔτος, ἐπειδὴ πλεῖστα ὅσα προβλήματα δημιουργοῦνται εἰς σὰς Χώρας ταύτας ἐκ τῆς εἰσροῆς τῶν μεταναστῶν. Γενικὴ πάντως ὑπῆρξεν ἡ ἐντύπωσις, ὅτι οἱ ἰθύνοντες τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν ἀναγνωρίζουν τὰς εἰδικὰς συνθήκας, ὡς καὶ τὰς Ἑλληνικὰς ἀνάγκας μεταναστεύσεως καὶ θὰ πράξουν πᾶν ὅ,τι δύνανται πρὸς βοήθειαν ἡμῶν καὶ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν Ἑλληνικῶν μεταναστευτικῶν ἀπόψεων.

Οὕτως ἐληξεν ἡ πρώτη αὕτη ἡμιεπίσημος συνάντησις καὶ πάντες ἀπεχωρίσθημεν ἱκανοποιημένοι ὅτι καὶ τιμῆς ἰδιαιτέρας ἤξιώθημεν καὶ τὰ αἰτήματα ἡμῶν ἐποποθετήσαμεν, ὡς οἱ πάντες ἐπεθυμοῦμεν.

2. Συνάντησις μετὰ τῆς Αὐστραλιανῆς Ἀντιπροσωπείας.

Τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας καὶ μετὰ τὴν 10ην μ.μ. ἐγένετο συνάντησις ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ἡμῶν πάντων μετὰ τῆς Αὐστραλιανῆς Ἀντιπροσωπείας, ἀποτελουμένης ἐκ τριῶν μελῶν. Οὗτοι δ' ἦσαν: Ὁ Rev. B. Neldner, ὁ Rev. J. P. Chaliner καὶ ὁ Γενικὸς Δ/ντῆς ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ ἀποικιῶν καὶ μεταναστεύσεως Ἐξοχωτ. κ. J. J. Dedman. Ὑῆρχον καὶ οἱ Rev. J. B. Groenewegen καὶ Mr. H. W. Cottee, ἀλλὰ δὲν προσῆλθον. Τὸ ἀξιολογώτερον πρόσωπον πάντως τῆς ὄλης Αὐστραλιανῆς Ἀντιπροσωπείας ἦτο ὁ ὑψηλὴν πολιτικὴν θέσιν κατέχων κ. J. J. Dedman, ὅστις ἦτο καὶ ὁ κύριος συζητητῆς τῶν ἡμετέρων ἀπόψεων.

Τὰς γνώμας τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας διηρμήνευε κυρίως ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Ἰεζεκιήλ. Σύντομον ἔκθεσιν τῶν συζητήσεων ἡμῶν μετὰ τῶν Αὐστραλῶν συντάξεν ἐκ τῶν ὑστέρων ἡ Mrs Rule, ἥτις ἀποδίδει πλήρως τὴν ὕφ' ἡμῶν τοποθέτησιν τῶν ζητημάτων καὶ τὰς ληφθεῖσας ἀποφάσεις. Ἐζητήθησαν λοιπὸν ὕφ' ἡμῶν τὰ ἑξῆς:

1) α. Ὅπως ἡ quota τῶν 250 προσώπων διὰ τὸ 1961-62, ἡ δοθεῖσα ὑπὸ τῶν Αὐστραλιανῶν Ἀρχῶν διὰ τοὺς ἐξ Αἰγύπτου Ἑλληνας, μὴ ἐκπεσθῆ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐξ Ἑλλάδος μεταναστῶν κατὰ τὸ ἴδιον χρονικὸν διάστημα, ἀλλὰ προστεθῆ εἰς αὐτόν.

β. Ὅπως οἱ ἀριθμοὶ διὰ τοὺς Ἑλληνας ἐξ Ἑλλάδος καὶ οἱ ἀριθμοὶ διὰ τοὺς Ἑλληνας ἐξ Αἰγύπτου, τοὺς μέλλοντας νὰ μεταναστεύουν κατὰ τὴν περίοδον 1961-62, εἰ δυνατόν, ἀυξηθοῦν.

2) Ὅπως οἱ ἰσχύοντες νῦν περιορισμοὶ (προτεραιότητες) ἐν Ἑλλάδι καὶ Αἰγύπτῳ, μὴ ἐφαρμοσθοῦν καὶ ἐν Αἰγύπτῳ διὰ τοὺς ἐκεῖθεν μεταναστεύοντας Ἑλληνας.

Ἐξήγησις:

Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Αἰγύπτῳ αἱ

ἀκόλουθοι κατηγορίαι προσώπων ἔχουν τὸ δικαίωμα μετακινήσεως:

- α) Πατέρες καὶ Μητέρες
- β) Σύζυγοι καὶ ἀνήλικα τέκνα
- γ) Μεμνηστευμένοι
- δ) Ἀγαμοὶ ἀδελφοί.

Ἐὰν τὴν τελευταίαν στιγμὴν δημιουργηθῆ περίπτωσις μὴ ἀναχωρήσεως προσώπων τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν, τότε καὶ μόνον ἐπιτρέπεται νὰ καταλάβουν τὴν θέσιν των ἀγαμοὶ ἄνδρες. Ὁφείλου πάντως ν' ἀναχωρήσουν ταχέως καὶ χωρὶς ἐν τῷ μεταξὺ νὰ συζευθοῦν!

Συνεστήσαμεν ἰδιαιτέρως καὶ μετ' ἐμφάσεως, ὅπως οἱ Ἑλληνες ἐξ Αἰγύπτου ὑπολογίζονται εἰς τὰς περιπτώσεις προτεραιότητος, ὀφειλομένης εἰς τὴν ἀνάγκην μετακινήσεώς των. Ἡ πλειονότης τῶν περιπτώσεων τῶν Ἑλλήνων τῆς Αἰγύπτου περιλαμβάνουν ἠνωμένας οἰκογενεῖας (πατέρα, μητέρα, τέκνα), περιστειοχουμένας πολλὰκις καὶ ἀπὸ ἀδελφούς, ἀδελφάς, θείους καὶ στενοὺς φίλους ἀκόμη.

3) Ὅπως ἰδρυθῆ εἰδικὸν Γραφεῖον, ἵνα μεριμνᾷ καὶ παραλαμβάνῃ Ἑλληνας ἐργάτας ἐξ Αἰγύπτου, οἱ ὅποιοι δὲν ἔχουν τὴν δυνατότητα τῆς μετακινήσεως εἰς Αὐστραλίαν, ἐλλείψει στενῶν συγγενῶν ἐν τῇ Χώρᾳ ταύτῃ.

Μετὰ τὴν γενομένην διεξοδικὴν συζήτησιν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω θεμάτων, καθ' ἣν ἔλαβε μέρος κυρίως ὁ κ. Dedman, ἐλήφθησαν αἱ ἀκόλουθοι ἀποφάσεις:

A) Ὅπως τὸ θέμα συζητηθῆ μετὰ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Ἰεζεκιήλ ἀπ' εὐθείας μετὰ τοῦ Sir Tasman Heyes, Ὑφυπουργοῦ Ἀποικιῶν καὶ Μεταναστεύσεως Αὐστραλίας, ὅταν οὗτος φθάσῃ περὶ τὰ μέσα Ἰουλίου πιθανώτατα εἰς Γενεύην ἢ Ρώμην. Ἐξεφράσθη ἐπίσης ἡ εὐχή, ὅπως οὗτος, εἰ δυνατόν, κληθῆ ἐπισήμως ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ τοῦδε, ἵνα ἐπισκεφθῆ τὰς Ἀθήνας, ὅποτε τὰ ζητήματα μεταναστεύσεως θὰ συζητηθοῦν ἐν Ἀθήναις².

B) Ὅπως τὸ θέμα 2 ἀρχίσῃ ἀπ' εὐθείας μετὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις Γραφείου Μεταναστεύσεως Αὐστραλίας καὶ τοῦ ἐνταῦθα Γραφείου τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ὅπως τοῦτο³ ἀρχίσῃ ἐπίσης ἐν Αὐστραλίᾳ παρὰ τοῦ Ἐξοχωτάτου Dr. Dedman, ἅμα τῇ ἐπιστροφῇ του εἰς Αὐστραλίαν, ἐὰν δὲ εὐρεθῆ ἐν τῷ μεταξὺ λύσις πρὸ τοῦ Σ(β)ρίου, ὅπου μετὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Ἰεζεκιήλ καὶ τοῦ Ἑλλήνου ἐν Αὐστραλίᾳ Πρέσβευος.

Γ) Ὅπως τὰ θέματα 1 καὶ 3 ἀρχίσουν συζητούμενα μετὰ τοῦ κ. Dedman καὶ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Ἰεζεκιήλ, ὡς καὶ τοῦ Ἑλλήνου Πρέ-

2. Ἦδη ὁ Καθηγητῆς κ. Κων. Μπόνης ἐπεσκέφθη τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ εἰσηγήθη ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὰ δέοντα. Ὁ Ἐξοχότ. Πρέσβυς κ. Ξανθόπουλος-Παλαμᾶς ἔφησε νὰ νοηθῆ ὅτι ἐγκρίνει τὴν πρότασιν ταύτην καὶ ὅτι, ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ Ἐξοχωτ. κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, θ' ἀπέστειλε τηλεγράμματα εἰς τὸν ἐν Αὐστραλίᾳ Ἑλληνα Πρέσβυν διὰ τὴν ἐπίσημον πρόσκλησιν τοῦ Ὑφυπουργοῦ Sir Tasman Heyes εἰς Ἀθήνας.

σβεως, ἅμα τῇ ἐπιστροφῇ τῶν δύο πρώτων εἰς Αὐστραλιαν³.

3. Συνάντησις μετὰ τῆς Καναδικῆς Ἀντιπροσωπείας.

Τὴν ἐπομένην πάντες οἱ Ἕλληνες Ἀντιπρόσωποι συνητήθημεν μετὰ πέντε ἐκ τῶν μελῶν τῆς Καναδικῆς Ἀντιπροσωπείας, ἧτις ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἐξῆς προσωπικοτήτων: 1) Mr. L. A. Chevrier (Παρατηρητοῦ, ἀπεσταλμένου τῆς Καναδικῆς Κυβερνήσεως), 2) Dr. Pieter de Jong (Συμβούλου), 3) Rev. Fred. N. Poulton (ἐπισήμου Ἀντιπροσώπου), 4) Dr. M.C. Mac Donald (ἐπισήμου Ἀντιπροσώπου), 5) Rev. Cliffon L. Monk (ἐπισήμου Ἀντιπροσώπου), 6) Dr. John C. Cooper (ἐπισήμου Ἀντιπροσώπου), 7) Rev. J. R. Euwema (Παρατηρητοῦ), 8) Dr. J. R. Leng (Συμβούλου) καὶ 9) Dr. E. J. Treusch (ἐπισήμου Ἀντιπροσώπου). Ἐκ πάντων τούτων παρόντες ἦσαν κατὰ τὴν συνάντησίν μας τῆς 14ης Ἰουνίου μόνον οἱ ἐπίσημοι ἐκκλησιαστικοὶ Ἀντιπρόσωποι τοῦ Καναδά, πλὴν τοῦ Dr. Leng.

Ἐξεθέσαμεν εἰς αὐτοὺς τὰς ἀνησυχίας ἡμῶν ἐκ τῆς συνεχοῦς μειώσεως κατ' ἔτος τῆς μεταναστεύσεως Ἑλλήνων εἰς Καναδᾶν. Ἀνεπτύξαμεν τοὺς λόγους, τοὺς ἐπιβάλλοντας τὴν εἰσοδοχὴν περισσοτέρου ἀριθμοῦ "Ἑλλήνων μεταναστῶν εἰς Καναδᾶν.

Οὗτοι μᾶς ἀντέτειναν ὅτι ἐν Καναδᾷ παρατηρήθη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο μειώσεις ἐργασίας, τὸ δὲ ποσο-

3. Ὁ Καθηγητὴς κ. Κων. Μ π ό ν η ς, ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω ἀποφάσεων, εἰσηγήθη εἰς τὸν Γενικὸν Δ)ντὴν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ξανθόπουλον — Παλαμᾶν, ὅπως, ἐάν κριθῇ σκόπιμον, σταλῆ περὶ τὰ μέσα Ἰουλίου εἰς Γενεύην ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Ἰεζεκιήλ. Ἴνα ἔλθῃ εἰς πρώτην μετ' αὐτοῦ ἐπαφὴν διὰ τὰ φλέγοντα Ἑλληνικὰ ζητήματα μεταναστεύσεως καὶ συνοδουσίᾳ τούτου, εἰ δυνατὸν, μέχρις Ἀθηνῶν, ἐάν οὗτος δεχθῆ τὴν ἐπίσημον Ἑλληνικὴν Κυβερνητικὴν πρόκλησιν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν Ἀθηνῶν.

Ἐἶχον γραφῆ πλέον αἱ γραμμαὶ αὐταί εἰς τὰ πρῶτα ἀντίγραφα τῆς παρουσίᾳς Ἐκθέσεως, ὅτε ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Ἰεζεκιήλ, ἐπανελθὼν περὶ τὰς ἀρχὰς Ἰουλίου ἐκ τοῦ ταξιδίου του ἐκ Β. Ἑλλάδος, ἀνεκοίνωσεν, ὅτι ἦλθεν εἰς ἐπαφὴν μετ' ὅν Ἀθῆνας Γενικὸν Πρόξενον τῆς Αὐστραλίας, ὅστις εἶπεν εἰς αὐτὸν ὅτι πάντα τὰ Ἑλληνικὰ ζητήματα μεταναστεύσεως ἐνδιαφέρουν πολὺ καὶ αὐτὸν προσωπικῶς καὶ ὅτι ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἀκοιβῶς τῶν ἐν Leysin συζητήσεών μας μετὰ τῆς Αὐστοαλιανῆς Ἀντιπροσωπείας, ὑπέβαλε τὰς προτάσεις του ἡδὴ εἰς τὴν Αὐστοαλιανὴν Κυβερνήσιν του. Ἐξήγησεν ἐπίσης ὅτι αἱ ἡμέσαι καὶ αἱ ὄραι τοῦ Ὑπουργοῦ Ἀποικιῶν καὶ Μεταναστεύσεως κ. Heyes ἐν Εὐρώπῃ, εἶναι ἀκριβῶς προκαθορισμέναι καὶ ὅτι, ἐν ὄψει καὶ τῶν προσεχῶν ἐν Αὐστραλίᾳ γενικῶν ἐκλογῶν, νομίζει ὅτι δὲν θὰ ἦτο σκόπιμον νὰ κληθῆ ὁ Ὑπουργὸς κ. Heyes εἰς Ἀθῆνας, οὔτε ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος νὰ μεταβῆ εἰς Γενεύην πρὸς συνάντησίν του. Καλύτερον θεωρεῖ νὰ συζητήσῃ τὰ Ἑλληνικὰ ζητήματα μεταναστεύσεως ὁ Σεβ. μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅταν ἐπιστρέψῃ εἰς Αὐστοαλίαν. Ἄλλωστε θεωρεῖ ἀδύνατον τὴν ἔλευσιν τοῦ κ. Heyes εἰς Ἀθῆνας καὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς προσκλήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Ὁ Σεβ. Αὐστοαλίαν μετέβη εἰς τὸν Ἐξογῶτ. κ. Ξανθόπουλον — Παλαμᾶν καὶ ἀνεκοίνωσε πάντα ταῦτα, οὗτος δὲ ἔμεινε σύμφωνος νὰ μὴ κληθῆ ὁ Ὑπουργὸς κ. Heyes, εἰπὼν ὅτι καλύτερον καὶ αὐτὸς νομίζει νὰ συζητηθοῦν τὰ θέματα ταῦτα ἐν ἀνέσει ἐν Αὐστραλίᾳ. Οὕτως ἐματαιώθη καὶ ἡ ἐπίσημος πρόσκλησις τοῦ Ὑπουργοῦ κ. Heyes καὶ ἡ ἐλευσίς του εἰς Ἀθῆνας.

στὸν ἀνεργίας ἀνῆλθεν εἰς 11% καὶ διὰ τοῦτο ἡ Καναδικὴ Κυβέρνησις εὐρέθη εἰς τὴν ἀναπόδραστον ἀνάγκην νὰ θέσῃ περαιτέρω περιορισμοὺς εἰς τὴν εἰσοδοχὴν μεταναστῶν γενικῶς. Ὡς πρὸς τοὺς Ἕλληνας παρατηρήθη ὅτι ἤρχοντο πολλοὶ ἀπροετοίμαστοι καὶ ἀνευ τῆς γνώσεως μιᾶς τοῦλάχιστον γλώσσης ἢ τῶν στοιχείων αὐτῆς, τῆς Ἀγγλικῆς ἢ Γαλλικῆς, καὶ ὅτι, ἐνῶ πρότερον ἐλειτούργει ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κοινοτήτων Γραφεῖον προστασίας μεταναστευόντων Ἑλλήνων, τοῦτο ἔπαυσε, δῆθεν δι' οἰκονομικοὺς λόγους, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους. Τοῦτο ἦτο κυρίως ἐπιζήμιον διὰ τὰς θήλεις νέας, τὰς ἐξ Ἑλλάδος προερχομένας, αἵτινες ἐποποθετοῦντο εἰς Καναδικὰς οἰκογενείας, ὡς ὑπρέτριαι, ἀλλ' αἱ ὅποιαὶ ὀλίγον ὕστερον, ἢ δὲν ἱκανοποιοῦντο ἢ εὕρισκον δυσκολίας γλώσσης ἢ καὶ παρεσύροντο δι' ὑποσχέσεων συμπατριωτῶν των, ὅτι θὰ μνηστευθῶσιν αὐτάς καὶ ὅτι θὰ ἐξεύρισκον δι' αὐτάς καλυτέρας ἐργασίας καὶ οὕτω ἐφευγον ἀπὸ τὰς Καναδικὰς οἰκογενείας, πολλοὶ ὅμως τούτων ἔπεσαν θύματα ἐκμεταλλευτῶν καὶ οὐκ ὀλίγοι παρεσύρθησαν καὶ εἰς ἀνηθικούς πράξεις. Κατόπιν τούτου ἡ Καναδικὴ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ θέσῃ αὐστηρὰ μέτρα περιοριστικὰ διὰ τὴν εἰσοδοχὴν νέων κορασιδῶν ἐξ Ἑλλάδος. Ὅθεν ἡ Καναδικὴ Ἀντιπροσωπεία συνέστησε θερμῶς, ὅπως αἱ ἐν Ἀμερικῇ καὶ Καναδᾷ Ἑλληνικαὶ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησιαστικαὶ Ἀρχαί, ἐν συνενότησει μετὰ τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιαστικῶν Κοινοτήτων, προβοῦν εἰς τὴν σύστασιν καὶ πάλιν τοῦ Γραφείου ἢ τῶν Γραφείων προστασίας τῶν εἰς Καναδᾶν μεταναστευόντων προσώπων, ἀρρένων καὶ θηλέων, καὶ διὰ τὴν προστασίαν αὐτῶν καὶ ἵνα μὴ διασύρεται τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα ἐν τῇ ξένη δι' αὐτοὺς Χῶρα.

Πάντες ἀπεδέχθημεν ὡς ὀρθὰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας καὶ ὑπεσχέθημεν νὰ συστήσωμεν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡμῶν, ὅπως μεριμνήσῃ περαιτέρω ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω σοβαροῦ θέματος. Εἰς τὴν Ἱερὰν Ἑλληνικὴν Ὁρθόδοξον Ἀρχιεπισκοπὴν Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ εἰς τὴν Ἱερὰν Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Μητρόπολιν τοῦ Καναδά πίπτει τὸ βῆρος τῆς εὐθύνης διὰ τὴν μεριμνᾶν καὶ τὴν καλυτέραν ὀργάνωσιν καὶ τοποθέτησιν τῶν ἀνωτέρω σοβαρωτάτων διὰ τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα ζητημάτων τῶν νέων μεταναστῶν, τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ προσαρμογῆς αὐτῶν, τῆς διαφωτίσεως, διαπαιδαγωγήσεως καὶ παρακολουθήσεως αὐτῶν κλπ., κατὰ τὰ πρῶτα τοῦλάχιστον βήματά των ἐν τῇ ξένη.

Οἱ Καναδοὶ Ἀντιπρόσωποι ὑπεσχέθησαν ἐν τέλει ὅτι θὰ πράξουν πᾶν τὸ ἐξ αὐτῶν καὶ ὅτι θὰ συστήσουν εἰς τε τὰς Ἐκκλησίας των καὶ δι' αὐτῶν εἰς τὴν Καναδικὴν Κυβερνήσιν, ἵνα αὐξηθῆ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐξ Ἑλλάδος κατ' ἔτος μεταναστῶν.

Ἐτερον θέμα, τὸ ὅποιον προετάθη ὑφ' ἡμῶν εἰς τὴν Καναδικὴν Ἀντιπροσωπείαν ἦτο, ὅπως ληφθῆ εἰδικὴ μέριμνα διὰ τοὺς Ἕλληνας ἐξ Αἰγύπτου. Ὡς γνωστὸν, ἡ Καναδικὴ Κυβέρνησις μόνον ἐξ Ἑλλάδος δέχεται μεταναστεύσαστας. Διὰ τὴν μεταναστεύσαστας ἐξ Ἑλλάδος, πρέπει νὰ ἔχῃ δύο ἔτη προηγουμένη ἐγκατάστασιν ἐν Ἑλλάδι. Τοῦτο ὅμως καθίσταται ἀδύνατον διὰ τοὺς ἐξ Αἰγύπτου μέλλοντας νὰ μεταναστεύ-

σουν, δι' οὓς λόγους ἐκτενῶς ἀνεπτυξάμεν εἰς αὐτοὺς. Οὗτοι ἀνεγνώρισαν τὸ θέμα καὶ ὑπεσχέθησαν νὰ εἰσηγηθοῦν τοῖς ἀρμοδίοις ἐν Καναδᾷ ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν ἀπόψεων. Προσεθέσαμεν ὅτι θὰ ἠδύνατο Καναδικὴ Ἐπιτροπὴ νὰ ἐλέγξη ἐν Ἀθήναις, ὅπως πράττει καὶ Ἀυστραλιανὴ Ἐπιτροπὴ, ὅλα τὰ στοιχεῖα ἰθαγενείας καὶ υγείας, ὥστε νὰ διευκολυνθῇ ἡ ἐξ Αἰγύπτου μετανάστευσις τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἐκτὸς τῶν ἄλλων προσόντων, δὲν στεροῦνται εἴτε γενικωτέρων γνώσεων οὔτε καὶ γλώσσης καὶ εἶναι συνηθισμένοι εἰς τὸ νὰ ζοῦν ὡς μετανάσται καὶ μετὰ ξένων λαῶν. Εἶναι δὲ φιλόνομοι, ἐργατικοί, καλοὶ οἰκογενειάρχαι καὶ προοδευτικοί.

Τέλος συνεζητήθη τὸ θέμα, πῶς αἱ Προτεσταντικαὶ Ἐκκλησίαι, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς ἐν Καναδᾷ Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, θὰ ἠδύνατο νὰ συντονίσουν τὰς ἐνεργείας των, ὥστε νὰ βοηθοῦν πραγματικῶς εἰς ὅλα τὰ πεδία καὶ εἰς ὅλας τὰς ἀνάγκας των τοὺς Ἑλληνας μετανάστας. Καὶ ἐνταῦθα εὑρομεν πλήρη ἀνταπόκρισιν ἀπὸ μέρους τῆς Καναδικῆς Ἀντιπροσωπείας.

Ὁ Dr. Leng, ἐξαιρετος κύριος, εἶχε συνδεθῆ εἰς τὴν τρίτην Ὀμάδα ἐργασίας καὶ μετὰ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Ἰεζεκιήλ, καὶ μετὰ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Μπόνης. Ὁ κ. Μπόνης καὶ εἰς ἰδιαιτέρας μετ' αὐτοῦ συζητήσεις ἀνέπτυξε τὸ ὅλον θέμα τῆς μεταναστεύσεως Ἑλλήνων εἰς Καναδᾶν καὶ τὸ ποσὸν τὸ Ἑλληνικὸν στοιχεῖον, μετὰ τὴν πρώτην γενεὰν ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς του εἰς τὴν νέαν Χώραν, ἐμφανίζεται προοδευτικὸν καὶ δυναμικόν, ἐπ' ἀγαθῶ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Χώρας τῆς ἐγκαταστάσεώς του. Ὁ Dr. Leng ἀνγνώρισε πάντα ταῦτα καὶ ὑπεσχέθη ὅτι ἐπανερχόμενος θὰ συστήσῃ μετ' ἐνθουσιασμοῦ ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν ἀπόψεων⁴.

4. Συνάντησις μετὰ τῆς Γερμανικῆς Ἀντιπροσωπείας.

Ἡ συνάντησις αὕτη ἔλαβε χώραν εἰς ἰδιαιτέραν αἴθουσαν τοῦ Grand Hotel, περὶ τὴν 11 μ.μ. τῆς Πέμπτης, 15ης Ἰουνίου. Τὴν συνάντησιν ἐζήτησαν αὐτοὶ οἱ Γερμανοὶ Ἀντιπρόσωποι, οἵτινες ἦσαν: 1) Dr. G. Stratenwerth, Γενικὸς Δ/ντῆς τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας ἐν Γερμανίᾳ, 2) Dr. F. Schröder, 3) Rev. B. Heyne, 4) Dr. H. Mauer, 5) Dr. M. Hennig, 6) Dr. Johnsen καὶ 7) Dr. M. Runge. Ἀλλ' ἐκ τούτων μόνον τρεῖς ἦσαν παρόντες, μετὰ τοῦ Γενικοῦ Δ/ντοῦ Dr. Stratenwerth. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀπουσίαζεν ὁ Γενικὸς Πρόξενος κ. Ἀγγ. Βλάχος, ὅστις ἦδη ἀπὸ τὴν

4. Ἐν ἑτέρον σημείον, ὅπερ παρελείφθη ἀνωτέρω νὰ μνημονευθῇ, εἶναι ἡ γενομένη ὑπὸ τῆς Ἑλληνίδος Κυρίας Ἰωαννίδου πρότασις κατὰ τὸ ἐπίσημον γεῦμα, τὸ δοθὲν εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Συνεδρίου Dr. Fry καὶ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν Dr. Visser t Hooft. Νὰ ἐρευνηθοῦν δηλ. αἱ δυνατότητες ἀπὸ μέρους τῶν Η.Π.Α. διὰ τὴν μετανάστευσιν Ἑλλήνων ἐξ Αἰγύπτου, ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ Ἀμερικανικοῦ Νόμου 86.466 (:), ὡς γίνεται, ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικοῦ προγράμματος, διὰ τὴν μετανάστευσιν Ἀρμενίων ἐκ Λιβάνου.

ἐσπέραν τῆς Τρίτης, 13ης Ἰουνίου, εἶχεν ἀναχωρήσει διὰ Γενεύην, ἐπιστρέψας εἰς τὴν θέσιν του.

Ὁ κ. Stratenwerth ἦτο ὁ Πρόεδρος τῆς τρίτης ὑποεπιτροπῆς (Ὀμάδος ἐργασίας), εἰς τὴν ὁποίαν μετεῖχον, ὡς ἐλέχθη, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Ἰεζεκιήλ καὶ ὁ Καθηγητῆς κ. Κων. Μπόνης. Εἰς τὴν τελευταίαν συζήτησιν τοῦ Report τῆς Ὑποεπιτροπῆς ταύτης ὁ Dr. Stratenwerth ἔφερε τὴν ἐξῆς ἔγγραφον πρότασιν: «Κυβερνήσεις Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν, προσκαλοῦσαι ἐργάτας ξένων φίλων Κρατῶν διὰ τὴν βιομηχανικὴν, οἰκονομικὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Κράτους των, ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ μεριμνοῦν ὄχι μόνον διὰ τὴν κοινωνικὴν αὐτῶν ἀσφάλειαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἠθικὴν, πνευματικὴν καὶ θρησκευτικὴν τῶν ἐργατῶν τούτων ζῶν καὶ δρᾶσιν καὶ παραγωγῆν». Ἡ ὥραία αὕτη πρότασις ἐνεθουσίασε τὰ Ἑλληνικὰ μέλη τῆς Ὑποεπιτροπῆς, ὁ δὲ Καθηγητῆς κ. Κων. Μπόνης ἐγεροθεὶς ἐπήνεσε τὴν πρότασιν καὶ προέτεινεν ἡ πρότασις αὕτη νὰ γίνῃ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας καὶ μάλιστα ἐνώπιον τῆς Ὀλομελείας, ἐφ' ὅσον αὕτη κυρίως ἐνδιέφερε, λόγω τῶν χιλιάδων Ἑλλήνων ἐρτῶν ἐν Γερμανίᾳ. Ἀλλὰ ὁ Dr. Stratenwerth προέτιμησεν ὁ ἴδιος νὰ εἰσηγηθῇ τὴν πρότασιν του καὶ ἐν τῇ Ὑποεπιτροπῇ καὶ ἐν τῇ Ὀλομελείᾳ. Καὶ ἐν μὲν τῇ τρίτῃ Ὑποεπιτροπῇ, μετὰ διαλογικὴν συζήτησιν, ἐγένετο ὁμοφώνως ἀποδεκτὴ. Ἐν τῇ Γενικῇ ὁμοῦ Συνελεύσει, ὡς θὰ ἴδωμεν, μετὰ σκληροῦς ἀγῶνας τῆς ἡμετέρας Ἀντιπροσωπείας, καὶ μετὰ δύο ἀρνητικὰς ψηφοφορίας, ἐπετύχομεν εἰς τὴν τρίτην ψηφοφορίαν ἐκ τοῦ ὅλου κειμένου νὰ διατηρηθοῦν αἱ φράσεις: «Κυβερνήσεις, καλοῦσαι ξένους ἐργάτας συνιστᾶται, ὅπως μεριμνοῦν διὰ τὴν κοινωνικὴν, ἠθικὴν, ἐκπολιτιστικὴν καὶ πνευματικὴν ζῶν τῶν ἐργατῶν τούτων».

Τὸν κ. Stratenwerth συνήντησεν ἰδιαιτέρως ὁ Καθηγητῆς κ. Κων. Μπόνης, ὅστις καὶ πάλιν ἐζήρη τὴν σημασίαν τῆς προτάσεώς του, ἐπήνεσε αὐτὴν καὶ μάλιστα ἠὺχαρίστησε τοῦτον ἀπὸ προσώπου συμπάσης τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας. Ὁ κ. Stratenwerth τότε, οἰονεὶ ἐνθουσιασθεὶς καὶ εἰς ἐντονον Γερμανικὸν ὕφος, εἶπεν: «Ἐδῆλῳσα σαφῶς καὶ κατηγορηματικῶς εἰς τοὺς οἰκονομικοὺς κύκλους τῆς Βόννης, ὅτι ἂν δὲν μοῦ ἐξεύρουν τὸ ποσὸν τῶν 120 χιλιάδων μάρκων μηνιαίως —ἐλάχιστον ποσὸν ἐκ τῶν πολλῶν ἑκατομμυρίων, ποὺ δαπανῶνται διὰ δευτερεύοντα σκοποῦς—, εἶμαι ἀποφασισμένος ἀκόμη καὶ νὰ παραιτηθῶ. Καὶ μὲ γνωρίζουν πολὺ καλῶς οἱ ἀρμόδιοι οὗτοι οἰκονομικοὶ κύκλοι, ποὺ φέρουν τὰ ἐμπόδια, ὅτι ἐγὼ δὲν μπλοφάρω!» Ἦτο φυσικὸν οἱ σταθεροὶ οὗτοι λόγοι νὰ μεγεθυνθῶν τὸν ἐνθουσιασμὸν πάντων ἡμῶν.

Ἀλλ' ὁποία ἡ ἀπογοήτευσίς ἡμῶν, ὅταν ὁ αὐτὸς κ. Stratenwerth, κατὰ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος συνάντησιν ἡμῶν, ἔκαμε τὴν παράδοξον πρότασιν, ἦτοι: Ἡ Ἑλληνικὴ Ἀντιπροσωπεία νὰ εἰσηγηθῇ πρότασιν, ἡ νὰ μεταφέρῃ εἰς τὰς Γερμανικὰς Ἀρχάς, ὅπως ἐπιβληθῇ μικρόποσος (ἐν ἧ ἐν καὶ ἡμισυ μάρκον) μηνιαία κράτησις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν ἐκάστου Ἑλλήνου ἐν Γερμανίᾳ ἐργάτου, διὰ τὴν ἴδρουσιν Ναῶν καὶ

τὸν διορισμὸν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων Ἱερέων ἐν Γερμανία. Ὁ Καθηγητὴς κ. Μπόνης, ὅστις ἐγνώριζεν ἤδη ἀπὸ στόματος τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Θερωμῶν κ. Χρυσοστόμου, τοῦ ἐδρεύοντος ἐν Βιέννῃ ἐσχάτως δὲ τὰς Ἀθήνας ἐπισκεφθέντος, ὡς καὶ ἀπὸ τῆν Ὑπηρεσίαν Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ παρὰ τῷ Ὑφυπουργεῖῳ Τύπου καὶ Πληροφοριῶν, μετὰ τῆς ὁποίας συνεργάζεται ὁ κ. Μπόνης, ὅτι ἡ πρότασις αὕτη τῶν Γερμανῶν εἶχεν ἤδη ἀπορριφθῆ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν, ὡς δυναμένη νὰ προκαλέσῃ τὴν δυσἀράσκειαν τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου ἢ καὶ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς προπαγανδιστικὸν μέσον ἀπὸ μέρους ἀνατρεπτικῶν στοιχείων διὰ τὴν διαβολὴν καὶ κατασυκοφάντησιν τῆς τε Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κράτους, ὅτι προκαλοῦν ἀφαίμαξιν καὶ τῶν γλίστων ἀποδοχῶν τῶν ἐργατῶν διὰ τὸν διορισμὸν καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν ὀρθοδόξων Ἱερέων, ἐγερθεὶς ἀντέτεινε ἐπὶ τὸ μέτρον τοῦτο, διότι αἱ καλοῦσαι Κυβερνήσεις ξένους ἐργάτας, ὅπως ἔχουν καθῆκον νὰ μεριμνοῦν διὰ τὴν ὑγείαν, τὴν ἠθικὴν των διαβίωσιν καὶ τὰς λοιπὰς κοινωνικὰς των ἀσφαλίσεις, οὕτω πως ἔχουν καθῆκον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ συμφέρον, εἰς μεγαλύτερον μάλιστα βαθμὸν, κατ' ἐξοχὴν νὰ μεριμνοῦν καὶ διὰ τὴν πνευματικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν καὶ θρησκευτικὴν τῶν ξένων ἐργατῶν ζωὴν καὶ δρᾶσιν. Σαφῶς δ' ἐδήλωσεν, ὅτι καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας, τὸ μέτρον ἐπιβολῆς τῆς εἰδικῆς ταύτης φορολογίας ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ξένων ἐργατῶν, ἠρνήθησαν ἤδη διαρρήδην οἱ ἡμέτεροι Ἐκκλησιαστικοὶ ἐν Εὐρώπῃ καὶ δὴ καὶ ἐν Γερμανίᾳ Ἡγέται. Δι' αὐτὸ θὰ ἦτο προτιμότερον τὸ θέμα νὰ συζητηθῆ μετὰ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Θουατείρων καὶ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Θερωμῶν κ. Χρυσοστόμου ἐν Γερμανίᾳ. Ὁ Dr. Stratenwerth καὶ οἱ σὺν αὐτῷ δὲν ἐπέμειναν περισσότερον καὶ οὕτως ἀφέθη τὸ θέμα πρὸς συζήτησιν μετὰ τῶν ἡμετέρων Ἐκκλησιαστικῶν Ἡγετῶν ἐν Γερμανίᾳ. Πρὸς τιμὴν πάντων τῶν Γερμανοῦ κ. Stratenwerth ὀφείλομεν νὰ σημειώσωμεν, ὅτι οὗτος παρὰ ταῦτα εἰσηγήθη ἐνώπιον τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τὴν ἐπομένην ἡμέραν τὴν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν πρότασίν του, ἣτις ἐγένετο ὑφ' ἡμῶν πάντων ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἀποδεκτή⁵.

5. Πρὸς καλύτεραν πάντως διασαφήνησιν καὶ ἐνημέρωσιν τῶν ἀγνοούντων τὸ ὅλο θέμα, εἶναι ἀνάγκη νὰ λεχθῶσι τὰ ἑξῆς: Κατὰ τὸν ἰσχύοντα ἐν Γερμανίᾳ Νόμον, πάντες οἱ πολῖται καὶ ἐπομένως καὶ οἱ ἐργάται, ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολὴν μικροῦ ποσοῦ ὑπὲρ τῶν ἀνεγνωρισμένων ἐν Γερμανίᾳ Ἐκκλησιῶν, αἵτινες εἶναι δύο, ἥτοι ἡ Προτεσταντικὴ καὶ ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία. Τὸ Κόστος κατανέμει εἰς τὰς δύο ταύτας Ἐκκλησίας τὰς ἐκκλησιαστικὰς εἰσφοράς, αἱ δὲ Ἐκκλησίαι μεριμνοῦν διὰ τὴν ἠθικὴν, πνευματικὴν καὶ θρησκευτικὴν ζωὴν, παραγωγὴν καὶ δρᾶσιν τῶν πιστῶν των. Ἡ Ἑλληνικὴ ὅμως Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν εἶναι ἀνεγνωρισμένη ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐπομένως οὐδεμίαν μερίμνα καταβάλλεται, οὕτε καὶ εἶναι ἐπιτρεπτή, ἀπὸ μέρους τῶν ἑτεροδόξων τούτων Ἐκκλησιῶν, διὰ τοὺς ὁπαδοὺς τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Οἱ Ἕλληνες ἐργάται καταβάλλουν καὶ αὐτοὶ κατὰ τὸν Γερμανικὸν Νόμον τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰσφορὰν, ἀνευ ὅμως ὀφελιμάτων πνευματικῶν καὶ θρησκευτικῶν. Λέγουν λοιπὸν οἱ ἡμέτεροι Ἐκκλησιαστικοὶ Ἡγέται: Αἱ δύο ἀνεγνωρισμέναι ἐν Γερμανίᾳ Ἐκκλησίαι ὀφείλου νὰ παραχωρήσουν, ἐκ τῶν ὑπ' αὐτῶν διὰ τοῦ Κράτους εἰσπραττομένων, ἀνάλογον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν ποσόν,

οὕτως ἔχει τὸ ὅλον θέμα, ἐν πάσῃ δυνατῇ συντομίᾳ.

Καὶ νῦν δίδομεν κατωτέρω τὰς Ἐκθέσεις καὶ τὰ Συμπεράσματα, εἰς τὰ ὁποῖα κατέληξαν, μετὰ πολυώρου συζητήσεως, αἱ τέσσαρες Ὑποεπιτροπαὶ (Working Groups) καὶ τὰς ὁποίας ὑπέβαλον εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν πρὸς ἔγκρισιν. Τὸ τελειωτικὸν δὲ Report τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως δίδομεν εἰς τὸ τέλος τῶν Ἐκθέσεων τῶν τεσσάρων Ὑποεπιτροπῶν.

Καίτοι καὶ χῶρον καὶ χρόνον ἱκανὸν θ' ἀπαιτήσῃ ἡ παράθεσις τῶν Ἐκθέσεων τούτων, ἐν τούτοις, λόγῳ τῆς σοβαρότητος τοῦ ὅλου θέματος, ὅπερ μάλιστα ἔπρεπε, κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην, νὰ δοθῆ καὶ θὰ δοθῆ εἰς τὴν δ η μ ο σ ι ό τ η τ α, πρὸς ἐνημέρωσιν οὐ μόνον τῶν ἀρμοδίων ὑπηρεσιῶν, ἀλλὰ καὶ παντὸς ἐνδιαφερομένου καὶ τοῦ πολλοῦ πλήθους, διὰ τοῦτο δὲν φειδόμεθα οὔτε χρόνου οὔτε χώρου πρὸς λεπτομερεστέραν ἔκθεσιν καὶ διατύπωσιν τῶν ἀξιολογώματων Συμπερασμάτων τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου Συνεδρίου Μεταναστεύσεως ὑπὸ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν Leysin τῆς Ἑλβετίας (11-16 Ἰουνίου 1961).

(Συνεχίζεται)

ὅπερ οἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησιαστικοὶ Ἡγέται θὰ χρησιμοποίησαν διὰ τὰς πνευματικὰς καὶ θρησκευτικὰς τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν χρείας. Ἀλλὰ ὁ Νόμος δὲν ὑφίσταται, ἐξαναγκάζων τὰς ἀνωτέρας Ἐκκλησίας πρὸς τοῦτο. Ἀντιπροτείνεται λοιπὸν ὑπὸ αὐτῶν νὰ ἐπιβληθῆ ἐπιποσόθετος εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐργάτας συνεισφορὰ ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιαστικῶν των ἀναγκῶν, ὅπερ ὅμως, ὀρθῶς ποιούντες, ἀρνοῦνται οἱ Ὁρθόδοξοι Ἀρχιερεῖς. Τὸ πρόβλημα λοιπὸν ἔγκειται εἰς τὸ πῶς θὰ πεισθοῦν αἱ Γερμανικαὶ πολιτικαὶ Ἀρχαί, ὅπως ἡ τὸ Κράτος καταβῆ τὸ ἀνάλογον ποσὸν διὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἀνάγκας τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν, οἵτινες συνεισφέρουν εἰς τὴν οἰκονομικὴν του ἀνάπτυξιν, ἀναγνωρίζον οὕτω τὴν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν, ἣν ἔχει πρὸς τοῦτο, ἢ νὰ ὑποχρεώσῃ τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἀνεγνωρισμένας ἐπισημῶς Ἐκκλησίας, νὰ προσφέρουν ἐκ τοῦ εἰσπραττομένου κατὰ Νόμον ποσοῦ, ἀνάλογον μερίδιον διὰ τοὺς ξένους καὶ συγκριτικῶς πρὸς τὴν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν τῆς τε ἡμετέρας ἀγιοτάτης Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, πρὸς τοὺς ἐν τῇ ξένῃ Ἑλληνας ὀρθοδόξους ἐργάτας. Ὡς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν πάντως Ἐκκλησίαν θὰ πρέπη νὰ λεχθῆ ὅτι, καίτοι οἱ ἐν Γερμανίᾳ Ἕλληνες ἐργάται ἀνήκον, ὡς τέκνα αὐτῆς εἰς τὸ ποίμνιόν της, ἐν τούτοις, κατὰ τὰ παρ' ἡμῖν κρατοῦντα, μόλις ἐξέλθουν τῶν ὁρίων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, παύουν ν' ἀποτελοῦν τέκνα πνευματικὰ τῆς νομῆς της καὶ ἀνήκουν εἰς τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Σελτοῦ Οἰκουμένου Ἰεροσολύμων.

“ΤΟ ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ,”

εἶναι τὸ περιοδικὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Οἰκογενείας. Ὁλονὲν κερδίζει ἕδαφος χάρις εἰς τὴν πρακτικὴν καὶ μεγάλην ποικιλίαν τῆς ὕλης του, καθὼς καὶ εἰς τὴν ὡραίαν καὶ καλλιτεχνικὴν του ἐμφάνισιν. Ἡ ἐτήσια πληρωμὴ παραμένει δραχ. 30. Συστήσατέ το σὲ κάθε σπίτι.

Ἐγγραφαί: Γραφεῖα Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἰασιού 1 (Μονὴ Πετρόκη) Ἀθήναι ἢ στὸ Βιβλιοπωλεῖον μας Σταδίου-Δραγατσάνου 2 (Πλατεῖα Κλαυθμῶνος).

Ε Π Ι Τ Α Σ Π Η Γ Α Σ

Τὸ «Ταξίδι στὴ Μέση Ἀνατολή καὶ στὸ Ἅγιον Ὄρος» τοῦ κ. Γ. Θεοτοκά.

Σπανίως βιβλίον ταξειδιωτικῶν ἐντυπώσεων ἀπέκτησε τοσαύτη σημασίαν, ὅσον τὸ νέον βιβλίον τοῦ κ. Γ. Θεοτοκά. Καί εἶναι σημαντικὸν τὸ «Ταξίδι στὴ Μέση Ἀνατολή καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος», διότι ἀποτελεῖ τὴν τελευταίαν λέξιν ἐνὸς ἐκ τῶν πλέον συνεπῶν καὶ εὐαισθητῶν εἰς τὰ μηνύματα τῶν νέων καιρῶν Ἑλλήνων πνευματικῶν δημιουργῶν. Ἡ σημασία τοῦ βιβλίου καθίσταται βαθυτέρα, ἐὰν ὁ ἀναγνώστης ἔχει παρακολουθήσει τὴν πνευματικὴν πορείαν τοῦ συγγραφέως, ὁ ὁποῖος, ἐκινήσας ἀπὸ μίαν ἀληθῶς πατριαρχικὴν οἰκογένειαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐμαθῆτευσεν καὶ ἠνδρώθη παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Δυτικοευρωπαϊκοῦ Πολιτισμοῦ. Ἡ μαθητεία αὕτη δὲν τοῦ ἀπέξῆρανε τὰς ρίζας τῆς ἐλληνικῆς παραδόσεως. Τούναντιον, τὸν ὥπλισε μὲ μίαν ὀξυτάτην, πρισματικὴν εὐαισθησίαν συνειδήσεως καὶ τὸν προετοίμασε, τὸν ἤσκησε εἰς τὸ νὰ ζῆση βαθέως τὰ προβλήματα τοῦ νέου Ἑλληνισμοῦ καὶ μᾶς προσφέρει ὡς καρπὸν ἀγρυπνίας τῆς παρουσίας ὥρας, τὴν μαρτυρίαν καὶ τὴν πίστιν του εἰς τὴν αἰώνιον ρίζαν τοῦ νεοελληνισμοῦ, τὴν Ὀρθοδοξίαν.

Εἰς τὰ βιβλία τοῦ κ. Θ. μέχρι τοῦδε ἠκούετο ἡ φωνὴ τοῦ Βῦρωπαίου Ἑλληνοῦ, ἐκεῖνου ὁ ὁποῖος ἀναγνωρίζει καὶ ζῆ ἐντὸς τῆς εὐρωπαϊκῆς κοινότητος ὡς ἰσοστάσιον μέλος αὐτῆς, ὑποφέρει καὶ διατρέχεται ἀπὸ τὰς ἀνησυχίας καὶ τὰ προβλήματα τῆς, στοχάζεται καὶ ἀντιμετωπίζει τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν ἰδικὴν τῆς σκοπιάν. Εἰς τὸ νέον του βίβλιον ἀκούεται μία φωνὴ μοναδικὴ εἰς τὸν κόσμον, ἡ φωνὴ τοῦ Ὀρθοδόξου Ἑλληνοῦ ὁ ὁποῖος, ἐμπλουτισμένος μὲ τὴν πυκνὴν, στυφὴν πείραν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ, μὲ τὴν σοφίαν καὶ τὸν εὐκλινῆτον στοχασμὸν του, αἰσθάνεται αἰφνιδίως τὸ δριμύ ρίγος μιᾶς ἀγωνίας βαθυτάτα πνευματικῆς καὶ μιᾶς νοσταλγίας αἱματηρᾶς νὰ τὸν διατρέχη.

Βιώσις ἐνσυνειδήτος γεγονότων σκληρῶν, καὶ προσωπικῶν, καὶ κοινῶν, τὰ ὁποῖα ἡ εὐαισθησία καὶ ἡ ἀγρυπνία κατέστησαν προσωπικά, φαίνεται ὅτι ὠδήγησεν τὸ σκάφος τοῦ σ. εἰς τοὺς ἀρχαίους λιμένας τοῦ Ὀρθοδόξου Χριστιανισμοῦ, εἰς τὰς ἐρήμους καὶ τὴν μοναστικὴν σιωπὴν καὶ ἐρηγήρους. «Εἴμαστε μιὰ γενιὰ σημαδεμένη... εἴμαστε τὰ παιδιὰ μιᾶς μεγάλης ἱστορικῆς κρίσεως...» ἔγραφε παλαιότερον ὁ σ. Καὶ εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρας βιβλίον ἐξολογοῦται: «Ἐκινήσαμε τις πρωινὲς ὥρες τοῦ 20οῦ αἰῶνα — εἴμασταν ἡ πρώτη γενεὰ του, τὰ παιδιὰ τῆς νιότητος του, τὰ καλοσημαδεμένα — καὶ ἀκολουθῶντας τὰ ρευματά του, φτάσαμε ὡς ἐδῶ πὺ φτάσαμε καὶ ὠδήγησαμε καὶ ἄλλους, μὰ ἐδῶ πιά δὲν μπορούμε νὰ σταθοῦμε.» (σελ. 199).

*

Ὁ κ. Θεοτοκάς ταξιδεύει κατὰ τρόπον πνευματικόν. Δὲν εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος κινεῖται πρὸς τὰ μνημεῖα, τὰς μονὰς, τὰς ἐρήμους, προκειμένου νὰ μᾶς ἐρῆσῃ μίαν περιγραφήν τῆς ἐξωτερικῆς των μορφῆς. Ἡ προσεκτικὴ μελέτη τοῦ βιβλίου σοῦ παρέχει τὴν ἐντύπωσιν μᾶς κινήσεως ἀντιστρόφου. Πάντα τὰ ἀντικείμενα τοῦ ταξιδίου κινοῦνται πρὸς τὴν ψυχὴν τοῦ σ. καὶ τοῦ ἀποκαλύπτουν τὴν μυστικὴν, τὴν πνευματικὴν των μορφήν καὶ σημασίαν. Καὶ τοιουτοτρόπως, τὸ βιβλίον διατρεῖ ὅλον τὸν παλμὸν καὶ τὴν κύανσιν τῆς ψυχῆς, ὅλην τὴν θερμὴν τῶν βιωμάτων τοῦ ταξιδίου.

Τὸ «Ταξίδι...» εἶναι βιβλίον ὀριμότητος. Τὰ γεγονότα δὲν ἀποτελοῦν εἰ μὴ τὴν ἀφορμὴν διὰ νὰ ὑψωθῇ ἡ φωνὴ τοῦ σ. καὶ νὰ τὰ σημασιολογήσῃ πνευματικῶς. Οἱ τόποι τῆς περιηγήσεως βοηθοῦν τὸν σ. εἰς τὴν ἀναγνώρισιν καὶ τὴν κατάκτησιν τῶν νέων, μυθίων προβλημάτων τοῦ ἑαυτοῦ του — ἀλλὰ καὶ τοῦ κόσμου τῆς σήμερον. Διὰ τοῦτο, οὐδόλως ἐνδιαφέρεται διὰ νὰ περιγράψῃ μετ' ἐπιμονῆς τὸ ταξίδιον, νὰ φιλοδώρησῃ εἰς τὸν ἀναγνώστην γνώσεις ἱστορικᾶς, κρίσεις καὶ θησαυρίσματα αἰσθητικᾶς. Ἐκδηλώνεται εἰς τὸ βιβλίον μία ἐργονία βαθυτέρα καὶ θεμελιωδῶς σοβαρά: ἀναζητεῖται ὁ οὐρανός, μιὰ ἀπόκρισις τῶν ἐπουρανίων κόσμων εἰς τὴν ἀγωνίαν τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου. Διὰ τοῦτο καὶ ὅταν ἐπισκέπτεται καὶ μελετᾷ ὁ σ. τὰ μοναστήρια, τοὺς Ἁγίους Τόπους, τὰς ἱερὰς εἰκόνας, τὰ ἐπισκέπτεται καὶ τὰ μελετᾷ ὡς ἐπίγεια ἔγγραφα τοῦ Αἰωνίου. Αὐτοῦ ἡ ἀναζήτησις ἐγέννησε τὸ ταξίδιον καὶ οὐχὶ ἡ περιέρ-

για. Μία ἀναζήτησις ἡ ὁποία ἐξεπήδησεν ἀπὸ κάματος καὶ πικρίας.

Ἐντόνον χαρακτηριστικόν τοῦ βιβλίου ἀποτελεῖ ὁ διάλογος τοῦ σ. μὲ τὸν θάνατον. Ὁσάκις, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου, τὸν προσεγγίζει, εἴτε ὡς μνημειακὴν ἔκφρασιν, εἴτε ὡς ὑποβαλλόμενον ἐκ τοῦ περιβάλλοντος στοχασμὸν, ὁ σ. μαγνητίζεται ὡσάν νὰ αἰσθάνεται εἰς τὰς ρίζας τῆς υπάρξεώς του μίαν συγγένειαν πρὸς αὐτόν. Τὸ ἀντίκρουσμα τοῦ θανάτου δὲν εἶναι ἀφορμὴ τρόμου καὶ κλαυθμοῦ. Τούναντιον, μιὰ γλυκυτάτη, χριστιανικὴ γαλήνη, μιὰ χαρὰ ἐστολισμένη μὲ οὐράνιον μεδίαμα αἰσθάνεται νὰ διαχέεται εἰς τὰς σελίδας τοῦ βιβλίου. Αὕτη ἡ «σπουδὴ θανάτου» ὁ διάλογος μὲ τὸν θάνατον ὡς πρὸς οἰκεῖον τινὰ, ἀποτελεῖ τὸ κύριον στοιχεῖον ὀριμότητος τοῦ σ.

*

Εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐκεῖ ἔθνα ἡ ψυχὴ γεμίζει πτερά, ἡ ἀναζήτησις τοῦ σ. συγκεκριμενοποιεῖται. Τὸν ἐνδιαφέρουν αἱ κορυφαί: ὁ ἡσυχασμός, τὸ ἄκτιστον φῶς, οἱ ἄγιοι καὶ οἱ ἄγγελιοι, ἡ καθαρὰ καὶ ὀλοκληρωμένη μορφή τοῦ Ὀρθοδόξου Χριστιανισμοῦ, ὁ μυστικισμὸς καὶ ἡ τελεία ἀφιέρωσις εἰς τὸν Θεόν. Καὶ ἐνῶ εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν ὁ σ. εἶναι περισσότερον Ἑλληγ, ζῆ μὲ τὸν σφυγμὸν τοῦ ἄρχοντος, ὁ ὁποῖος ἀπώλεσε τὰ πλοῦτη καὶ τὰ εὐρίσκει τώρα εἰς χεῖρας ξένων, εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος εἶναι ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος, ὁ μύχιος, ὁ ὁποῖος ἔρχεται νὰ ἀνταλλάξῃ τὴν ἐπίγειον σοφίαν μὲ τὴν οὐρανίαν ἀφελότητα. Πραγματικῶς ὁ τόνος τοῦ βιβλίου εἶναι χαρακτηριστικῶς σεμνότητος, ταπεινός. Ὁ σ. ἐγκατέλειπε εἰς τὸ κατώφλιον τὴν σοφίαν προκειμένου νὰ ἔλθῃ, ὅσον τὸ δυνατόν, πλησιέστερον εἰς τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐκφράζει ὁ Ἄθως.

Τοιουτοτρόπως, προσφέρει εἰς τὸν ἀναγνώστην στοχασμούς, οἱ ὁποῖοι εἶναι καὶ ὀξεῖς καὶ πνευματικοκίνητοι. Ὁ σ. ἐληγσμένησεν τὴν ἐγκόσμιον σοφίαν, μένει ἄλλω ὀπλισμένος μὲ τὴν εὐαισθησίαν καὶ τὴν ἀγρυπνίαν τοῦ ὑπευθύνου ζῶντος ἀνθρώπου τοῦ αἰῶνος μας. Ἰδοῦ, λοιπόν, πῶς ὀμιλεῖ διὰ τὸν μοναχόν: «Ἐνας εἰλικρινῆς μοναχὸς ποτὲ δὲν εἶναι ἐντελῶς κοινὸς ἀνθρώπος. Εἶναι ψυχὴ τυρανισμένη ἀπὸ κάποιαν ἀγωνίαν καὶ πούσεται σὲ δαισθητικὰς συλλήψεις. Συνειδητὰ ἢ ἐν μέρει καὶ ἀσυνείδητα, μὲ πνευματικὴν καλλιέργειαν ἡ μὲ πνεῦμα ἀξέστο καὶ πρωτόγονο, ξενιᾶ σ' αὐτὸν τὸν δρόμο, ἐπειδὴ τὸν ὠθεῖ καὶ τὸν κατατρώει μιὰ ψυχικὴ ὀρμή, ἰσχυρὴ καὶ συχνὰ ἀκατανίκητη, πρὸς τὴν μόνωση, τὴν αὐτοσυγκέντρωση, τὴν ἐσωτερικὴν ζωὴν» (σελ. 128 ἐπ.). Καὶ ἄλλου: «Μᾶς χρειάζεται, στὸ σημεῖο αὐτό, μιὰ προσπάθεια γιὰ νὰ εὐρύνουμε τὸ πνεῦμά μας, νὰ τὸ ἀπαλλάξουμε ἀπὸ τις θετικιστικὰς προκαταλήψεις, στίς ὁποῖες μᾶς ἔχει συνηθίσει ἡ σύγχρονος ἀγωγή μας, ὥστε νὰ μπορέσει ἡ νόησὶς μας νὰ χωρέσει καὶ τούτην τὴν πραγματικότητα». (σελ. 128).

Ἰδοῦ, ἀκόμη, πῶς χαρακτηρίζει τὸ Ἅγιον Ὄρος: «Τὸ Ἅγιον Ὄρος, ὅταν νιώσουμε τὴν βαθύτερη σημασίαν του, προβάλλει στὰ μάτια μας σάν μιὰ μεταφυσικὴ ἐμπροσθοφυλακὴ τῆς Ὀρθοδοξίας — ἡ σπουδαιότερη, τὸ δίχως ἄλλο — ταγμένη γιὰ ν' ἀγωνιῆται στίς ἀκέρως» τοῦ χριστ. πνεύματος καὶ γιὰ νὰ διατρεῖ τὴν ἐπαφὴ μὲ τις μυστικὰς πηγὰς τῆς πίστεως» (σελ. 131).

Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Θ. τεματίζεται μὲ ὀρισμένας διαπιστώσεις σαφεῖς καὶ θεμελιακὰς διὰ τὸν σύγχρονον κόσμον. Σήμερον ἀγωνιᾷ, — λέγει — ὄχι πλέον μιὰ μικρὰ, ἐλεεινὴ μερὶς τῆς κοινωρίας. Ἀγωνιᾷ τὸ πλῆθος καὶ ἡ γενίκευσις αὕτη τῆς ἀγωνίας εἶναι βαρυσήμαντος. Ποῦ κατευθυνόμεθα; Μήπως πρὸς τὸ τέλος τῶν καιρῶν; ὡς διακηρύττει ὁ ρῶσος μοναχὸς Νίκων. Τὸ βιβλίον δὲν μᾶς ὠθεῖ εἰς ἀπελπίσιν. Ὁ σ. φαίνεται πῶς πλέον δὲν ἀγωνιᾷ. Ὅλες του αἱ σελίδες ἔχουν γραφῆ χωρὶς κραυγὰς, ἐν χαμηλῇ φωνῇ. Ἀλλὰ μεταγγίζουσι εἰς τὸν ἀναγνώστην τὸν πυρετὸν μιᾶς ἐντίμου καὶ ἐπιβεβλημένης ἀγρυπνίας:

«Θέλοντας καὶ μὴ, ἀπ' ἐδῶ καὶ πέρα, τὸ ἐλληνικὸ πνεῦμα θὰ πασχίσει νὰ ταξιδέψῃ στὰ πιὸ βαθιὰ νερά, ἐκεῖ ὅπου δοκιμάζεται ἡ ἀγωνία τοῦ ἀνθρώπου ἀπέναντι στὸ μυστήριον τοῦ κόσμου καὶ ὅπου βρίσκεται ἀναγκασμένος ν' ἀπαντήσῃ στὰ ἔσχατα ἐρωτήματα. Δὲν ὑπάρχει ὑπεκφυγῆ». (σελ. 199).

ΚΩΝ. Ε. ΤΣΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ «Πανορθόδοξος Διάσκεψις τῆς Ρόδου».

Μετὰ τὸ κατὰ τὸ 1936 συνελθόν ἐν Ἀθήναις Συνέδριον τῆς Ὀρθοδόξου Θεολογίας, (τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιτυχία ὑπῆρξε μοναδική, ἰδίως ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐνιαίας ἐμφανίσεως καὶ τῆς ἐπιβολῆς τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Θεολογίας), ἡ κατὰ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα συγκροτηθεῖσα «Πανορθόδοξος Διάσκεψις τῆς Ρόδου» ἀποτελεῖ τῷ ὄντι ἕνα σημαντικώτατον σταθμὸν εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Βεβαίως ἡ ὀλιγοήμερος Διάσκεψις δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μελετήσῃ εἰς βάθος τὸ πλῆθος τῶν σπουδαιωτάτων θεμάτων αὐτῆς. Ἀλλὰ πάντως ἡ ἀρχὴ τῆς μελέτης ἐγένετο καὶ ἐλπίζεται, ὅτι σὺν τῷ χρόνῳ θὰ γίνῃ ὑπὸ τῶν θεολογικῶν δυνάμεων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας διονυχιστικὴ ἔρευνα αὐτῶν.

Ἐπειτα ἡ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἐνότις καὶ ἀγάπη, ἥτις, ὡς διεπιστώθη κατὰ τὴν Διάσκεψιν, συνδέει τὰς ἐπὶ μέρους Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας πρὸς ἀλλήλας, δημιουργεῖ τὴν βεβαιότητα, ὅτι δὲν εἶναι μακρῶν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ ἀνὰ τὸν κόσμον Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία θὰ παρουσιασθῇ ἐν ὅλῳ αὐτῆς τῷ μεγαλείῳ ὡς ἡ μόνη πνευματικὴ δύναμις, ἥτις θὰ εἶναι ἰκανὴ νὰ ἐξαγάγῃ τὸν κόσμον ἐκ τοῦ χάους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρίσκειται οὗτος σήμερον, καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀναγεννήσεως καὶ τῆς ἐν ἡθικῇ ἐννοίᾳ «θεώσεως» τῆς ζωῆς.

Τὸ καθήκον τῶν ὁμογενῶν τῆς Ἀμερικῆς.

Ἡ ἀναχώρησις τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Βενεδίκτου διὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας πρὸς διενέργειαν ἐράνου ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ τῶν λοιπῶν πανσέπτων προσκνημάτων τῶν Ἁγίων Τόπων εἶναι τι, ὅπερ συνεκίνησε βαθέως τὸ ἑλληνικὸν λαόν, ὅστις ἀισθάνεται τὰ προσκνημῆματα ταῦτα ὡς ἰδικήν του ἱερὰν παρακαταθήκην.

Εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὴ ἡ δυσχερὴς κατάστασις τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, παλαιόντος καὶ ἀγωνιζομένου σκληρῶς καὶ διὰ πενιχρῶν μέσων πρὸς περιφρούρησιν τῆς ἑλληνορθοδόξου κληρονομίας μας ἐναντίον τῆς ἐπιβουλῆς τῶν ξένων προπαγανδῶν, ἰδίως τῶν Λατίνων.

Δι' αὐτὸ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς προέπεμψε τὸν Προκαθήμενον τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων εἰς τὴν ὑπερπόντιον ἀποστολήν του μετὰ τὰς πλέον θερμὰς ἐσχάς του διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ του. Ἡ ἐπιτυχία δὲ αὕτη θὰ ἐξασφαλισθῇ μόνον, ὅταν οἱ ὁμογενεῖς τῆς Ἀμερικῆς ἔλθουν, ὡς ἐλπίζομεν νὰ συμβῇ, προθύμως ἀρωγοί, ἀνταποκρινόμενοι εἰς τὰς ἐκκλήσεις τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου κ. Βενεδίκτου καὶ ἐκπληροῦντες τὸ καθήκον των.

«Δὸς αὐτοῖς πνεῦμα σοφίας».

Μετὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἁγιασμοῦ τὰ Σχολεῖα τῆς πατρίδος μας ἐδέχθησαν καὶ πάλιν εἰς τοὺς κόλ-

πους των τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν, διὰ νὰ ἐμποτίσῃ ταύτην διὰ τῶν ναμάτων τῆς Ἑλληνορθοδόξου παραδόσεως. Οὕτως ἡ ἐν τοῖς σχολείοις ἐργασία ἤρχισε μετὰ τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ μετὰ τὰς εὐχὰς τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου καὶ τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν.

Τὸ γεγονός τοῦτο δὲν εἶναι μόνον ἡ ἡχώ τῆς μακράνους παραδόσεως, καθ' ἣν ἡ καλλιέργεια τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας ἦτο ἀντικείμενον ἰδιαίτερας στοργῆς καὶ φροντίδος ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἀρίστη ὑπόμνησις τῆς ἀληθείας, ὅτι ἡ διανοητικὴ ἀνάπτυξις τῶν μαθητῶν θὰ εἶναι ἡμιτελής, ἐὰν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ τῆς διαπλάσεως τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος.

Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καθιερωθεῖσαν εἰδικὴν Ἀκολουθίαν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν μαθημάτων ὁ ἀρχιερεὺς ἢ ὁ ἱερεὺς εὐχεταὶ χαρακτηριστικῶς, πρὸς τοῖς ἄλλοις, τὰ ἑξῆς: «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ἡ πηγὴ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως, ὁ τὸν Σολομῶντα σοφίαν διδάξας καὶ διὰ τῆς ἐπιφρονησεως τοῦ Παναγίου Πνεύματος τοὺς ἀλιεῖς κήρυκας τοῦ Εὐαγγελίου, διδασκάλους καὶ Ἀποστόλους ἀναδείξας, σὺ Κύριε, ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμπαι, λάμπων ἐν ταῖς καρδίαις τῶν διδασκόντων καὶ διδασκομένων τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας καὶ τὸ φῶς σου τὸ αἰδίων· δὸς αὐτοῖς πνεῦμα σοφίας, πνεῦμα συνέσεως· φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ψυχῶν αὐτῶν εἰς τὸ εἰδέναι αὐτοὺς καὶ ποιεῖν τὸ θέλημα σου· νίους φωτὸς ἀνάδειξον αὐτούς, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντας καὶ ἀξιομένους διὰ τῆς ἀνωθεν σοφίας...».

«Διδάσκαλοι τῆς τέχνης τῆς ζωῆς».

Ἐν συνεχείᾳ θὰ ἠδυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας χορηγήσις κατ' ἔτος εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν πρὸς καρποφόρον διεξαγωγὴν τοῦ σχολικοῦ ἔργου εἶναι καὶ μία λαμπρὰ εὐκαιρία, ἵνα οἱ Ἕλληνες ἐκπαιδευτικοί, τόσον οἱ Καθηγηταὶ τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν ἄλλων σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσεως, ὅσον καὶ οἱ διδάσκαλοι τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἀνανεώσουν τὸν σύνδεσμόν των μετὰ τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ τίθενται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς εἰς ἐξωσχολικοὺς τομεῖς δράσεως, προάγοντας τὸ καθ' ὅλον ἀνακαινιστικὸν ἔργον αὐτῆς ἐν τῇ κοινῇ.

Οἱ Ἕλληνες ἐκπαιδευτικοί εἶναι ἐνθουσιώδεις συμπαραστάται τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας, ὅπερ ἀφορᾷ εἰς τὴν διαποίμανσιν τῶν ἀρνίων τοῦ Χριστοῦ. Ὁσᾷκις ζητῆται ἡ βοήθειά των, πολλοὶ ἐκ τούτων σπεύδουσι πρόθυμοι, διὰ νὰ ὀδηγήσουν τοὺς μαθητὰς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, εἴτε διὰ τὸν τακτικὸν τῶν ἐκκλησιασμῶν, εἴτε πρὸς ἐγγραφὴν αὐτῶν εἰς τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον, εἴτε διὰ τὴν ἐξομολόγησιν αὐτῶν ἢ τὴν προσέλευσιν αὐτῶν εἰς τὴν Θεῖαν Κοινωνίαν.

Θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον, ἐὰν ἡ συνεργασία αὕτη ὀργα-

νωθῆ συστηματικώτερον καὶ γίνῃ περισσότερον ἐν-
τατική. Τότε τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ
εὐεργετικῆς δράσεως τῶν Ἑλλήνων ἐκπαιδευτικῶν
θὰ ἦσαν πλέον αἰσθητά. Ἐπίσης τότε θὰ ἠλήθονον
πλήρως καὶ δι' αὐτοὺς οἱ λόγοι τοῦ σοφοῦ τοῦ Με-
σαίου: «Εἰς διδάσκαλος τῆς τέχνης τῆς ζωῆς ἔχει
μεγαλυτέραν ἀξίαν παρὰ χίλιοι γραμματοδιδάσκαλοι!»

Τὸ πρόβλημα τῆς μεταναστεύσεως.

Ἡ εἰς ἄλλην σελίδα τοῦ παρόντος τεύχους τῆς
«Ἐκκλησίας» δημοσιευομένη Ἐκθεσις περὶ τοῦ ὑπὸ
τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν διορ-
γανωθέντος «Συνεδρίου Μεταναστεύσεως», — οὐ-
τινος μετέσχον ὡς ἀντιπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας τῆς
Ἑλλάδος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μυτιλήνης κ. Ἰά-
κωβος καὶ ὁ Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ
Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Κωνσταντῖνος Μπόνης,
εἶναι λίαν ἐνδιαφέροντα καὶ ἀξία ἰδιαιτέρας προσοχῆς.

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος Ἐκθεσις εἰσάγει ἄριστα τὸν
ἀναγνώστην εἰς ἐν τῶν σπουδαιότερων συγχρόνων
προβλημάτων, ὅπερ δημιουργεῖται ἐκ τοῦ γεγονότος
ὅτι ποικίλοι ψυχολογικοί, κοινωνικοί, πολιτικοί, οἰ-
κονομικοί, πολεμικοί καὶ λοιποὶ παράγοντες παρω-
θοῦν τεράστια πλήθη κατ' ἔτος εἰς φυγὴν ἐκ τῆς Γε-
νετειρας των, ἐκ τῆς οἰκογενειακῆς των ἐστίας, ἐκ
τοῦ κόκλου τῶν συγγενικῶν καὶ λοιπῶν φιλιτάτων
αὐτῶν προσώπων, ἐκ τοῦ οἰκείου φυσικοῦ των περι-
βάλλοντος εἰς νέαν ἐγκατάστασιν, εἰς νέους τόπους
καὶ χώρας, εἰς ἀναζήτησιν «τύχης», ἐπὶ τῇ ἐλπίδι
καλυτέρου μέλλοντος δι' ἑαυτοὺς καὶ τὰ τέκνα των.

Ἡ μετακίνησις αὕτη, ἣτις ὑπὸ τὰς σημερινὰς
συνθήκας εἶναι ἀναπόφευκτος, δημιουργεῖ ἠθικούς,
θρησκευτικούς, οικονομικούς καὶ οἰκογενειακούς κιν-
δύνους οὐ μόνον διὰ τοὺς μετανάστας, ἀλλὰ καὶ διὰ
τὰς χώρας τῆς νέας ἐγκαταστάσεώς των, ὡς καὶ διὰ
τὰς Ἐκκλησίας, τὰς ὀφισταμένας τὴν ἀφαίμαξιν
τῶν τέκνων των, καὶ διὰ τὰς Ἐκκλησίας, τὰς δεχο-
μένας τοὺς νέους πιστοὺς των ἢ καὶ τοὺς ἀλλοδόξους.

Πρὸς ἀντιμετώπισιν πάντων τῶν κινδύνων τού-
των, ὡς ὀρθῶς τονίζεται ἐν τῇ μνημονευθείσῃ Ἐκ-
θεσί, ἀπαιτεῖται ἡ συνεργασία τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ
ἡ διοργάνωσις συμβουλευτικῶν, πληροφοριακῶν καὶ
ποιμαντικῶν ὑπηρεσιῶν. Ὅσον ἀφορᾷ εἰδικώτερον
εἰς τὸ πρόβλημα τῆς ἀντιμετώπισεως τῶν κινδύνων
τῶν Ἑλλήνων μεταναστῶν, ὀρθῶς οἱ ἐκλεκτοὶ ἀντι-
πρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τονίζουν,
ὅτι πρέπει νὰ καταρτισθοῦν εἰδικοί ποιμένες καὶ νὰ
ἐκπαιδευθοῦν εἰδικὰ στελέχη προνοίας τῶν μετανα-
στῶν. Πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ συνεργασθοῦν Ἐκκλη-
σία καὶ Κράτος, διὰ νὰ οργανώσουν ἀπὸ κοινοῦ τὴν
ἀντιμετώπισιν τοῦ ὅλου προβλήματος καὶ διὰ νὰ ἐπι-
τευχθῇ ὥστε τὸ εἰς τὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης δια-
σκορπιζόμενον διὰ τῆς μεταναστεύσεως ἑλληνικὸν
στοιχεῖον χρησιμοποιηθῇ ὡς ζύμη ἱερὰ καὶ ὡς ὄργανον
τῆς Θ. Προνοίας πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλληνορθόδο-
ξων ἰδεωδῶν.

Θὰ ἦτο πολὺ πληρεστέρα.

Ἀναμφιβόλως καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἡ Διε-
θνῆ Ἐκθεσις Θεσσαλονίκης» ὑπῆρξε μίᾳ σημαντικῇ

ἐκδήλωσις τῆς σταθερᾶς πορείας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ
πρὸς τὴν πρόοδον καὶ πρὸς τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλυ-
τέραν ἀξιοποίησιν τῶν ποικίλων δυνάμεων αὐτοῦ. Τὰ
Ἑλληνικὰ Περίπτερα ταύτης συνεκίνησαν πράγματι
πάντας τοὺς ἐπισκέπτας, διότι ἦσαν ἀποκαλυπτικά τῆς
προόδου, ἣτις κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἔχει συντελεσθῆ
εἰς τοὺς τομεῖς τῆς γεωργικῆς, βιομηχανικῆς, ἐμπορι-
κῆς, τουριστικῆς, τηλεπικοινωνιακῆς καὶ λοιπῆς ἀνα-
πτύξεως τῆς χώρας. Ἀληθῶς διὰ τοὺς τομεῖς τού-
τους ἡ Δ.Ε.Θ. ἦτο λίαν ἀντιπροσωπευτικὴ τῶν κό-
πων καὶ τῶν προσπαθειῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ διὰ
τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιωτικοῦ του ἐπιπέδου.

Ἄλλ' ὅμως ἡ Ἐκθεσις αὕτη θὰ ἦτο πολὺ πληρε-
στέρα, ἐὰν δὲν περιορίζετο κυρίως εἰς τὸ νὰ παρου-
σιάξῃ πρὸ πάντων τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ Ἑλληνικοῦ
Τεχνικοῦ Πολιτισμοῦ, ἀλλὰ κατὰ ἰσοδύναμον τρόπον
παρουσίαζε καὶ τὰς κυριώτερας πτυχὰς τῶν πνευμα-
τικῶν ἐπιτευγμάτων καὶ κατακτήσεων τοῦ Ἑλληνι-
κοῦ Λαοῦ. Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ λησμονώμεν, ὅτι ὁ
ὕγινης καὶ ὀλοκληρωμένος πολιτισμὸς δὲν εἶναι ἡ
μονομερῆς πραγματοποίησις τῶν ὀλικῶν ἀξιών, ἀλλὰ
ἡ ἰσόρροπος συνανάπτυξις πασῶν τῶν ἀξιών, πνευ-
ματικῶν καὶ ὀλικῶν, καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον ἀντα-
ποκρινόμενον πρὸς τὴν ἱεραρχικὴν κλίμακα αὐτῶν.

Ἀποτελεῖ πρόκλησιν.

Ἐν συνεχείᾳ ὀφείλει ἡ «Ἐκκλησία» καθηκόν-
τως νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰς
τὴν «Διεθνῆ Ἐκθεσιν Θεσσαλονίκης» ἐσημειώθη τὸ
ἐξῆς ἀτοπον: Ἐν τῷ χώρῳ, ὅστις ἦτο προωρισμένος
νὰ παρουσιάσῃ κατ' ἐξοχὴν πᾶν ὅ,τι εἶναι γνησίως
ἑλληνικόν, ὑπῆρχεν ὀλόκληρον... προτεσταντικὸν βι-
βλιοπωλεῖον. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἀληθῶς πρόκλησιν διὰ
τὸν εὐσεβῆ ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν λαόν.

Ὑπερθυμίζομεν, ὅτι αὐτὸς ὁ ἐπιφανὴς προτε-
στάντης ἠγέτης Τζῶν Μόττ, διερχόμενος ἐξ Ἀθηνῶν,
εἶχεν εἶπει: «Κρατήσατε τὸ δόγμα σας. Ὁ Προτε-
σταντισμὸς διεμελίσθη ἀπὸ τὰς διαιρέσεις. Σεῖς ἔχετε
τὸ δόγμα σας, διὰ νὰ σᾶς κρατῇ ἠνωμένους. Μὴ τὸ
ἀφήσετε νὰ χαθῇ».

Δυστυχῶς οἱ ἰθύνοντες τὰ τῆς «Διεθνῶς Ἐκ-
θέσεως Θεσσαλονίκης» λησμονοῦν ἢ ἀγνοοῦν, ὅτι, ἐὰν
ὁ Προτεσταντισμὸς εἶναι κατανοητὸς εἰς ἄλλας χῶ-
ρας, εἶναι ὀλος ἀπαράδεκτος ἐν τῇ πατρίδι μας, ἣτις
ὀφείλει τὴν ὀπόστασιν τῆς εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκ-
κλησίαν. Ὅθεν ἡ προβολὴ τῆς παρ' ἡμῖν προτεσταν-
τικῆς δραστηριότητος πᾶν ἄλλο εἶναι ἢ ἀντιπροσω-
πευτικὴ τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ τοῦ ἑθνικοῦ
δυναμικοῦ.

Ἄριστον φυτώριον.

Μία νέα λαμπρὰ ἐκδήλωσις τῆς ἀνοδικῆς πορείας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς κοινωνικῆς
δράσεως αὐτῆς εἶναι τὸ προνοία τοῦ Σεβ. Μητροπο-
λίτου Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου ἰδρυθῆν Ἐκκλησια-
στικὸν Οἰκοτροφεῖον ἀριστούχων μαθητῶν τῆς ὑπ-
αίθρου. Διὰ τὴν οικονομικὴν συντήρησιν τοῦ οἰκο-
τροφείου τούτου, ὁ ἴδιος ὁ Σεβασμιώτατος παρεχώ-

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερά Σύνοδος

Εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἡ ἀναγνώρισις τοῦ Πατριαρχείου Βουλγαρίας καὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ καθεστῶτος τῆς Ἐκκλησίας Πολωνίας. Τὸ σχετικὸν Πατριαρχικὸν Γράμμα ἔχει οὕτω:

«Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Θεόκλητε, Πρόεδρε τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Διὰ τῶν ἀδελφικῶν ἡμῶν τῶνδε Γραμμάτων ἄσμενοι προαγόμεθα γνωρίσαι τῇ Ὑμετέρα περισπουδαστῶ ἡμῖν γερασμία Μακαριότητι, ὅτι ὁ καθ' ἡμᾶς Ἀγιώτατος Οἰκουμενικὸς Θρόνος, βαθέως θλιβόμενος ἐπὶ τῇ καὶ αἰθῆς ἀπὸ ἰ' Μαίον τοῦ ἀζῶν' σωτηρίου ἔτους ἐπελευθέρη ἀνωμαλίᾳ ἐν ταῖς σχέσεσι τῆς Ὁρθοδόξου Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας πρὸς αὐτὸν τε καὶ τοὺς λοιποὺς Ἀγιωτάτους Πατριαρχικοὺς θρόνους καὶ τὰς Ὁρθοδόξους Ἀτοκεφάλους Ἐκκλησίας, καὶ ὑπὸ τῆς ἱεράς ἐπιθυμίας τῆς παντὶ τρόπῳ κατασφαλίσσεως καὶ διατηρήσεως τῆς ἐνότητος τῆς Μιάς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ τῆς ἐνισχύσεως δὲ τῆς εἰς ἀλλήλους ἀγάπης ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης, ἐν ταῖς κρίσεσιν αὐτοῦ χειραγωγούμενος, ἔγνω φιλοστόργως νῦν ἀποβλέπει πρὸς τὴν καὶ πρότερον μὲν, ἐσχάτως δ' ὁμοῦ, ἐπὶ τῇ διαγενομένῃ μεγάλῃ Ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Πάσχα, διὰ τῶν πρὸς ἡμᾶς ἀπὸ λα' Μαρτίου, ἀριθ. 2575, γραμμάτων τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου Σόφιας καὶ Ἐξάρχου πάσης Βουλγαρίας καὶ ἀγαπητοῦ ἡμῖν ἀδελφοῦ κ. Κυρίλλου καὶ ἐπιση-

ρησεν ὅλα τὰ δικαιώματά του, τὰ ὅποια ὡς ἀρχιερεὺς θὰ εἰσέπραττεν ἐκ τῶν ναῶν τῆς πόλεως.

Εἰς τὸ ἴδιον τοῦτο θὰ διαμένουν καὶ θὰ εὐρίσκουν οἰκογενειακὴν ἀτμόσφαιραν καὶ θαλπωρὴν τριάκοντα μαθηταί, προερχόμενοι ἐκ χωρίων καὶ φοιτῶντες εἰς τὰ γυμνάσια μακρὰν τῆς οἰκογενειακῆς τῶν ἐστίας. Οἱ τρόφιμοι, οἵτινες θὰ ἐκλέγονται ἐκ τῶν τάξεων τῶν ἀπόρων καὶ ἀριστούχων μαθητῶν, οὐδὲν χρηματικὸν ποσὸν θὰ καταβάλλουν. Ἐπὶ πλέον θὰ ἔχουν εἰς τὴν διάθεσίν των ἐδρόχωρον ἀναγνωστήριον καὶ ἐστιατόριον καὶ θὰ διαμένουν εἰς ὕγεινὸς κοιτῶνας.

Ἐκ τούτων γίνεται φανερὸν, ὅτι τὸ Οἰκοτροφεῖον τοῦτο δὲν θὰ εἶναι μόνον ἐν «ἔργον πολιτισμοῦ», ὡς ἐξαρχαρισθῆναι ὑπὸ τοῦ Τύπου, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄριστον ἐργαστήριον καὶ φυτώριον ὠλοκληρωμένων προσωπικότητων, ἐφ' ὅσον θὰ φέρῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν Ἐκκλησίαν ἀρίστους μαθητὰς καὶ θὰ θέτῃ τούτους ὑπὸ τὴν στοργικὴν καὶ πεφωτισμένην καθοδήγησιν καὶ φροντίδα ταύτης.

μότερον διατυπωθεῖσαν παράκλησιν, ὅπως, ἐπὶ τῇ Ἑορτῇ τούτῃ τῆς θριαμβευούσης Θείας Ἀγάπης λήθῃ καλύψωμεν τὰ διαταράξαντα τὰς μεταξὺ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας καὶ τῶν λοιπῶν Ἀγιωτάτων ἐπὶ μέρους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τακτικὰς καὶ κανονικὰς σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας καὶ εὐλογήσωμεν τὴν εἰς τὴν Πατριαρχικὴν ἀξίαν ἀνύψωσιν αὐτῆς, καὶ τῇ οἰκονομίᾳ χρώμενος, δοῦναι ἀπὸ τοῦδε τὴν ἀδελφικὴν συγκατάθεσιν καὶ ἀναγνώρισιν καὶ εὐλογίαν αὐτοῦ εἰς τὰ ὅπως ποτὲ, κατὰ παρέκκλισιν πάντως ἀπὸ τῆς κανονικῆς ἀκριβείας καὶ τάξεως, ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Βουλγαρικῇ Ἐκκλησίᾳ συντελεσθέντα.

Πεπειθότες τοίνυν ὅτι καὶ ἡ Ὑμετέρα προσφιλῆς ἡμῖν καὶ γερασμία Μακαριότης μετὰ τῆς περὶ Αὐτὴν Ἱεράς Συνόδου ἔσται, κατὰ τὰ πρόσθεν ἐν παρομοίαις περιπτώσεσι γενόμενα, ὁμογνώμων καὶ σύμφηρος ἡμῖν ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ἡμῶν καὶ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἀγ. καὶ Ἱεράς Συνόδου, ἕως οὗ καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο τελειωτικῶς καθορισθῆ ὑπὸ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, μόνῃς ἔχουσης τὸ δικαίωμα τοῦ προάγειν τινὰ τῶν ἐπὶ μέρους ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν εἰς τὴν Πατριαρχικὴν ἀξίαν καὶ περιωπὴν καὶ χαίροντες ἐπὶ τούτῳ μεγάλως, ἐπιδηλοῦμεν ὅτι ἐν τοῖς Ἱεροῖς Διπτύχοις τὸ ὄνομα τοῦ ἐκάστοτε Πατριάρχου Σόφιας καὶ πάσης Βουλγαρίας μέλλει μνημονεύεσθαι ἀμέσως κατόπιν τοῦ ὀνόματος τοῦ Πατριάρχου Βουκουρεστίου καὶ πάσης Ρουμανίας, καὶ περιπτυσσόμενοι Αὐτὴν καὶ αἰθῆς ἐν φιλήματι ἁγίῳ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς καὶ ἐξιδιασμένης τιμῆς.

αἰξά' Αὐγούστου α'

Τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Μακαριότητος ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀθηνᾶ γ ο ρ α ς.

— Ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἀπεφασίσθη, ὅπως εἰς τὰς ἐορτὰς τῶν Ἐλευθεριῶν τῆς πόλεως Ἐλασσώνος τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκπροσωπήσῃ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γόρτυνος κ. Εὐστάθιος. Ὡσαύτως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γόρτυρος θὰ ἐκπροσωπήσῃ τὴν Ἱ. Σύνοδον εἰς τὴν τελεσησομένην ἐν Γρεβενᾶ τελετῇ ἐπὶ τῇ 50ετηρίδι ἀπὸ τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Γρεβενῶν Αἰμιλιανοῦ.

— Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 178 φύλλον (τεύχος Α') τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 133/16-9-1961 Πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου «Περὶ τοῦ καταλόγου τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖαν ἐκλογίμων» ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

Πρᾶξις 133 τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1961

Περὶ τοῦ καταλόγου τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖαν ἐκλογίμων

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Λαβὼν ὑπ' ὄφιν πρότασιν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θερησκευμάτων Ὑπουργοῦ, στηριζομένην καὶ εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 1833/1961 καὶ 2768/1961 ἔγγραφα τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀποφασίζει ὅπως:

1. Εἰς τὸν ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καταρτισθῆσόμενον πρῶτον κατάλογον τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖαν ἐκλογίμων θεωρηθῶσιν αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ ἄλλης τινὸς διατυπώσεως ἐγγεγραμμένοι πάντες οἱ περιλαμβανόμενοι εἰς τὸ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Β. Α)τος τῆς 16/17.12.1959 ἐγγεκριμένον κατάλογον, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν

διαγραφέντων εκ τούτου λόγω ηλικίας, ως και οι προταθέντες υπό των δύο τρίτων των μελών της Ιεραρχίας αλλά μη έγγραφέντες τελικώς εις τον κατάλογον υπό της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου.

II. Είς την παρ. 1 του άρθρου 10 του Β. Δ)τος της 16) 17.12.1959 προστεθή περίπτωσις τρίτη έχουσα σήτω: «ή Κληρικοί από δεκαετίας τουλάχιστον πτυχιούχοι της θεολογίας, κεκτημένοι, απ' ής χειροτονήθησαν πρεσβύτεροι, εις-σοσιπενταετή τουλάχιστον λίαν ευδόκιμον κηρυκτικήν, φιλω-θροπικήν δράσιν ή και συγγραφικήν εργασίαν και διακρινό-μενοι επ' αγιότητι βίου».

Η παρούσα πράξις κυρωθήσεται διά νόμον μερίμνη του επί της Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Υπουργού.

Ο Πρόεδρος

Ο Αντιπρόεδρος

Τα Μέλη

Ακριβές αντίγραφο

Εν Αθήναις τη 19 Σεπτεμβρίου 1961

Ο Γραμματέυς του Υπουργικού Συμβουλίου ά.α.

Β. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Άρχιεπισκοπή Αθηνών

Κατά το διαρρεύσαν 15ήμερον ο Μακαριώτατος Άρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Θεόκλητος προήδρευσε συνεδριών των Δ.Σ. του Τ.Α.Κ.Ε., του Ο.Δ.Ε.Π. και της Άποστολικής Διακονίας. Ψασάτως έδέχθη εις συνεργασίαν τους παρ' αυτώ Θεοφ. Βοηθούς Έπισκόπους και τους Διευθυντάς διαφόρων Έκκλ. Υπηρεσιών.

Τη 9η Σεπτεμβρίου ο Μακαριώτατος Άρχιεπίσκοπος Αθηνών κ. Θεόκλητος υπέδεχθη εν τώ Αεροδρομίω του Έλληνικού την Α.Μ. τον Πατριάρχην Ιεροσολύμων κ. Βενέδικτον.

Τη 14η του αυτού μηνός ο Μακαριώτατος Άρχιεπίσκοπος έδέχθη τον Υψηλήτην κ. Τριανταφυλίδην και την κ. Στράτον.

Το άπόγευμα της αυτής ημέρας κατήλθεν εις το Αεροδρόμιον του ελληνικού και υπέδεχθη τους εκ του Έξωτερικού επανελθόντας Βασιλείς και τους Υψηλούς μνηστευμένους Βασιλόπαϊδα Σοφίαν και Δόν Χουάν Κάρλος.

Τη 16η Σεπτεμβρίου έδέχθη την μεταβαίνουσαν εις Ρόδον Αντιπροσωπείαν του Οικ. Πατριαρχείου.

Τη 18η του αυτού μηνός ο Μακαρ. Άρχιεπίσκοπος έδέχθη τον Πρόεδρον του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών κ. Πάλλην και τον Αντιπρόεδρον του Τεχνικού Έπιμελητηρίου.

Τη 19η Σεπτεμβρίου παρέστη εις σύσκεψιν των μεταβαίνόντων εις την εν Ρόδω Πανορθόδοξον Διάσκεψιν Αντιπροσωπειών των Ορθοδόξων Έκκλησιών, ών τα μέλη εν συνεχεία έδεξιώθη εν τώ Άρχιεπισκοπικώ Μεγάρω.

Τη 20η του αυτού μηνός ο Μακαριώτατος Άρχιεπίσκοπος μετέβη εις Ανάκτορα και ώρκισε τον Πρόεδρον και τα μέλη της Υπηρεσιακής Κυβερνήσεως.

Τη 21η ο Μακαριώτατος έδέχθη τας Αντιπροσωπείας της Βουλγαρικής, Σερβικής και Πολωνικής Έκκλησίας.

Τη 23η Σεπτεμβρίου ο Μακ. Άρχιεπίσκοπος κ. Θεόκλητος έδέχθη τον Πρεσβευτήν του Ισραήλ. Αύθημερον έδέχθη ώσαύτως τον Υπουργόν Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Στράτον.

Τη 25η του αυτού μηνός έδέχθη τον Εισαγγελέα κ. Χριστόπουλον.

Τη 27η ο Μακαριώτατος Άρχιεπίσκοπος έδέχθη τους τ. Βουλευτάς κ. κ. Παπαηλιού και Θεοτόκην. Τη αυτή ημέρα προήδρευσε συνεδρία του Συμβουλίου του Βαφειαδακείου Κληροδοτήματος.

**

Ο Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Θαυμακού κ. Χρυσόστομος, κατά τον παρελθόντα Σεπτέμβριον μήνα, εν Κυριακίαις και έορταίς, έχοροστάτησεν, έλειτούργησε και ώμίλησεν εις ιερούς ναούς της περιοχής του Πειραιώς.

Τη 3η προέστη της Δοξολογίας, εν τώ Ιερῶ ναῶ των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης εν Πειραιεί, της τελεσεύσης επί τη «Ημέρα του Έφένδρου Πολεμοῦ», και παρέστη εις την κατάθεσιν στεφάνων παρὰ των τοπικών Άρχών, εις το Μνημείον των πεσόντων.

Το άπόγευμα έπιθεώρησεν τον Ιερόν ναόν της Κοιμήσεως της Θεοτόκου εν Νεαπόλει Νικαίας Πειραιώς και τον εις την αυτήν περιοχην εύρισκόμενον ένοριακόν Ιερόν ναόν των Αγίων Άποστόλων.

Τη 4η συνειργάσθη παρὰ τῶ άρμοδίῳ τμήματι του Υπουργείου της Έθνικής Παιδείας και των θρησκευμάτων δια τον εν Καραβά Πειραιώς άνεγειρόμενον ένοριακόν Ιερόν ναόν της Αγίας Μαρίνης.

Τη 25 έπεσκέφθη την εν Νικαία Πειραιώς Μικρασιατικήν Έστίαν και έρρύθμισεν επί τόπου προκύψαν ζήτημα δια τον ναίσκον αυτής της Αγίας Φωτεινής.

Τη 28η έπεσκέφθη το Έκκλησιαστικόν Όρφανοτροφείον θηλέων «Ο Άγιος Σπυρίδων» εν Πειραιεί και συνειργάσθη άρμοδίως εκεί επί λεπτομερειών του νέου κτιρίου.

Τη 29η έντολή του Μακ. Άρχιεπισκόπου Αθηνών όμοῦ μετά των Θεοφιλεστάτων Έπισκόπων Κερνίτσας κ. Χρυσοστόμου και Άχαίας κ. Παντελεήμονος εν τῶ Μητροπολιτικῶ Ιερῶ Ναῶ των Αθηνών άνέπτυξεν εις τους άρμόδιους κληρικούς της Ιεράς Άρχιεπισκοπής Αθηνών δια τὰ κατηχητικά σχολεία, σχετικὰς πρὸς τὸ κατηχητικόν έργον αυτών άπόψεις και προτροπάς.

**

Ο θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Κερνίτσης κ. Χρυσόστομος κατά τον λήξαντα μήνα Σεπτέμβριον έλειτούργησε και ώμίλησεν εις διαφόρους ναούς των Αθηνών.

Τη 3η Σεπτεμβρίου παρέστη ως εκπρόσωπος του Μακαριωτάτου εις την εν τη Στρατιωτική Λέσχῃ Άξιωματικών δοθείσαν δεξιῶσιν επί τη ημέρα του Έφένδρου Πολεμοῦ.

Τη 7η Σεπτεμβρίου υπέδεχθη ως εκπρόσωπος του Μακαριωτάτου εις το Αεροδρόμιον Έλληνικού τον εκ Γιουγκοσλαβίας προερχόμενον Μακαριώτατον Άρχιεπίσκοπον Κύπρου κ. Μακάριον.

Τη 8η Σεπτεμβρίου ώμίλησεν εις τους σπουδαστάς του εν τη Ιερῶ Μονῆ Πεντέλης Φροντιστηρίου Κατηχητικῶν Στελεχῶν.

Τη 10η Σεπτεμβρίου, έντολή του Μακαριωτάτου, χειροτόνησεν εις διάκονον εν τῶ Ιερῶ Ναῶ Αγίου Νικολάου Γηροκομίου τον Χρήστον Πετράκον άπόφοιτον του Ανωτέρου Έκκλησιαστικού Φροντιστηρίου της Ριζαρείου Σχολῆς.

Τη 12η Σεπτεμβρίου έντολή του Μακαριωτάτου χειροτόνησεν εις πρεσβύτερον εν τῶ Ιερῶ Ναῶ του Αγίου Ελευθερίου παρὰ τον Μητροπολιτικόν Ναόν τον ως άνω διάκονον Χρήστον Πετράκον.

Τη 15η Σεπτεμβρίου μετέσχεν ως εκπρόσωπος του Μακαριωτάτου εις την εν τῶ Δημαρχειακῶ Μεγάρῳ σύσκεψιν πρὸς κανονισμόν των λεπτομερειῶν της θρησκευτικής τελετῆς επί τη έορτῆ του Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτου.

Τη 16η Σεπτεμβρίου προήδρευσε συνεδρία του Έπισκοπικού Δικαστηρίου.

Τη 17η Σεπτεμβρίου προέστη ως εκπρόσωπος του Μακαριωτάτου εν τῶ Ιερῶ Ναῶ Αγίας Φωτεινῆς Νέας Σμύρνης του μνημοσύνου του Έθνομάρτυρος Μητροπολίτου Σμύρνης Χρυσοστόμου.

Τη 20η Σεπτεμβρίου προήδρευσε συνεδρία του Μητροπολιτικού Συμβουλίου.

Τη 22α Σεπτεμβρίου μεταβάς εις τὰ Β. Ανάκτορα Τατοίου ώρκισεν ένώπιον της Α.Μ. του Βασιλέως τους Υπουργούς Συντονισμού κ. Κ. Αρλιώτην και Προεδρίας της Κυβερνήσεως κ. Ν. Γαζήν και τους Υφυπουργούς Έσωτερικών κ. Π. Καλογερόπουλον και Έμπορίου κ. Αθ. Κανελλόπουλον.

Τη 24η Σεπτεμβρίου μεταβάς εις τὰς Β. Ανάκτορα ώρκισεν ένώπιον της Α.Μ. του Βασιλέως τον Υπουργόν Βορείου Ελλάδος κ. Ι. Π. Πίτσικαν.

Τη 28η Σεπτεμβρίου έντολή του Μακαριωτάτου χειροτόνησεν εις πρεσβύτερον εν τῶ Ιερῶ Ναῶ Αγίου Παντελεήμονος Άχαριών τον Διάκονον Παναγιώτην Λουκέρην άπόφοιτον του Ανωτέρου Έκκλησιαστικού Φροντιστηρίου της Ριζαρείου Σχολῆς.

**

Ο Θεοφιλέστατος Άχαίας κ. Παντελεήμων κατά μήνα Σεπτέμβριον έλειτούργησε και ώμίλησε εις διαφόρους Ι. Ναούς της Ι. Άρχιεπισκοπῆς.

Τη 3η Σεπτεμβρίου έξεπροστάτησε τον Μακ. Άρχιεπίσκοπον εν τῶ Παναθηναϊκῶ Σταδίῳ, ἔνθα παρουσία της

A.B.Y. τοῦ Διαδόχου καὶ Ἀντιβασιλέως ἐγένετο ὁ ἑορτασμός τῆς ἡμέρας τοῦ Ἐφέδρου Πολεμιστοῦ καὶ τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς τῶν Ἑλλήνων.

— Τῆ 5ῃ τοῦ ἰδίου μηνὸς ὠμίλησεν ἐπὶ δύο συνεχεῖς ὥρας πρὸς τοὺς ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος Κατηχητὰς συνελθόντας ἐν τῷ ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Πεντέλης Φροντιστηρίῳ ἐπὶ τοῦ θέματος «Τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον καὶ αἱ ξένοι προπαγάνδαι».

— Τῆ 8ῃ Σεπτεμβρίου ἐξεπροσώπησε τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον καὶ προσεφώνησε ἐκ μέρους αὐτοῦ τὸ συγκληθὲν ἐτήσιον Συνέδριον τοῦ Ἑλληνοαμερικανικοῦ Ἀναμορφωτικοῦ Ἰνστιτούτου.

— Τῆ 12ῃ Σεπτεμβρίου ὠρκισεν ἐνώπιον τῆς A.B.Y. τοῦ Ἀντιβασιλέως Διαδόχου ἐν τοῖς Ἀνακτόροις Ἀθηνῶν ἀνώτατον ὑπάλληλον.

— Τῆ 14ῃ τοῦ ἰδίου μηνὸς ἐχειροτόνησεν ὡς Πρεσβύτερον, ἐντολῇ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, τὸν Ἱεροδιάκονον κ. Σωφρόνιον Παπαδόπουλον ἐν τῷ Ἱ. Ναῶ Ἀγ. Πάντων Καλλιθέας.

Τῆ 15ῃ Σεπτεμβρίου προέπεμψε ἐκ μέρους τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τὸν δι' Ἀμερικὴν ἀναχωρήσαντα Μακ. Πατριάρχην Ἱεροσολύμων κ. Βενέδικτον.

Τῆ ἰδίᾳ ἡμέρᾳ ὑπεδέχθη ἐκ μέρους τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ τοὺς ἐκ Κων/πόλεως ἀφικθέντας Σεβ. Μητροπολίτας Σάρδεων κ. Μάξιμον, Ἰμβρου κ. Μελίτωνα καὶ τὸν καθηγητὴν τῆς Θεολογ. Σχολῆς Χάλκης κ. Ἐμμ. Φωτιάδην.

— Τῆ 19ῃ Σεπτεμβρίου προήδρευσε τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὁρφανοτροφείου Βουλιαγμένης.

— Τῆ 17ῃ τοῦ ἰδίου μηνὸς ὑπεδέχθη εἰς τὸ ἀεροδρόμιον ἐκ μέρους τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου μετὰ τῆς Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας Κων/πόλεως τὸν ἐκ Κων/πόλεως ἐλθόντα Σεβ. Μητροπολίτην Φιλίππων κ. Χρυσόστομον, Πρόεδρον τῆς ἐν Ρόδῳ Πανορθόδοξου Διασκέψεως.

— Τῆ 19ῃ Σεπτεμβρίου ὑπεδέχθη ἐκ μέρους τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν τὰς ἀντιπροσωπείας τὰς ἐλθούσας διὰ τὴν Πανορθόδοξον Διάσκεψιν • τῆς Ρόδου α) Ρουμανίας με ἐπικεφαλῆς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μολδαβίας κ. Ἰουστίνον β) τῆς Πολωνίας με ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Πολωνίας κ. Τιμόθεον γ) Τσεχοσλοβακίας με ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Μητροπολίτην Πρεσῶφ κ. Δωρόθεον.

— Τῆ 20ῃ Σεπτεμβρίου ὑπεδέχθη ἐκ μέρους τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου τὰς διὰ τὴν Πανορθόδοξον Διάσκεψιν Ρόδου ἐλθούσας με ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον Ροστώβ κ. Νικόδημον καὶ β) Βουλγαρίας με ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Στάρα-Ζαγόρα κ. Κλήμην.

— Τῆ 21ῃ τοῦ ἰδίου μηνὸς προέπεμψεν ἐν Πειραιεὶ μετὰ τοῦ Πανοσιολογ. Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱ. Συνόδου, ἐκ μέρους τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου τὰς διὰ Ρόδου ἀναχωρησάσας ἀντιπροσωπείας τῶν Ἐκκλησιῶν.

— Τῆ 23ῃ ἀνεχώρησε διὰ Ρόδον διὰ τὴν ἐκεῖ Πανορθόδοξον Διάσκεψιν.

Ἱερά Μητρόπολις Μηθύμνης

Τῆ 21ῃ Αὐγούστου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μηθύμνης κ. Κωνσταντῖνος ἐτέλεσε τὴν θείαν Λειτουργίαν εἰς τὴν ἀνακαινισθεῖσαν Βυζαντινὴν Ἱ. Μονὴν τῆς Περιβολῆς Ἀντίσσης. Ἐν συνεχείᾳ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης παρέλαβε τὰ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἀντισσαίων δωρηθέντα εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν διάφορα ἀντικείμενα εὐχαριστήσας καταλλήλως τοὺς δωρητὰς ἰδιαίτερως δὲ τὸν γνωστὸν φιλόθρωπον τῆς περιοχῆς κ. Δημ. Καμβύσην καὶ τὸν Πρόεδρον τοῦ Συλλόγου κ. Ἰωάννην Καμβυσέλλην καὶ ὑπογραμμίσας τὴν σημειομένην ἐξύψωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ φρονήματος τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς, συγχαρεὶς ὡσαύτως καὶ τὸν ἱ. κληρὸν τῆς περιοχῆς διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ καταβαλλομένην προσπάθειαν συντηρήσεως καὶ ἀνακαινίσεως τῶν ἱερῶν μνημείων τῆς περιοχῆς. Εἰς τὴν ἐν λόγῳ τελετῇν παρέστησαν αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ τῆς περιφερείας, ὁ ἱ. κληρὸς τῆς περιοχῆς Ἀντίσσης καὶ πλῆθος εὐσεβῶν πασοκνητῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Τῆ πρωΐα τῆς 9ῃς Σεπτεμβρίου ἀφίχθη ἐν Ἀθήναις ἀεροπορικῶς ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ. Βενέδικτος. Εἰς τὸ ἀεροδρόμιον ὑπεδέχθησαν τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος, οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰάκωβος καὶ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Γεώργιος, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἀχαΐας κ. Παντελεήμων καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν. Τῆ 14ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀνεχώρησε διὰ Ν. Ὑόρκην, προπεμφθεὶς παρὰ τοῦ ἐκπροσωποῦντος τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν Θεοφ. Ἐπισκόπου Ἀχαΐας, τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Θεσσαλιώτιδος κ. Κυρίλλου καὶ Καλαβρύτων κ. Γεωργίου, τοῦ Ἐξάρχου τοῦ Παναγίου Τάφου Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Τιβεριάδος κ. Ἀνατολίου καὶ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Εἰς τὸ παγκόσμιον παγχριστιανικὸν συνέδριον ὑπὲρ τῆς προστασίας τῆς εἰρήνης, τὸ ὁποῖον συνήλθεν εἰς τὴν Πράγαν ἀπὸ 13 μέχρι 18 Ἰουνίου 1961, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία Ρωσίας ἐστειλεν ἀντιπροσωπείαν ἀποτελουμένην ἀπὸ 25 μέλη. Εἰς τὴν ἐκ 19 τυπωμένων σελίδων εἰσήγησιν τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ Πατριαρχείου Ρωσίας ἐκτίθεται ἡ διδασκαλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς περὶ εἰρήνης καὶ ὑπογραμμίζεται, ὅτι οἱ χριστιανοὶ δὲν δύνανται καὶ δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ παραμείνουν ἀπαθείς παρατηρηταὶ τοῦ εἰς τὸν παγκόσμιον στίβον διεξαγομένου ἀγῶνος μετὰ τὸ ἀγαθὸ καὶ τοῦ κακοῦ. «Μεταξὺ τῶν μετεχουσῶν τοῦ Συνεδρίου αὐτοῦ ἐκκλησιῶν δὲν βλέπομεν, λέγει ἡ εἰσήγησις, τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν. Λυπούμεθα διότι ἡ Ἐκκλησία αὕτη δὲν ἐνώνει τὴν φωνὴν τῆς με τὴν φωνὴν τοῦ χοροῦ τῶν ἐκκλησιῶν μας», αἱ ὁποῖαι καλοῦν τὴν ἀνθρωπότητα εἰς εἰρηνικὴν ἀδελφικὴν συμβίωσιν καὶ συνεργασίαν. Ἡ εἰσήγησις ψέγει τοὺς ἰθὺνοντας τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, διότι τρέφουν τόσον μῖσος ἐναντίον τῶν εὐγενῶν προσπαθειῶν τῶν χριστιανῶν ὁπαδῶν τῆς εἰρήνης, πού δὲν ἀνήκουν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ρωμαϊκοῦ θρόνου.

— Ὁ σοβιετικὸς ἐκδοτικὸς οἶκος «Gospolitizdat» ἐξέδωκε δύο νέα ἀθείστικα ἔργα. Τὸ πρῶτον ἐξεπονήθη ὑπὸ τοῦ Φιλοσοφικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν καὶ ἀσχολεῖται με τὰς βάσεις τῆς ἐπιστημονικῆς ἀθείας. Τὸ ἐν λόγῳ βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖται ἀπὸ 360 σελίδας καὶ τὸ ὁποῖον ἐκυκλοφόρησεν εἰς 100.000 ἀντίτυπα, προσπαθεῖ νὰ δείξῃ ὅτι «ἡ ἀνθρωπότης ζῆν ἄνευ θρησκείας, τοῦτέστιν εὐτυχῆς, πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς θρησκείας, ἡ ὁποία ἀνεπτύχθη ἐπιτηδείως πρὸς ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἀνθρώπον». Τὸ δεύτερον βιβλίον, συγκείμενον ἐκ 500 σελίδων καὶ κυκλοφορήσεν εἰς 180.000 ἀντίτυπα, ἀποτελεῖ βελτιωμένην καὶ ἐπιηρημένην ἐκδοσιν τοῦ βιβλίου «Σύντροφος τοῦ ἀθέου», τὸ κείμενον τοῦ ὁποῖου συνοδεύεται ὑπὸ ἀντιθρησκευτικῶν γελοιογραφιῶν καὶ φωτογραφιῶν ἐκ τῶν ἀρχείων τοῦ Μουσείου τῆς Ἱστορίας τῶν Θρησκειῶν καὶ τῆς Ἀθείας τοῦ Λένινγκραντ.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Πρὸς
Τὸν Ἱερέα Ἰωάννην Κουκουλιᾶν,
ἀγνώστου διαμονῆς

Καλεῖσαι νὰ ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τὴν 3ην Νοεμβρίου, ἡμέραν Παρασκευῆν καὶ ὥραν 11 π.μ., ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος. Προσπετιδηλούμεν σοι, ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῇ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ θέλεις δικασθῆ ἑρμήν.

Ἀθήνησι τῇ 2ᾳ Σεπτεμβρίου 1961

Ὁ Προεδρεύων
τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου
† Ὁ Κερνίτσης Χρυσόστομος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ξάνθης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200/1940 «περὶ ἱερῶν Ναῶν καὶ ἑφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἑφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγ. Ἐλευθερίου—Ξάνθης καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ἐν λόγω ἑφημεριακῆς θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά των προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Ξάνθῃ τῇ 3 Σεπτεμβρίου 1961

† Ὁ Ξάνθης Ἀντώνιος

Ἱερὰ Μητρόπολις Παροναξίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 τοῦ Α. Ν. 2200/40 «Περὶ ἱερῶν Ναῶν καὶ ἑφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἑφημερίων τῶν Ἑνοριῶν: 1) Ἱεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς Νάξου, 2) Ἱεροῦ Ναοῦ Κυνηδάρου, 3) Ἱεροῦ Ναοῦ Κομακῆς, 4) Ἱεροῦ Ναοῦ Τριπόδων Νάξου, ἵνα ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης σχετικῆς αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν ἑφημεριακῶν θέσεων.

Ἐν Νάξῳ τῇ 16ῃ Σεπτεμβρίου 1961

† Ὁ Παροναξίας Ἐπιφάνιος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 τοῦ Α. Ν. 2200/40 «Περὶ ἱερῶν Ναῶν καὶ ἑφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἑφημερίων τῶν Ἑνοριῶν: 1) Ἱεροῦ Ναοῦ Κώστου Πάρου, 2) Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγγελιάς, 3) Ἱεροῦ Ναοῦ Καμαρῶν Πάρου, ἵνα ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης σχετικῆς αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν ἑφημεριακῶν θέσεων.

Ἐν Νάξῳ τῇ 16ῃ Σεπτεμβρίου 1961

† Ὁ Παροναξίας Ἐπιφάνιος

Ἱερὰ Μητρόπολις Μαντινείας καὶ Κυνουρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 46 καὶ 55 παραγρ. 2 τοῦ Α. Ν. 2200/40 «Περὶ ἱερῶν Ναῶν καὶ ἑφημερίων» καὶ τὰς τούτῳ σχετικὰς διατάξεις, προσκαλοῦμεν τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ χειροτονηθῶσιν εἰς τὴν κενὴν θέσιν ἑφημερίου τῆς Ἑνορίας τοῦ ἐν Τριπόλει Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικῆς αἴτησιν μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 48 τοῦ εἰρημένου Νόμου καὶ τῶν νεωτέρων σχετικῶν διατάξεων ἀπαιτουμένων πιστοποιητικῶν προκειμένου νὰ ἀνακηρύξωμεν ὑποψηφίον διὰ τὴν ἑνορίαν ταύτην.

Ἐν Τριπόλει τῇ 18 Ὀβρίου 1961

† Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Γερμανὸς

Ἱερὰ Μητρόπολις Κασσανδρείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200/40 «Περὶ ἱερῶν Ναῶν καὶ ἑφημερίων» καὶ

προτιθέμενοι νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἑφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Περαιᾶς, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Νόμων τῆς Πολιτείας ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ δελτίον «Ἐκκλησία», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἀπάσας τὰς διακελευόμενας πιστοποιήσεις.

Ἐν Πολυγύρῳ τῇ 21ῃ Σεπτεμβρίου 1961.

† Ὁ Κασσανδρείας Σύνεσιος.

Ἱερὰ Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 τοῦ Α. Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ ἑφημερίων» καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα ὅπως καταλάβωσι δύο κενὰς ὀργανικὰς θέσεις ἑφημερίων τοῦ ἐν Μυτιλήνῃ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Καλυβίτου, ἵνα ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης σχετικῆς αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, προκειμένου νὰ γίνῃ ἀνακήρυξις ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν ἑφημεριακῶν θέσεων.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 30ῃ Ἀυγούστου 1961

† Ὁ Μυτιλήνης Ἰάκωβος

Ἱερὰ Ἐπισκοπὴ Ρεθύμνης καὶ Αὔλοποτάμου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἀρθρον 46 τοῦ Α. Ν. 2200/1940 «περὶ Ἱ. Ν. καὶ ἑφημερίων» προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὴν χρεύουσαν θέσιν τακτικοῦ ἑφημερίου τῆς Ἑνορίας Καλύβου (Μυλίου) ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα μας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 48 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά των προσόντων αὐτῶν προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων διὰ τὴν ὡς ἄνω Ἑνορίαν.

Ἐν Ρεθύμνῃ τῇ 12ῃ Σεπτεμβρίου 1961

† Ὁ Ρεθύμνης καὶ Αὔλοποτάμου Ἀθανάσιος

« Ε Κ Κ Λ Η Σ Ι Α »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

† Ὁ Ἰωαννίνων ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θεοδοσίῳ Σπεράντσα, Παρεθεωρήθη δυστυχῶς ὁλοσχερῶς.

Πρωτοσ. Χρυσοστόμου Γαλιούρη, Οἱ Κατηχηταί, Ψυχοπλάσται καὶ Ἐθναπόστολοι.

Μάρκου Σιώτου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ Οἰκουμενικὴ κίνησις καὶ τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν. (Συνέχεια).

Ἀρχιμ. Φιλαρέτου Α. Βιτάλη, Κυκλαδῖται Οἰκουμενικοὶ Πατριάρχαι ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐξῆς (Συνέχεια).

Ἐκθεσις τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας περὶ τοῦ Συνεδρίου Μεταναστεύσεως.

Κων. Ε. Τσιροπούλου, Ἐπὶ τὰς πηγὰς.

Παρατηρήσεων Στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερέων.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀθήναις, Ἰαοῦ 1